Georges Simenon, Les Vacances de Maigret
Les Vacances de Maigret,
1948 Georges Simenon Limited

Vacanța lui Maigret
2010 Georges Simenon Limited
Editura POLIROM
trad. de Nicolae Constantinescu.- Iaşi: Polirom, 2010
ISBN 978-973-46-l623-7
I. Constantinescu, Nicolae (trad.)
821.133.1(493)-31=135.1
Printed in ROMANIA

Georges SIMENON
Vacanța lui Maigret
Traducere de Nicolae Constantinescu
POLIROM
2010

I

Strada era îngustă, ca toate străzile vechiului cartier din Sables d'Olonne, cu pavele inegale, cu trotuare de pe care trebuia să cobori de fiecare dată cînd întîlneai un trecător. Uşa din colț era una splendidă, cu două canaturi, de un verde intens, somptuos, cu reflexe perfecte, cu cele două ciocănele din cupru bine lustruite, aşa cum vezi doar pe la notarii din provincie sau la mănăstiri.

în față, staționau două maşini lungi, lucitoare, care dădeau aceeaşi impresie de curățenie şi de confort. Maigret le cunoştea, amîndouă erau ale unor chirurgi.

„Aş fi putut şi eu să fiu chirurg", îşi spuse el.

Şi să aibă o maşină ca acelea. Poate că nu chirurg, dar era adevărat că fusese gata să se facă medic, că începuse studii de medicină şi că uneori se gîndea la asta cu nostalgie. Dacă tatăl lui n-ar fi murit aşa devreme...

înainte de a pune piciorul pe prag, scoase ceasul din buzunar şi văzu că era trei. în acelaşi moment, se auzi dangătul puțin cam subțiratic al clopotului capelei, apoi, peste acoperişurile caselor mici ale oraşului, celălalt, mai grav, de la Notre-Dame.

Oftă şi apăsă pe butonul soneriei. Ofta pentru că era ridicol să-şi scoată ceasul din buzunar în fiecare zi la aceeaşi oră. Ofta pentru că era la fel de ridicol să vină la ora trei fix, ca şi cum de asta ar fi atîrnat soarta lumii. Ofta pentru că,

în timp ce aştepta declicul uşii, care se deschidea singură, grație unui mecanism bine întreținut, fără zgomot, lin, avea să devină, ca şi în zilele dinainte, un alt om.

Nici măcar un om în adevăratul sens al cuvîntului. Umerii lui rămîneau umerii masivi ai comisarului Maigret, iar silueta nu devenea mai puțin greoaie.

Totuşi, de la primul pas făcut pe coridorul luminos, avea impresia că e un copil, tînărul Maigret de altădată, care, în satul lui din Allier, mergea în vîrful picioarelor şi îşi ținea răsuflarea cînd, după prima geană a zorilor, cu mîinile crăpate şi nasul roşu, intra în sacristie ca să-şi îmbrace hainele de copil de cor.

Atmosfera era aici la fel. O mireasmă dulceagă, farmaceutică înlocuia aroma de tămîie, dar nu era mirosul dezgustător din spitale, ci ceva mai complex, mai rafinat, mai subtil. Păşea pe un linoleum moale cum nu mai văzuse nicăieri. Chiar şi pereții, dați cu vopsea în ulei, erau mai netezi, de un alb mai onctuos decît oriunde în altă parte.

Plus umezeala aerului şi puritatea tăcerii, imposibil de găsit altundeva decît într-o mănăstire.

Se întoarse spre dreapta, ca un automat, şi salută cu o înclinare a bustului, precum copilul de cor care trece prin fața altarului, murmurînd:

– Bună ziua, măicuță.

într-un birou din sticlă, luminat, curat, prevăzut cu o deschizătură, o măicuță cu bonetă, aşezată în fața unui registru, îi zîmbi şi răspunse :

– Bună ziua, domnule 6. Telefonez să aflu dacă puteți intra. Draga noastră bolnavă se simte din ce în ce mai bine.

Era maica Aurelie. Probabil că în viața obişnuită ar fi fost o femeie de cincizeci de ani, dar, sub boneta albă, fața ei netedă ca o caramelă nu avea vîrstă.

– Alo! rosti ea, cu o voce discretă. Maica Mărie des Anges? A sosit domnul 6...

Maigret nu se supăra, nici măcar nu era agasat. Era o ceremonie zilnică mai mult decît inutilă. Era aşteptat sus. Se ştia că vine la trei fix şi că ar fi fost în stare să urce şi singur la primul etaj.

Dar nu! Erau maniace. Maica Aurelie îi zîmbea, iar el se uita la scara cu treptele acoperite de un covor roşu, unde avea să apară maica Mărie des Anges.

Aceasta zîmbea şi ea, cu mîinile în mînecile largi ale veşmîntului lung şi cenuşiu.

– Veniți, domnule 6.

Maigret ştia foarte bine că avea să-i şoptească, de parcă ar fi fost un secret sau o ştire senzațională :

– Draga noastră bolnavă se simte din ce în ce mai bine.

Mergea în vîrful picioarelor. Poate că ar fi roşit dacă, cumva, greutatea lui ar fi făcut să trosnească o treaptă a scării. Ba chiar ținea puțin capul într-o parte

cînd vorbea, din pricina mirosului de calvados pe care îl bea în fiecare zi după masa de prînz.

Soarele trasa dungi oblice pe culoar, ca şi pe icoanele ce reprezentau sfinți. Uneori întîlnea o masă pe rotile, o bolnavă dusă spre sala de operații şi de la care reținea doar privirea fixă.

Maica Aldegonde venea întotdeauna pînă în pragul salonului mare cu douăzeci de paturi, ca din întîmplare, ca şi cum ar fi avut treabă, doar ca să-i spună în treacăt, zîmbind smerit:

– Bună ziua, domnule 6.

Apoi, puțin mai departe, maica Mărie de Anges deschidea, trăgîndu-se într-o parte, uşa marcată cu numărul 6.

Aşezată în capul oaselor pe pat, cu o expresie ciudată pe fața puțin cam palidă, o femeie îl privea cum intră. Era doamna Maigret, care părea că îi spune întotdeauna: „Bietul de tine, Maigret, uite cum te-ai schimbat".

De ce continua să meargă în vîrful picioarelor, să vorbească cu o voce înăbuşită care nu era a lui, mişcîndu-se cu mare grijă, ca şi cum ar fi riscat să spargă porțelanuri ? O săruta pe frunte, vedea portocalele şi prăjiturile pe noptieră şi, pe cuvertură, lucrul de mînă care avea darul să-l înfurie.

– Iar?

– Maica Mărie des Anges mi-a dat voie să împletesc puțintel.

Mai erau şi alte ritualuri. De exemplu, o saluta pe bătrîna din patul al doilea. Nu putuseră să obțină o cameră cu un singur pat.

– Bună ziua, domnişoară Rinquet.

Ea îl privea cu ochii ei mici, vioi şi duri. Vizitele lui o scoteau din sărite. Tot timpul cît stătea acolo, fața ei zbîrcită păstra o expresie ursuză.

– Stai jos, bietul meu Maigret.

Deşi ea era bolnavă, ea trebuise să fie operată de urgență la trei zile după ce ajunseseră la Sables, unde veniseră să-şi petreacă vacanța, el era „bietul" Maigret!

Era mult prea cald. Totuşi, nu şi-ar fi scos haina pentru nimic în lume. Maica Mărie des Anges intra din cînd în cînd. Dumnezeu ştie de ce, ca să aranjeze un pahar, să aducă un termometru sau un obiect oarecare. De fiecare dată murmura, aruncînd o privire spre Maigret:

– Scuzați-mă.

Iar doamna Maigret îl întreba în fiecare zi:

– Ce ai mîncat ?

Şi zău că nu greşea! Ce altceva să fi făcut decît să mănînce şi să bea? Şi în viața lui nu mai băuse atît de mult!

A doua zi după operație, chirurgul recomandase:

– Să nu stați mai mult de o jumătate de oră.

Acum devenise o obişnuință, un ritual. Stătea o jumătate de oră. Nu avea nimic de spus. Prezența bătrînei domnişoare mînioase îl împiedica să deschidă gura. De fapt, în timpuri normale, ce-i spunea soției sale cînd era cu ea ? Astăzi i se întîmpla să-şi pună această întrebare. în fond, nimic. Atunci de ce, întreaga zi, îi lipsea atît de mult?

Acolo nu făcea decît să aştepte: să aştepte sfîrşitul jumătății de oră. După cîteva minute, doamna Maigret îşi lua lucrul, ca să pară că are ceva de făcut. Fiind obligată să suporte toată ziua şi toată noaptea prezența domnişoarei Rinquet, o menaja. Dacă povestea ceva, se grăbea să adauge:

– Nu-i aşa, domnişoară Rinquet ?

Apoi îi făcea cu ochiul lui Maigret. El înțelegea ce însemna asta. Femeilor nu le place să-şi arate una alteia micile lor neputințe, mai ales doamnei Maigret, iar ele erau amîndouă țintuite la pat.

– Am scris o carte poştală pentru sora mea.

Te rog să fii amabil s-o pui tu la poştă.

Maigret strecurase în buzunarul stîng al hainei cartea poştală care reprezenta clinica, cu frumoasa ei fațadă albă şi cu uşa verde.

Un detaliu tîmpit! Buzunarul stîng? Buzunarul drept? întrebarea asta avea să-l sîcîie în aceeaşi seară la ora unsprezece.

De ani şi ani, dintotdeauna, ca să spunem aşa, fiecare dintre buzunarele lui avea o destinație bine stabilită. în buzunarul stîng al pantalonilor, punga de tutun şi batista - astfel încît avea întotdeauna fire de tutun în batiste. în buzunarul drept, cele două pipe şi măruntişul. în buzunarul stîng de la spate, portofelul, care, întotdeauna burduşit cu hîrtii inutile, îi făcea o fesă mai mare decît cealaltă.

Nu avea niciodată chei la el. Cînd se întîmpla să ia una, o rătăcea. In haină nu punea aproape nimic, doar o cutie cu chibrituri în buzunarul din dreapta.

De aceea, cînd avea ziare de luat sau scrisori de dus la poştă, le punea în buzunarul din stînga.

Aşa făcuse şi în ziua aceea? Probabil. Stătea lîngă fereastra cu geamuri mate. Maica Mărie des Anges intrase de două-trei ori, aruncînd de fiecare dată o privire furişată şi totuşi insistentă în direcția lui. Era foarte tînără. Fața ei trandafirie nu avea nici un rid.

Un idiot ar fi pretins poate că era îndrăgostită de el, după graba cu care cobora scara cînd venea şi după stîngăcia mîinilor sale cînd el se afla în cameră.

Dar Maigret ştia că era altceva, ceva mai simplu, un comportament naiv, de fetiță, în fond.

Ca şi acea idee a ei de a-i spune domnul 6.

Pentru că Maigret avea oroare de curiozitatea oamenilor şi nu-i plăcea să-şi audă numele trecînd din gură în gură. Era sau nu în vacanță?

Oare chiar ura vacanța ? Tot anul spunea, oftînd:

„Să vină odată zilele alea liniştite! Un şir de ore goale pe care să le umplu cum vreau eu...".

Ore de care să dispună în totalitate, zile fără nici o obligație, fără nici o întîlnire. La Paris, într-un birou de la Poliția Judiciară, toate astea păreau o fericire inimaginabilă.

Oare îi lipsea doamna Maigret?

Nu! Se cunoştea bine. Bombănea. Cîrtea. în sinea lui, ştia că vacanța asta va fi ca toate celelalte. Peste şase luni, peste un an, îşi va spune:

„Dumnezeule, ce fericit eram la Sables!".

Şi această clinică, unde se simțea atît de stînjenit, va deveni, odată cu trecerea timpului, un loc foarte plăcut, iar el îşi va aminti cu înduioşare chipul candid şi îmbujorat de emoție al maicii Mărie des Anges.

Niciodată nu scotea din buzunar ceasul înainte de a auzi micul clopot al capelei care bătea de trei şi jumătate. Ba chiar se prefăcea că nu-l aude. Oare doamna Maigret se lăsa dusă de nas ?

Oricum, ea trebuia să rostească:

– E timpul, Maigret.

– Voi telefona mîine dimineață, spunea el, ridicîndu-se, ca şi cum ar fi fost o noutate.

Maigret telefona în fiecare dimineață. în cameră nu era telefon, dar răspundea maica Aurelie de jos:

„Draga noastră bolnavă a petrecut o noapte cum nu se poate mai bună". Şi uneori adăuga: „Domnul duhovnic va veni curînd să-i țină de urît".

Nici măcar un deținut, la Fresnes, nu avea o viață mai regulată ca a lui! Avea oroare de obligații. Tuna şi fulgera la gîndul că trebuia să se afle ici sau colo la o anumită oră. Numai că îşi crease el însuşi un orar pe care îl respecta mai scrupulos decît un tren.

în ce moment al zilei îi fusese strecurată hîrtia în buzunar, în buzunarul din stînga al hainei?

Era o hîrtie banală, lucioasă, cu pătrățele, probabil o pagină ruptă dintr-un carnet. Cuvintele erau scrise cu creionul, iar scrisul, regulat, i se părea a fi al unei femei.

Fie-vă milă, cereți s-o vedeți pe bolnava de la 15.

Nici o semnătură. Doar aceste cuvinte. Iar el pusese cartea poştală a soției sale în buzunarul stîng. Oare hîrtia se afla deja acolo ? Posibil. Probabil că nu vîrîse mîna pînă la fundul buzunarului.

Dar mai tîrziu, cînd dăduse drumul cărții poştale în cutia de scrisori, exact în fața Halelor?

Trei cuvinte îl iritau: Fie-vă milă.

De ce trebuia să-i fie milă? Dacă cineva voia să-i vorbească, putea foarte simplu să-i spună.

Doar nu era papa. Oricine i se putea adresa.

Fie-vă milă... Cuvintele se potriveau cu acea atmosferă fadă în care pătrundea în fiecare după-amiază, cu zîmbetele parcă şterse cu guma ale măicuţelor, cu privirile scurte aruncate de maica Mărie des Anges.

Nu! Dădu din umeri. Nu şi-o putea închipui pe maica Mărie des Anges strecurîndu-i un bilet în buzunar. Cu atît mai puţin pe maica Aldegonde, care făcea în aşa fel încît să se afle pe culoar, în faţa salonului comun, cînd trecea el. Iar pe maica Aurelie o despărţea întotdeauna de el geamul ghişeului.

Era inexact. Acum îşi amintea un detaliu. Cînd plecase, ea ieşise din birou şi îl condusese pînă la uşă.

De ce nu bătrîna domnişoară Rinquet, dacă tot era acolo? îi atinsese patul în trecere. Pe scări îl întîlnise şi pe doctorul Bertrand...

Nu voia să se mai gîndească la asta. De altfel, nu avea nici o importanţă. Găsise biletul la zece şi jumătate seara. Tocmai urcase în camera lui de la hotelul Bel Air. Ca de obicei, înainte de a se dezbrăca, îşi golea buzunarele şi punea totul pe comodă.

Băuse mult, ca şi în zilele precedente. Nu din vina lui. Nu conştient. Ci pentru că aşa se organizase viaţa sa la Sables.

De exemplu, cînd cobora, la nouă şi jumătate, era obligat să bea.

La opt, Julie, cea mai scundă şi mai negricioasă dintre cele două servitoare, îi aducea cafeaua la pat. De ce se prefăcea că doarme, cînd era treaz de la şase dimineaţa?

încă o manie. Vacanţă înseamnă să dormi pînă tîrziu. Trei sute douăzeci de zile pe an, şi chiar mai mult, în fiecare dimineaţă, trezindu-se în zorii zilei, îşi spunea: „Să vezi ce-am să dorm în vacanţă!".

Camera lui dădea spre mare. Era luna august.

Dormea cu ferestrele deschise. Perdelele vechi din rips roşu nu se petreceau una peste alta şi soarele îl trezea din somn, împreună cu zgomotul valurilor pe nisipul plajei.

Apoi, imediat, urma doamna de la 3, vecina lui din stînga, cu patru copii, între şase luni şi opt ani, care se culcau toţi în camera ei.

Timp de o oră, se auzeau numai strigăte, plînsete, agitaţie. Ţi-o puteai închipui, pe jumătate îmbrăcată, cu picioarele goale în papuci, cu părul răvăşit, luptînd cu liota de copii nerăbdători, punîndu-l pe unul într-un colţ şi pe altul pe un pat, dîndu-i o palmă celui mare care plîngea, căutînd cu disperare pantoful fetiţei, furioasă că nu reuşea să pornească reşoul ca să încălzească biberonul ultimului născut, în timp ce izul de alcool se strecura pe sub uşa dintre camere pînă în patul lui Maigret.

Cu cei doi bătrîni din dreapta era o altă comedie.

Vorbeau tot timpul, cu o voce monotonă, înăbuşită, încît nu puteai deosebi vocea bărbatului de cea a femeii şi ai fi putut crede că recitau psalmi.

Trebuia să aştepte să se elibereze sala de baie de la etaj, să pîndească zgomotul apei trase. Maigret dispunea de un mic balcon. Zăbovea acolo în halat de casă, iar spectacolul era cu adevărat frumos:

plaja întinsă care îi lua ochii şi marea plină de pînze albastre şi albe. Vedea apărînd primele umbrele de soare în dungi şi sosind primii ţînci în costume de baie roşii.

Cînd cobora, proaspăt bărbierit, cu o urmă de săpun pe urechi, era deja la a treia pipă.

Ce îl obliga să iasă prin spate? Nimic. Ar fi putut, ca şi ceilalţi, să iasă prin sala de mese luminoasă, unde Germaine, servitoarea cea grasă cu sîni neverosimili, tocmai făcea curat.

Dar nu. El intra în sufrageria patronilor, apoi în bucătărie. Doamna Leonard purta în acel moment ochelari şi discuta meniul cu bucătarul-şef. Domnul Leonard, invariabil, se ivea din pivniţă. La orice oră a zilei, îl vedeai ieşind din pivniţă, şi totuşi era destul de sobru.

– Frumoasă zi, domnule comisar...

Domnul Leonard era în papuci şi cămaşă. Puteai vedea mazăre, morcovi curăţaţi, praz, cartofi în ligheane. Carnea proaspătă sîngera pe lemnul alb al mesei, iar limba-de-mare sau calcanul aşteptau să fie curăţaţi de solzi.

– Un păhărel de vin alb, domnule comisar ?

Primul din ziua aceea. Făcea cinste patronul.

De altfel, era un vinişor excelent cu reflexe aproape verzi.

Maigret nu putea totuşi să se ducă să se aşeze pe nisipul plajei, printre mămici. Se plimba pe promenada Remblai, oprindu-se din cînd în cînd.

Privea marea şi siluetele multicolore care deveneau din ce în ce mai numeroase în valurile de la marginea plajei. Apoi, ajuns în dreptul centrului oraşului, făcea la dreapta, pe o stradă îngustă, şi ajungea la piaţa acoperită.

Făcea turul tarabelor lent şi serios, ca şi cum ar fi avut patruzeci de persoane de hrănit. Se oprea îndeosebi în faţa peştilor, care încă mai zvîcneau, în faţa crustaceelor, întinzînd un capăt de chibrit unui homar care îl prindea cu cleştii lui...

Al doilea pahar de vin alb. Pentru că acolo, exact vizavi, se afla un mic bistrou unde coborai o treaptă şi care constituia un fel de prelungire a pieţei, de unde simţea venind mirosuri plăcute.

Apoi trecea prin faţa bisericii Notre-Dame ca să-şi cumpere ziarul. Putea să urce în camera lui să-l citească?

Se întorcea pe Remblai, se aşeza la o terasă, mereu în acelaşi loc. Şi mereu ezita, în timp ce chelnerul aştepta să ia comanda. Ca şi cum ar fi vrut să bea altceva!

– Un pahar de vin alb.

Fusese ceva întîmplător. Uneori, nu bea vin alb luni întregi.

La ora unsprezece, intra în cafenea să telefoneze la clinică, pentru a o auzi pe maica Aurelie spunîndu-i cu vocea ei mieroasă:

– Draga noastră bolnavă a petrecut o noapte cum nu se poate mai bună.

îşi stabilise astfel cîteva locuri unde se aşeza la oră fixă. Şi în sala de mese a hotelului avea locul lui, lîngă fereastră, vizavi de masa bătrînilor, vecinii lui de palier.

în prima zi, după cafea, comandase un pahar de calvados. De atunci, Germaine îl întreba invariabil:

– Calvados, domnule comisar?

Maigret nu îndrăznea să refuze. Se simțea amorțit. Soarele era fierbinte. Erau ore în care asfaltul de pe Remblai se înmuia sub tălpile pantofilor şi cînd roțile maşinilor îşi lăsau acolo amprenta.

Urca să-şi facă siesta, nu în pat, ci în fotoliu, scos în balcon, cu un ziar desfăcut pe față.

Fie-vă milă, cereți s-o vedeți pe bolnava de la 15...

Văzîndu-l cum se aşeza de la o oră la alta în diferitele sale locuri, ai fi zis că se afla acolo de ani de zile, ca jucătorii de cărți de după-amiază.

Numai că sosise cu soția doar de nouă zile. In prima seară, mîncaseră scoici. îşi puseseră în gînd încă de la Paris să mănînce pe săturate scoici proaspăt pescuite.

Şi li se făcuse rău amîndurora. îşi deranjaseră şi vecinii în noaptea aceea. Ziua următoare, Maigret se simțise mai bine, dar, pe plajă, doamna Maigret se plînsese de dureri uşoare. Noaptea următoare, făcuse febră. încă mai credeau că nu era nimic grav.

– Am greşit. Scoicile mi-au căzut întotdeauna greu la stomac.

Apoi, a doua zi, durerile deveniseră atît de mari, încît trebuiseră să-l cheme pe doctorul Bertrand, iar acesta o trimisese de urgență la clinică. Urmaseră ore neplăcute, confuze, vînzoleală, chipuri noi, radiografii, analize.

– Vă asigur, domnule doctor, că de vină sînt scoicile, repetase doamna Maigret, străduindu-se să zîmbească.

Dar medicii nu zîmbiseră şi îl luaseră pe Maigret deoparte. O apendicită acută ce trebuia operată pe loc, altfel exista pericolul de peritonită.

Se plimbase pe culoar în cursul operației, odată cu un tînăr care aştepta să-i nască soția şi care îşi rodea unghiile din carne.

Aşa devenise domnul 6!

In şase zile, capeţi obiceiuri noi, înveţi să păşeşti uşor, să adresezi zîmbete dulcege măicuţei Aurelie, apoi măicuţei Mărie des Anges. Ba chiar să-i zîmbeşti forţat răutăcioasei domnişoare Rinquet.

După care, cineva profită de asta ca să-ţi strecoare în buzunar un bilet stupid.

Şi, mai întîi de toate, cine era 15? Cu siguranţă că doamna Maigret ştia. Se cunoşteau toate fără să se vadă. Erau la curent cu problemele fiecăreia. I se întîmpla să-i vorbească soţului ei despre ele, discret, cu glas şoptit, ca în biserică.

– Se pare că doamna de la 11 e tare amabilă şi blîndă. Şi totuşi, biata de ea... Vino mai aproape!

Şi bîiguia dintr-o răsuflare:

– Cancer la sîn.

Apoi arunca o privire spre patul domnişoarei Rinquet şi clipea, ceea ce însemna că şi aceasta avea cancer.

– Dacă ai vedea-o pe fetiţa drăguţă pe care au adus-o în salon...

Salonul era salonul comun, pentru că erau trei clase, ca la tren: salonul comun, cum ar fi fost clasa a treia, apoi camerele cu două paturi şi, în sfîrşit, în vîrful ierarhiei, camerele cu un pat.

La ce bun să se necăjească? Totul era o copilărie. Atmosfera din clinică avea într-adevăr ceva copilăresc. Oare măicuţele nu se copilăreau?

La fel şi bolnavele, cu geloziile şi secretele lor şuşotite, cu dulciurile pe care le strîngeau ca nişte avare şi felul în care pîndeau paşii pe culoare.

Fie-vă milă...

Aceste cuvinte arătau în mod clar că autorul era o femeie. De ce ar fi avut nevoie de el bolnava de la 15? Doar nu avea să ia povestea asta în serios, să se adreseze măicuţei Aurelie ca să-i ceară voie să viziteze pe cineva căruia nu-i cunoştea numele!

Pe plajă şi în oraş era prea mult soare. La anumite ore, atmosfera pur şi simplu reverbera şi, cînd intrai brusc undeva la umbră, pentru un timp vedeai numai roşu în faţa ochilor.

Gata! Terminase siesta. Putea să împăturească ziarul, să-şi îmbrace haina, să aprindă pipa şi să coboare.

– Pe mai tîrziu, domnule comisar.

Astea erau saluturile, ca nişte binecuvîntări, cît era ziulica de mare. Toată lumea era amabilă, zîmbitoare. Numai el devenea în cele din urmă ursuz. O ploaie torenţială, o ceartă cu cineva plin de arţag l-ar fi uşurat.

Uşa verde şi vizita de la ora trei. Nici măcar nu era în stare să nu mai scoată ceasul din buzunar !

– Bună ziua, măicuţă.

De ce nu facea şi o plecăciune, dacă tot era acolo ?

Şi pe urmă celeilalte, care îl aştepta pe scară.

– Bună ziua, măicuță.

Şi domnul 6 intră în vîrful picioarelor în încăperea unde se afla doamna Maigret.

– Cum te mai simți ?

Ea se strădui să zîmbească, dar nu reuşi foarte bine.

– Nu trebuia să-mi aduci portocale. Mai aveam...

– Tu, care probabil că le cunoşti pe toate bolnavele...

De ce-i făcea semn? Se întoarse spre patul domnişoarei Rinquet. Bătrîna era culcată, cu capul în pernă, cu fața spre perete.

Maigret întrebă în şoaptă:

– Nu se simte bine ?

– Nu ea. Sst! Vino mai aproape.

Totul se petrecea într-o atmosferă plină de mistere, ca într-un pension de fete.

– A murit cineva azi-noapte.

Doamna Maigret se uită la vecina ei, care mişcă uşor cuvertura.

– A fost ceva cumplit, cu țipete care se auzeau pînă aici. Pe urmă a sosit familia. Timp de mai bine de trei ore, a fost numai o forfotă. Cîteva bolnave s-au speriat. Mai ales cînd au văzut preotul.

Au stins lumina pe coridor, dar toată lumea ştia.

Apoi adăugă dintr-o suflare, arătînd spre doamna Rinquet:

– Crede că acum îi va veni rîndul.

Maigret nu ştia ce să spună. Stătea acolo, greoi şi stîngaci, într-o lume străină.

– O tînără. O tînără foarte drăguță, se pare...

Cea de la 15.

Doamna Maigret se întrebă de ce se încrunta soțul ei şi îşi scotea maşinal din buzunar pipa, pe care, de altfel, n-o umplu.

– Eşti sigură că e 15 ?

– Sigur că da. De ce ?

– Aşa.

Trecu înapoi la locul lui. Nu era cazul să-i vorbească doamnei Maigret despre bilet, pentru că s-ar fi speriat imediat.

– Ce-ai mîncat ?

Domnişoara Rinquet începuse să plîngă. Nu i se vedea fața, doar părul rar pe pernă, dar cuvertura se mişca într-un ritm sacadat.

– N-ar trebui să mai stai mult.

Evident, el, care plesnea de sănătate, nu avea ce căuta acolo, în acea clinică cu bolnave şi măicuțe care păşeau pe vîrfuri.

– Ştii cum o cheamă ? o întrebă el, înainte de plecare.

– Pe cine?

– Pe tînără... Cea de la 15.

– Helene Godreau.

Abia atunci observă că măicuța Mărie des Anges avea ochii roşii şi părea că îl priveşte cu reproş. Oare ea să-i fi strecurat biletul în buzunar ?

Nu se simțea în stare s-o întrebe. Nimic nu semăna cu decorul în care obişnuia să se mişte, cu culoarele pline de praf ale Poliției Judiciare, cu oamenii pe care îi aducea în biroul lui şi îi punea să stea jos în fața lui, privindu-i îndelung în ochi înainte de a-i bombarda cu întrebări brutale.

în plus, era o problemă care nu-l privea. O tînără murise. Şi ce dacă ? Cineva îi strecurase în buzunar un mesaj care nu însemna nimic...

îşi vedea de drum, ca un cal de circ. în fond, îşi petrecea zilele parcă învîrtindu-se într-un cerc, ca un cal de circ. De exemplu, acum era ora cînd mergea la Brasserie du Remblai. Se ducea la braserie ca la o întîlnire importantă, deşi nu avea nimic de făcut acolo.

Sala era mare şi luminoasă. Lîngă ferestrele impunătoare care dădeau spre plajă şi spre mare se înşira marea masă a consumatorilor, cărora nu le acorda nici măcar o privire: nişte necunoscuți, vilegiaturişti, care nu respectau anumite ore, pe care nu te aşteptai să-i vezi în fiecare zi în acelaşi loc.

La celălalt capăt al localului, într-un colț destul de mare, în spatele biliardului, lucrurile stăteau cu totul altfel la două mese unde se aşezaseră oameni gravi şi tăcuți, serviți de un chelner atent la cele mai mici semne ale lor.

Ăştia erau oameni importanți, bogații, veteranii. Unii asistaseră la ridicarea braseriei, alții veneau la Sables încă dinainte de a se fi construit promenada Remblai.

în fiecare după-amiază, se întîlneau acolo să joace bridge. în fiecare după-amiază, îşi strîngeau mîna în tăcere sau schimbînd fraze scurte şi ritualice.

Se obişnuiseră deja cu prezența lui Maigret, care nu juca deloc cărți, dar se aşeza călare pe un scaun şi urmărea partidele, fumîndu-şi pipa şi bînd un vin alb.

îi adresau de cele mai multe ori un salut cu mîna. Numai comisarul de poliție Mansuy, care îl prezentase, se deranja să dea mîna cu el.

– Soția se simte mai bine ?

El răspunse da, ca un automat. Şi tot aşa adăugă:

– Noaptea trecută a murit o tînără la clinică.

Vorbise cu glas scăzut, dar glasul lui scăzut avea un volum destul de mare, mai ales în liniştea care domnea în jurul celor două mese.

Maigret înțelese, după atitudinea acelor domni, că făcuse o gafă. De altfel, comisarul de poliție îi făcu semn să nu insiste.

De şase zile îi privea jucînd şi tot nu reuşise să înțeleagă jocul, aşa că, de data asta, se mulțumi să le observe chipurile.

Domnul Lourceau, armatorul, era foarte bătrîn, dar înalt, încă solid, cu o față stacojie şi părul alb. Dintre toți, era cel mai bun jucător de bridge şi, cînd partenerul lui facea o greşeală, avea un fel de a-l privi care nu te încuraja deloc să joci cu el.

Depaty, agentul imobiliar, care se ocupa îndeosebi de vile şi de terenuri de construcție parcelate, era mai vioi, cu ochi poznaşi, deşi avea şaptezeci de ani.

Mai erau acolo un antreprenor, un judecător, un constructor de ambarcațiuni şi adjunctul primarului.

Cel mai tînăr avea probabil între patruzeci şi cinci şi cincizeci de ani. Tocmai terminase o partidă.

Era slab, rasat, plin de nerv, cu ochi vioi, cu un frumos păr negru şi se îmbrăca cu distincție, dacă nu chiar cu prețiozitate.

După ce jucă ultima carte, se ridică, după cum obişnuia, şi se îndreptă spre cabina telefonică.

Maigret se uită ce oră arăta pendula. Era patru şi jumătate. în fiecare zi, la patru şi jumătate, acel jucător dădea un telefon.

Comisarul Mansuy, care schimba locul cu vecinul lui pentru partida următoare, se aplecă spre colegul lui şi murmură:

– Cumnata lui a murit.

Bărbatul care telefona în fiecare zi soției sale era doctorul Bellamy. Locuia la mai puțin de trei sute de metri, într-o casă mare şi albă de după cazinou, exact între cazinou şi jetelă, acolo unde se înălțau cele mai frumoase trei-patru case din oraş. O puteai vedea prin fereastră. Fațada, toată albă, imaculată, cu ferestre mari, te ducea cu gîndul la clinica măicuțelor, cu care se asemăna prin calm şi demnitate.

Doctorul Bellamy reveni, impasibil, la masă, unde era aşteptat şi unde cărțile fuseseră deja împărțite. Domnul Lourceau, căruia nu-i plăcea să vadă amestecîndu-se fleacurile cu solemnitatea jocului de bridge, dădu din umeri. Probabil că aşa se întîmpla de ani de zile.

Dar doctorul nu era un om care să se lase impresionat. Nici o trăsătură a feței sale nu se mişca. Aruncă o privire la cărți şi spuse:

– Două trefle.

Apoi, în cursul jocului, începu, pentru prima oară, să-l examineze pe ascuns pe Maigret. Abia dacă era sesizabil. Privirile-i erau atît de scurte, încît trebuia să le prinzi din zbor!

Fie-uă milă...

De ce în mintea lui Maigret se formă o frază, pe neştiute, ca apoi să-l obsedeze tot restul partidei ?

„în orice caz, ăsta n-ar avea nici o milă..." Rareori văzuse ochi atît de uscați şi atît de aprinşi, un om atît de stăpîn pe sine, în stare să nu-şi exteriorizeze în nici un fel sentimentele.

în celelalte zile, Maigret nu rămăsese pînă la sfîrşitul jocului de bridge. îl aşteptau alte locuri din programul lui zilnic. Gîndul de a-şi schimba cu ceva obiceiurile îl şoca.

– Vei mai fi aici la şase ? îl întrebă el pe comisarul Mansuy.

Acesta se uită la ceas, gest complet inutil, apoi răspunse afirmativ.

De data asta, străbătu Remblai pînă la capăt, pînă la casa doctorului Bellamy, prototipul acelor locuințe pe care trecătorii le privesc cu invidie, spunîndu-şi: „Ce finimos trebuie să fie să trăieşti aici".

Urmară portul, atelierul velarului, cu pînzele întinse pe trotuar, barcagiul, ambarcațiunile care reveneau şi se legau la chei una lîngă alta în fața halei de peşte.

Acolo se afla un bar mic, vopsit în verde, cu un prag de patru trepte, o tejghea învăluită în umbră, două-trei mese acoperite cu muşama maro şi doar clienți îmbrăcați în salopete, cu cizme înalte din cauciuc, răsfin:nte pe coapse.

– Un pahar de vin alb.

Dar nu avea acelaşi gust cu vinul de la hotelul Bel Air, nici cu cel de la piața acoperită, nici cu cel de la Brasserie du Remblai.

Nu mai rămăsese decît să meargă pe chei pînă la capăt, apoi să facă la dreapta şi să se întoarcă pe străzile înguste unde casele fără etaj colcăiau de viață, de zgomote, de mirosuri.

La ora şase, cînd ajunse la Brasserie du Remblai, comisarul Mansuy, care tocmai ieşise, îl aştepta pe trotuar, întorcîndu-şi ceasul.

II Totul dură o jumătate de oră, iar aşteptarea nu se dovedi deloc dezagreabilă. Comisarul Mansuy îi spusese:

– Sînt obligat să trec un moment pe la comisariat. Trebuie să semnez nişte documente şi probabil că mă aşteaptă un individ.

Era un roşcovan mic de statură, cu un aer cumsecade, chiar timid, care părea că spune întotdeauna oamenilor: „Scuzați-mă, dar vă asigur că fac tot ce pot".

Probabil că, în copilărie, fusese unul dintre acei băieți „deştepți" care îşi petrec recreațiile visînd într-un colț şi despre care se spune că sînt prea chibzuiți pentru vîrsta lor. Era celibatar şi locuia într-un apartament mobilat, la o văduvă care avea o vilă lîngă hotelul Bel Air. Din cînd în cînd, venea să-şi bea aperitivul la hotel, şi aşa îl cunoscuse Maigret.

Nu părea un comisar adevărat, dar nici comisariatul nu arăta ca unul adevărat. Birourile erau instalate într-o casă particulară, cu fața spre o piață mică. în unele încăperi, tapetul nu fusese schimbat, încît puteai ghici că acolo

fuseseră înainte dormitoare sau cabinete de toaletă, cu urma fiecărei mobile rămasă pe perete şi țevi care nu duceau nicăieri.

Totuşi, regăseai mirosul de comisariat, pe care Maigret îl adulmeca cu plăcere, aproape cu uşurare - un miros plăcut, stăruitor, de curele de centiroane, de stofă de uniforme, de documente administrative, de pipe reci şi de amărîți care îşi tociseră fundurile pe cele două bănci de lemn din sala de aşteptare.

în comparație cu Poliția Judiciară, ce era acolo dădea impresia de amatorism. Ai fi zis că se jucau de-a poliția. Un agent în cămaşă se spăla pe față şi pe mîini în curte. Găinile cotcodăceau în grădina de alături. Alți agenți jucau cărți în corpul de gardă, stînd intenționat cu ținuta în dezordine, ca să pară nişte agenți adevărați, iar unii dintre ei, foarte tineri, semănau cu nişte recruți.

– îmi dai voie să-ți arăt drumul ?

în fond, micul comisar roşcovan era mulțumit că îi arăta sediul unui personaj precum Maigret.

Mulțumit şi puțin neliniştit. Doi inspectori, într-o încăpere mare, stăteau pe birouri şi fumau. Unul avea pălăria dată pe ceafa, ca în filmele americane.

Mansuy îi salută distrat, deschise uşa biroului său, apoi se întoarse.

– Nimic nou ?

– Vi l-am ținut pe Polyte. Subprefectul a spus să-l sunați.

Vremea era splendidă. De cînd se afla la Sables, Maigret nu avusese nici măcar o zi ploioasă. Ferestrele erau deschise, lăsînd să pătrundă zgomotele oraşului, şi puteai vedea familii care se întorceau de la plajă.

îl aduseră pe Polyte cu cătuşe la mîini, ca treaba să pară mai serioasă. Era un amărît fără vîrstă precisă, aşa cum vezi cel puțin unul în fiecare sat, zdrențuit, hirsut, cu privirea naivă şi vicleană totodată.

– Iar ai dat-o în bară! Presupun că de data asta n-ai să mai tăgăduieşti?

Polyte nu mişca, nu răspundea, cu privirea fixată cu docilitate asupra comisarului Mansuy, care era nițel impresionat de prezența marelui Maigret şi voia să se comporte mai bine ca niciodată.

– Presupun că nu tăgăduieşti ?

Se văzu nevoit să repete întrebarea de două ori pînă să obțină un semn din partea vagabondului, un semn afirmativ.

– Adică? Recunoşti?

Semn negativ.

– Tăgăduieşti că ai intrat în grădina doamnei Medard?

Dumnezeule mare, ce reconfortant era! Maigret se simțea mult mai în largul lui decît la măicuțe.

Polyte probabil că era obişnuit. Locuia într-o baracă din scînduri, la marginea oraşului, cu o nevastă şi şapte-opt plozi, unul mai murdar decît altul.

Chiar în acea dimineață, se dusese la un negustor de vechituri căruia încercase să-i vîndă două cearşafuri aproape noi, precum şi prosoape şi lenjerie de damă. Negustorul, prefăcîndu-se că acceptă, anunțase agentul de poliție din colțul străzii, iar Polj

e fusese arestat pînă să facă două sute de metri. Iar doamna Medard, păgubita, fusese deja la comisariat.

– Ai intrat în grădina ei, unde lăsase noaptea trecută rufele la uscat. Nu e prima dată cînd îi sari gardul. Săptămîna trecută, ai deschis uşa cotețului şi i-ai luat doi iepuri, cei mai mari.

– Nu i-am luat niciodată iepuri.

– A recunoscut în mod categoric una dintre pieile găsite la tine acasă.

– E meseria mea să adun piei de iepure.

– Cu carnea în ele cu tot ?

Nu era nimic de făcut. Mansuy, roşu în obraji, zadarnic îi tot punea întrebări şi îi întindea capcane.

– Lenjeria mi-a vîndut-o un bărbat.

– Unde?

– Pe stradă.

– Pe ce stradă ?

– O stradă...

– Cum îl cheamă ?

– Nu ştiu.

– L-ai mai văzut pînă atunci ?

– Nu cred.

– Şi ți s-a adresat ție ca să-ți vîndă cearşafurile şi cămăşile?

– Am mai spus...

– îți dai seama că judecătorul nu te va crede şi o să-ți ardă o pedeapsă zdravănă?

– O să fie o nedreptate.

Polyte răspîndea în jur un miros care amintea, fiind totuşi mai puternic, de cel dintr-un adăpost al Armatei Salvării. Era încăpățînat. Simțeai că degeaba l-ar fi interogat ore în şir, fiindcă n-ar fi scos nimic în plus de la el, iar ochii lui mici şi vicleni păreau că spun: „Vedeți bine că nu ajungeți nicăieri!".

în sfîrşit, doi agenți îl luară de acolo, tot cu cătuşele la mîini, în timp ce Maigret rămase singur cu comisarul. Ferestrele erau deschise, iar casa aproape pustie, cu excepția oamenilor din corpul de gardă.

– Asta e! Nu seamănă cu cazurile cu care eşti obişnuit, nu-i aşa ? Aici am destul timp să fac un bridge aproape în fiecare după-amiază.

– N-ai uitat să-l suni pe subprefect ?

– Vrea să mă invite mîine la cină, ştiu. îl cunoşti ? Un om fermecător. îmi vorbeai mai adineauri de Pbilippe Bellamy. Ce crezi despre el?

E un caracter puternic, nu-i aşa ? Abia de doi ani am fost numit la Sables, dar am avut timp să-i cunosc pe toți. Ai văzut principalele personalități locale. Sînt unele de-a dreptul pitoreşti. Doctorul Bellamy îi depăşeşte cu mult. Ştii că e foarte tare în meseria lui ? Am avut ocazia să-i vorbesc despre el unui prieten, medic la Bordeaux. Bellamy e unul dintre neurologii cei mai distinşi din ziua de azi. A fost mult timp medic la spitalele din Paris, unde şi-a luat examenul de profesorat. Ar fi putut fi numit profesor la o mare facultate. Dar a preferat să vină aici ca să stea cu mama lui.

– Familia e originară din Sables ?

– Locuieşte aici de cîteva generații. N-ai întîlnit-o pe doamna Bellamy, mama? O bătrînă destul de viguroasă, scundă şi solidă, care merge cu un baston pe care îl ține în mînă mai curînd ca pe o sabie! Cam o dată pe săptămînă, trage o ceartă cu femeile din piață.

– De ce a murit tînăra ?

– Sînt convins că tocmai ca să-mi vorbească despre asta m-a invitat şi subprefectul la cină.

Mi-a telefonat azi-dimineață. Evident, e în relații cu doctorul Bellamy. Se văd destul de des.

Tare era bine să-ți fumezi liniştit pipa, plimbîndu-te prin birou, proptindu-te din cînd în cînd în cadrul luminos al ferestrei, schimbînd alene cîteva cuvinte!

– După cum era de aşteptat, se vorbeşte mult despre accident. Mă miră că n-ai auzit.

– Cunosc foarte puțină lume aici.

– Acum vreo două zile... Da, pe 3 august...

Cred că raportul încă se mai află în biroul secretarului meu, dar nu aş fi în stare să pun mîna pe el. Doctorul Bellamy s-a dus cu maşina la Roche-sur-Yon, împreună cu cumnata lui.

– Ce vîrstă?

– Nouăsprezece ani. O tînără ciudată, mai curînd interesantă decît frumoasă. Să nu te gîndeşti la cine ştie ce. Lili Godreau era drăguțică, dar sora ei, cu care s-a căsătorit Bellamy, e una dintre cele mai frumoase femei pe care le poți întîlni. Din păcate, nu prea o să ai ocazia s-o vezi, pentru că iese prea puțin din casă.

– Ce vîrstă ? repetă Maigret.

– în jur de douăzeci şi cinci de ani. Iubirea lui Bellamy pentru soția lui e aproape legendară în regiune. E o adevărată pasiune şi toată lumea îți va spune că e teribil de gelos. Unii pretind că o încuie cînd pleacă de acasă, de exemplu, cînd vine în fiecare după-amiază să facă o partidă de cărți.

Cred că e o exagerare. în schimb, trebuie remarcat că mama lui Bellamy nu iese niciodată cînd lipseşte fiul ei şi nu m-ar mira să stea acasă ca să-şi supravegheze nora. L-ai văzut pe doctor telefonînd. Nu poate să stea două ore plecat fără s-o sune, fără să ia contact cu ea, poate ca să se asigure că e acolo.

– Din ce familie provine soția lui ?

– E adevărat că viața mamei acesteia n-are deloc darul de a linişti un soț. Te interesează ? O să încerc să-ți spun ce ştiu. Soția lui Bellamy se numeşte Odette, iar numele ei de fată e Godreau.

Mama ei era dintr-o familie destul de bună, fiică de ofițer de marină, aşa cred. A fost şi a rămas o femeie foarte frumoasă. Timp de douăzeci de ani, la Sables, a reprezentat păcatul. Nu ştiu dacă ai trăit în provincie şi dacă înțelegi. Nu era căsătorită, ci întreținută. A fost succesiv întreținută de doi-trei domni bogați, printre ei şi domnul Lourceau, pe care l-ai văzut la braserie. Cînd trecea pe stradă, perdelele se mişcau, liceenii tulburați şi bărbații căsătoriți întorceau capul după ea, cînd intra într-un magazin, conversațiile încetau, în timp ce toate doamnele luau un aer ințepat... A avut două fete, cărora li se atribuie mai mulți tați, la întîmplare: Odette şi Lili. Odette a devenit o tînără şi mai frumoasă decît fusese mama ei, iar doctorul Bellamy a cunoscut-o pe cînd nu împlinise încă douăzeci de ani. S-a căsătorit cu ea. L-ai văzut. Ți-am spus că e un caracter puternic. S-a căsătorit cu domnişoara, dar n-a vrut-o şi pe soacră, căreia i-a oferit o pensie ca să plece din ținut. Se pare că acum locuieşte la Paris cu un industriaş retras din afaceri... Deoarece exista şi o soră mai mică, în vîrstă de treisprezece ani la momentul căsătoriei, doctorul a luat-o în grija lui. El a crescut-o. Acum are sau, mai curînd, avea nouăsprezece ani. S-au dus amîndoi la La Roche-sur-Yon, cu maşina lui Bellamy...

– Şi cu Odette?

– Nu, numai ei. Lili, care era pianistă, urmărea toate concertele. Tocmai era programat un concert în La Roche la ora patru. Cumnatul ei a dus-o acolo cu maşina. Pe cînd se întorceau...

– La ce oră ?

– Puțin după ora şapte. Era încă lumină. Drumul nu era nici pe departe pustiu. îți spun toate lucrurile astea pentru că au o anumită importanță. Portiera, probabil prost închisă, s-a deschis, iar Lili Gordeau a fost aruncată pe drum. Maşina mergea foarte repede. Doctorul are obiceiul să meargă cu viteză, dar jandarmii îl cunosc şi nu-i zic nimic.

– Pe scurt, un accident.

– Un accident.

Comisarul Mansuy se gîndi, gata să se contrazică, şi chiar deschise gura. Maigret îl privea întrebător. Dar el repetă:

– Da, un accident.

– Nu se poate presupune altceva, nu-i aşa ?

– Nu cred.

– După cum mi-ai spus, e greu de crezut în existenţa unor relaţii intime între Bellamy şi cumnata lui.

– Nu se potriveşte cu caracterul personajului.

– Erau automobilişti în apropiere?

– O camionetă se afla la o sută de metri în spatele maşinii. Şoferul a fost interogat. N-a remarcat nimic deosebit. Maşina doctorului l-a depăşit în trombă şi, după cîteva clipe, a văzut portiera deschizîndu-se şi pe cineva căzînd pe drum.

Dacă l-ar fi cunoscut mai bine pe Maigret, micul comisar deşteptăţel ar fi băgat de seamă schimbarea care se produsese la acesta în cursul ultimelor minute. Mai adineauri, era un bărbat solid şi puţin nesigur, care îşi fuma pipa fără convingere, în timp ce se uita în jur cu o privire plictisită.

Acum însă, ai fi zis că devenise mai dens. Chiar şi pasul îi devenise mai greu, iar gesturile, mai lente.

Lucas, de exemplu, care îşi cunoştea şeful mai bine decît oricine, ar fi înţeles imediat şi s-ar fi bucurat.

– Ne vedem mîine, nu-i aşa? mormăi Maigret, întinzînd mîna-i lată.

Celălalt era derutat. Se aştepta să iasă împreună cu Maigret, să facă o bucată de drum cu el, poate chiar să bea aperitivul. Dar acesta îl lăsa baltă, acolo, în biroul lui, unde îl primise atît de bucuros şi unde nimic nu-l mai reţinea. Ca să arate că voia şi el să iasă, îşi luă cu stîngăcie pălăria de pe birou.

– Ai uitat să-i telefonezi subprefectului, îi aminti Maigret.

O spusese fără ironie. N-o făcea intenţionat.

Pur şi simplu, se gîndea la altceva. Mai exact, gîndea. Şi mai exact, se lupta cu imagini încă vagi.

în pragul uşii, se întoarse şi întrebă:

– Tînăra a putut fi interogată ?

– Nu. Pînă cînd a murit, ieri-noapte, a fost în comă. Avea fi'actură craniană.

– Cine s-a ocupat de ea ?

– Doctorul Bourgeois.

Şi, chiar în ziua morţii sale, cumnatul ei se dusese, ca de obicei, să facă o partidă de bridge la Brasserie du Remblai.

Totul era neclar. Iar Maigret, deşi era deja mai greoi, încă nu era în transă, cum spuneau cei de la Poliţia Judiciară. Merse pe trotuar, făcu la stînga şi, în cele din urmă, intră într-un bar unde încă nu pusese piciorul şi care probabil avea să se adauge colecţiei sale de popasuri cotidiene.

– Un pahar de vin alb. Nu. Ceva sec.

Fie-vă milă..., scria în biletul strecurat de cineva în buzunarul lui.

Ce s-ar fi întîmplat dacă ar fi dat de el mai devreme, dacă s-ar fi prezentat imediat la spital şi ar fi cerut să o vadă pe pacienta de la 15? Lili Godreau nu era în comă?

Reveni la locul lui de la hotel. Şi, înainte de a urca, trebui să bea un pahar cu domnul Leonard.

– îl cunoaşteţi pe doctorul Bellamy ?

– E un om extraordinar. A tratat-o pe soţia mea acum patru ani, cînd a avut dureri, şi n-a vrut să primească nici un ban. Cu chiu, cu vai l-am convins să accepte o sticlă de lichior vechi pe care o păstram pentru o ocazie deosebită.

Dormi, se trezi, regăsi zgomotele familiare, valurile care năvăleau pe nisip, bebeluşul care ţipa în camera vecină, apoi strigătele celor patru copii certîndu-se cu mama lor şi psalmodierile celor doi bătrîni din dreapta.

încă nu se declanşase nimic, doar că se simţea, ca ieri-seară, puţin mai greoi şi în mintea lui se învîrtea ceva neclar.

Vin alb cu patronul.

– Ştiţi cînd are loc înmormîntarea ?

– Vă referiţi la tînăra Godreau? Mîine. Cel puţin aşa s-a anunţat. între noi fie vorba, confidenţial, cred că îi vor face autopsia. Ca măsură de precauţie. înţelegeţi ? Mai curînd ca să închidă gurile rele. Ba chiar se spune că doctorul Bellamy ar fi sugerat asta.

Toată dimineaţa, în timpul turului zilnic din bistrou în bistrou, îşi făcuse sînge rău, şi asta din cauza măicuţelor.

Pentru că, dacă măicuţele n-ar fi fost măicuţe, s-ar fi dus să sune la clinică, ar fi pus întrebări precise şi nu i-ar fi trebuit mult timp ca să descopere cine îi strecurase biletul în buzunar.

Dar era obligat să aştepte ora trei. N-ar fi dus la nimic dacă ar fi deranjat-o pe măicuţa Aurelie.

Şi sub ce pretext, de altfel? Că vrea să-şi vadă soţia? Nu avea dreptul decît la telefonul de la ora unsprezece, şi era deja o mare favoare că obţinuse permisiunea s-o viziteze în fiecare după-amiază pe doamna Maigret.

Curînd, va trebui să meargă în vîrful picioarelor, să vorbească cu glas şoptit.

– Vom vedea, bombăni el, după al treilea pahar de vin alb.

Ceea ce nu-l împiedică, la ora trei, să aştepte cîteva secunde semnalul clopotelor, înainte de a suna la uşa verde.

– Bună ziua, domnule 6. Draga noastră bolnavă vă aşteaptă.

Nu putea totuşi să-i adreseze o grimasă măicuţei Aurelie şi, fară să vrea, zîmbi.

– O secundă, să vă anunţ. Vă anunţ...

Iar cealaltă, măicuța Mărie des Anges, veni să-l întîmpine în capul scărilor. Nu putea să-i vorbească pe acel culoar unde toate uşile erau deschise.

– Bună ziua, domnule 6. Draga noastră bolnavă...

Era ca într-o scamatorie în care el era pe post de mingiuță care dispărea şi apărea. Nu avu timp să deschidă gura că se şi pomeni în încăperea soției sale, unde îngrozitoarea domnişoară Rinquet îl fixa cu ochii ei mici de pasăre.

– Ce ai, Maigret?

– Eu ? Nimic.

– Nu eşti bine dispus.

– Ba da.

– E timpul să ies de aici, nu-i aşa? Recunoaşte că te plictiseşti.

– Cum te simți ?

– Mai bine. Doctorul Bertrand crede că-mi poate scoate copcile luni. In dimineața asta, am primit puțină carne de pui.

Maigret nu putea nici măcar să-i vorbească în şoaptă. N-ar fi dat bine. Scorpia din celălalt pat era numai urechi!

– Apropo, ai uitat să-mi laşi ceva bani.

– Pentru ce?

– O mică bolnavă din salon a trecut mai adineauri să strîngă bani.

Privire scurtă spre domnişoara Rinquet, ca şi cum Maigret ar fi trebuit să înțeleagă fără alte explicații. Dar ce să înțeleagă ? Se strîngeau bani pentru bătrîna domnişoară?

– Ce vrei să spui ?

– Pentru coroană...

Şi, o clipă, se întrebă cu naivitate ce legătură avea coroana cu bolnava încă în viață. O tîmpenie.

Dar el nu-şi petrecea toate zilele în acea atmosferă de mistere şoptite şi de priviri elocvente.

– 15...

– A, da!

Supremă delicatețe a doamnei Maigret! Pentru că vecina ei de cameră era grav bolnavă, pentru că avea cancer – prin urmare, urma să moară -, vorbea în şoaptă despre coroană!

– O să mai vină. Dă-i douăzeci de franci. Aproape toată lumea a dat douăzeci de franci. Inmormîntarea are loc mîine.

– Ştiu.

– Ce-ai mîncat la prînz ?

Zilnic trebuia să-i spună amănunțit ce mînca.

– Sper că nu-ți mai dau scoici ?

Atunci intră măicuța Mărie des Anges.

– îmi daţi voie ?

O adusese pe mica bolnavă care strîngea banii.

Maigret întinse cei douăzeci de franci şi un creion.

– Vreţi să scrieţi pe listă numele soţiei mele, măicuţă ?

Măicuţa Mărie des Anges luă imediat creionul.

Apoi avu o scurtă ezitare. Se uită la comisar şi roşi puţin la faţă.

Scrise numele, în timp ce el privea literele de pe foaie. Nu-şi dădea osteneala să-şi schimbe scrisul. De altfel, privirea ei era deja o mărturisire.

Apoi se retrase, emoţionată, mulţumind, ducînd-o pe mica bolnavă de mînă.

– Aici chiar formăm un fel de familie, spuse doamna Maigret, cu înduioşare. Nu-ţi poţi închipui cum se apropie între ei oamenii care suferă!

Comisarul nu vru s-o contrazică, deşi se gîndea la domnişoara Rinquet.

– Peste nouă-zece zile, cred că voi putea ieşi.

Poimîine voi putea să stau o oră într-un scaun cu...

Nu era frumos faţă de doamna Maigret, dar jumătatea de oră i se păru şi mai lungă decît în celelalte zile.

– N-ai vrea să schimbi camera ?

Ea se sperie. Cum putea să fie atît de lipsit de tact, încît să rostească astfel de cuvinte în faţa domnişoarei Rinquet?

– De ce ai vrea s-o schimb ?

– Nu stiu. Acum cred că s-a eliberat o cameră cu un pat.

Spaima doamnei Maigret deveni mai personală şi ea bîigui, uimită de ce auzea:

– Camera 15? Dar nu te gîndeşti, Maigret?!

O cameră unde tocmai murise o tînără! El nu insistă. Domnişoara Rinquet îl considera probabil un călău. Comisarul se gîndise numai la mijlocul de a putea sta de vorbă singur cu măicuţa Mărie de Anges.

Atîta pagubă! Va proceda altfel. Pe coridor, în timp ce îl conducea, o întrebă:

– Putem schimba cîteva cuvinte la vorbitor?

Ea ştia despre ce era vorba şi manifestă o spaimă la fel de mare ca doamna Maigret.

– Regula nu permite...

– Vreţi să spuneţi că regula nu-mi permite să am o discuţie cu dumneavoastră?

– Doar în prezenţa maicii stareţe, căreia ar trebui să-i faceţi o solicitare.

– Şi unde e maica stareţă ?

Maigret ridicase vocea fără să-şi dea seama.

Era gata să se supere.

– Sst...

Maica Aldegonde scosese capul pe o uşă întredeschisă şi îi privea de departe.

– Măcar pot să vă vorbesc aici ?

– Sst...

– Puteți să-mi scrieți ?

– Regula nu...

– Şi presupun că regula nu vă permite nici să ieşiți în oraş?

Era prea mult, aproape o blasfemie.

– Auziți, măicuță...

– Vă rog, domnule 6.

– Ştiți ce vreau să vă...

– Sst... Vă implor!

îşi împreună mîinile, păşi înainte, forțîndu-l să dea înapoi, şi spuse cu glas tare, probabil ca s-o audă măicuța Aldegonde, care trăgea cu urechea :

– Vă asigur că draga dumneavoastră bolnavă nu duce lipsă de nimic şi că are un moral excelent.

Nu avea rost să insiste. Ajunsese deja pe scară, acum în raza vizuală a măicuței Aurelie. Nu mai avea altceva de făcut decît să coboare şi să plece.

– Bună seara, domnule 6, spuse o voce suavă din spatele ghişeului. Veți telefona mîine?

Pur şi simplu, avea aerul unui băietan stîngaci în mijlocul unui grup de fetițe care îşi băteau joc de el. Fetițe de toate vîrstele, inclusiv domnişoara Rinquet, pe care nu putea s-o sufere. Dumnezeu ştie de ce! Inclusiv doamna Maigret, care începuse să se integreze puțin prea bine acolo.

Atunci, de ce mai fusese alertat prin acel bilet, dacă nu putea să vorbească cu nimeni?

Zece minute încheiate, o bombăni în sinea lui pe măicuța Mărie de Anges.

O ipocrită! Pe ce ton ştiuse să spună, ca să înşele vigilența măicuței Aldegonde: „Vă asigur că draga dumneavoastră bolnavă nu duce lipsă de nimic şi că...".

Cealaltă, 15, fusese şi ea o „dragă bolnavă"?

Mergea în umbră, apoi în soare, trecea de pe o stradă pe alta şi, treptat, se calma, se lua singur peste picior.

Biata măicuță Mărie des Anges ! în fond, făcuse şi ea ce putuse. Ba chiar dovedise îndrăzneală şi inițiativă. Ceea ce, în altă parte, ar fi fost un gest banal devenea aici o adevărată faptă eroică.

Nu era vina ei dacă Maigret sosise prea tîrziu sau dacă tînăra Godreau murise prea devreme.

Ce-ar fi putut să facă acum ? Să se întoarcă la clinică, să ceară să fie primit de maica stareță, căreia să-i spună: „Trebuie să vorbesc cu măicuța Mărie des Anges"?

Ce motiv ar fi invocat? De ce se amesteca?

Acolo nu era Maigret de la Poliția Judiciară, ci, pur şi simplu, domnul 6.

Să se adreseze doctorului Bellamy? Şi ce să-i spună. Dumnezeule mare ? Nu insistase chiar doctorul să i se facă autopsie cumnatei sale?

Comisarul Mansuy îi spusese cu o zi în urmă că Lili Godreau nu-şi recăpătase cunoştința şi că, din momentul accidentului şi pînă cînd murise, fusese în comă.

Toate astea se tratau cu un vinişor alb, într-un bistrou adevărat, cu bărbați zgomotoşi, cu un soare strălucitor bătînd în ferestre, nu cu lumina estompată de la clinica măicuțelor, care îi întorcea stomacul pe dos.

Rupse biletul în bucățele, apoi se îndreptă spre Brasserie du Remblai. Oare doctorul Bellamy va veni la partida de bridge? Era treaba lui. Cînd ai un mort în casă, femeile încep prin a spune, cu o voce jalnică: „Nu, nu insistați. N-aş putea să înghit nimic. Mai bine mor".

Apoi, puțin mai tîrziu, le vezi că stau la masă şi cer şi desert. Ba li se întîmplă să schimbe şi rețete culinare cu cumnatele.

Doctorul Bellamy însă continua să joace bridge.

Era acolo, ca în celelalte zile. Se uită de cîteva ori la Maigret, iar privirea lui era foarte inteligentă, foarte pătrunzătoare.

Părea că spune: „Ştiu că te interesezi de mine, că încerci să mă înțelegi. Dar mi-e complet indiferent".

Nu, nu era chiar aşa. Nu-i era indiferent. Maigret îşi dădea seama de asta pe măsură ce trecea timpul.

Mai exista ceva între el şi doctor, o legătură extrem de subtilă, dar o legătură totuşi.

Maigret era obşnuit, cînd se ducea undeva şi era recunoscut, să-i vadă pe oameni examinîndu-l cu multă curiozitate, datorită reputației sale. Unii credeau de cuviință să-i pună întrebări mai mult sau mai puțin stupide, mai mult sau mai puțin măgulitoare.

– în fond, domnule comisar, care e metoda dumneavoastră ?

Cei mai instruiți sau mai înfumurați spuneau:

– După părerea mea, ați fi mai curînd bergsonian.

Unii, precum Lourceau şi alte cîteva personaje prezente, se limitau să vadă cum arată un comisar de la Poliția Judiciară.

– Dumneavoastră, care ați cunoscut atîția asasini...

In sfîrşit, alții erau foarte mîndri că dau mîna cu un om a cărui fotografie apărea periodic în ziare.

Cu Bellamy, lucrurile stăteau diferit. într-un fel, doctorul îl privea pe Maigret ca fiind la egalitate cu el. Părea să admită că erau din aceeaşi clasă, chiar dacă în planuri diferite.

Curiozitatea lui era aproape un omagiu şi conținea un anumit respect.

– Patru şi jumătate, doctore, remarcă unul dintre partenerii lui.

– Exact. Nu uitasem.

Se arăta insensibil la ironii. Probabil îşi cunoştea reputația de soț pasionat şi nu-i era deloc ruşine. Se îndreptă liniştit spre cabina telefonică.

Maigret îi vedea prin geam profilul ascuțit şi dorea din ce în ce mai mult să-l abordeze.

Cum ? Era aproape la fel de delicat ca în cazul măicuțelor. Să aştepte plecarea doctorului, să-l urmeze pînă la uşă şi să-l întrebe : „îmi permiteți să fac cîțiva paşi cu dumneavoastră?".

Copilăresc. La fel şi dacă, avînd de-a face cu un om ca el, ar fi cerut o consultație medicală.

Maigret făcea parte din acel mic grup fără să facă totuşi parte. Se obişnuiseră să-l vadă stînd la locul lui. Uneori, cîte un jucător îi arăta cărțile.

Sau careva îl întreba:

– Nu vă plictisiți prea tare la Sables ?

Rămînea totuşi un ins aflat în trecere. Cam ca un extern printre internii de la un colegiu.

– Soția se simte mai bine ?

Oare doctorul Bellamy i se adresase vreodată direct? încerca zadarnic să-şi amintească.

Era sătul de vacanța asta care îl făcea să-şi piardă echilibrul şi să aibă timidități ridicole.

Chiar şi Mansuy, deoarece se afla în propriul fief şi peste puțin timp se reîntorcea la comisariatul lui, era mai stăpîn pe sine decît Maigret.

Pentru că o puştoaică murise, pentru că o măicuță cu chip de icoană îi strecurase un bilet în buzunar, se învîrtea în jurul doctorului Bellamy la fel ca un şcolar care se învîrteşte în jurul elevului bogat din clasă.

– Chelner, încă un pahar de vin alb!

Nu voia să se mai uite la doctor. Devenea prea bătător la ochi. Probabil că celălalt îi ghicise jocul, îi înțelesese timiditatea şi poate că îşi bătea joc de ea!

Bellamy terminase partida. Se ridică şi îşi luă pălăria din cuier.

– Bună seara, domnilor.

Nu spuse „pe mîine", deoarece a doua zi avea loc înmormîntarea.

Pleca. Urma să treacă pe lîngă Maigret. Nu, se opri o clipă.

– Voiați să ieşiți, domnule?

Nu spusese „comisare", ci „domnule", poate cu un strop de afectare.

– într-adevăr, mă pregăteam.

– Dacă mergeţi în aceeaşi direcţie ca şi mine...

Ciudat. Era cordial, dar cordialitatea lui rămînea rece, distantă.

Pentru prima dată de mult timp, poate pentru prima dată în viaţa lui, Maigret avea impresia că nu el conducea jocul, ci că altul îl manevra după dorinţă.

Totuşi, îl urmă. Comisarul Mansuy asistase la scenă cu o oarecare uimire.

Calm, stăpîn pe el, fără pic de ironie, Bellamy îi ţinu uşa deschisă. Plaja se întindea în faţa lor, cu sumedenie de copii şi de mămici, cu bonetele albe ale înotătorilor pe fondul albastru al mării.

– Probabil că ştiţi unde locuiesc ?

– Cineva mi-a arătat casa dumneavoastră, pe care am admirat-o foarte mult.

– Poate doriţi s-o vedeţi şi pe dinăuntru ?

Era o invitaţie atît de directă şi de neprevăzută, încît Maigret rămase un moment uluit. în timp ce îşi aprindea o ţigară cu o brichetă din aur - şi acest gest îţi permitea să-i admiri mîinile frumoase şi foarte îngrijite -, doctorul spuse pe un ton detaşat:

– Cred că doriţi să mă cunoaşteţi.

– Mi s-a vorbit mult despre dumneavoastră.

– Se vorbeşte mult despre mine de două zile.

Tăcerea nu-l stînjenea. Nu simţea nevoia s-o alunge cu flecăreli. Avea un mers de om tînăr. Cîteva persoane îl salutară, iar el răspunse la salut, ridicîndu-şi pălăria în acelaşi fel în faţa unei negustorese din hale în costum local ca şi la trecerea unei cucoane în maşină decapotabilă, cu şofer în livrea.

– Tot aţi fi venit, mai devreme sau mai tîrziu, nu-i aşa ?

Asta putea să însemne multe lucruri. Poate că, pur şi simplu, Maigret ar fi reuşit într-o zi să fie invitat în casa doctorului.

– Am oroare de tot ce mă face să pierd timpul, ca şi de situaţiile echivoce. Credeţi că mi-am omorît cumnata ?

De data asta, Maigret se văzu obligat să facă un efort mare ca să meargă cu un pas normal alături de acel om care, în plin soare, în mijlocul mulţimii leneşe dintr-o după-amiază de vacanţă, îi punea o întrebare atît de brutală.

Nu zîmbi, nu tăgădui. Dar, după numai cîteva secunde, răspunse pe un ton la fel de calm ca acela pe care fusese pusă întrebarea:

– Alaltăieri-seară încă nu ştiam că murise, nici că era cumnata dumneavoastră, şi totuşi mă interesam deja de ea.

III Sperase Maigret să-l surprindă? în acest caz, trebuia să se declare dezamăgit. La început, doctorul Bellamy nu păru să-i fi auzit răspunsul, care se pierduse în rumoarea ce venea dinspre plajă şi mare. Avu timp să facă cîţiva paşi

înainte să ajungă la el nu atît vocea comisarului, cît mai curînd ecoul ultimelor cuvinte rostite de acesta.

Atunci, pe fața lui apăru o uşoară expresie de uimire. îi aruncă o privire însoțitorului său, ca şi cum ar fi căutat motivul unei ambiguități. La rîndul lui, Maigret era atît de sensibil în fața unui partener de talia doctorului, într-o stare atît de accentuată de receptivitate, încît i se părea că poate să capteze şi cele mai mici nuanțe ale gîndirii celuilalt şi că înregistra o uşoară decepție, un reproş neexprimat.

După cîteva secunde, totul trecuse deja, Bellamy nu se mai gîndea la asta, şi continuau să meargă pe Remblai cu paşi egali, privind amîndoi, involuntar, curba armonioasă a plajei, care avea ceva feminin, aproape voluptuos. Era ora la care marea începea să devină mai palidă, puțin înfiorată, înainte de învăpăierea provocată de apusul soarelvii.

– V-ați născut la țară, nu-i aşa ?

S-ar fi zis că gîndurile lor, ca şi paşii, se armonizau din nou, că, asemenea unor vechi iubiți, nu mai aveau nevoie de cuvinte multe, ci doar de un fel de algebră a limbajului.

– Da, m-am născut la țară.

– Eu m-am născut într-o casă veche, pe care familia mea o are la cîțiva kilometri de aici, lîngă iaz.

Nu spusese „castel", dar comisarul ştia că familia Bellamy avea un castel în regiune.

– Din ce provincie sînteți ?

Alții ar fi spus „departament", iar Maigret salută în trecere cuvîntul „provincie" care îi plăcea.

– Bourbonnais.

Nu era vorba de o curiozitate fără sens. întrebările nu erau deloc banale.

– Părinții erau cultivatori ?

– Tatăl meu era administrator la un castel şi conducea vreo douăzeci de ferme.

I se puneau exact întrebările pe care le-ar fi pus el, şi asta nu-l ofensa, dimpotrivă. Mergeau mai departe în tăcere. Tot în tăcere traversară şi strada, puțin mai departe de cazinou. Maşinal, doctorul Bellamy scoase cheia din buzunar. Se opri un moment în prag, tatonă, apoi deschise uşa vopsită în alb.

Maigret intră, fără jenă sau uimire. Călcă pe covorul gros din coridor unde, de la primii paşi, te simțeai înconjurat de confort şi o stare de bine.

Ar fi fost greu să amenajezi un interior mai calm şi mai armonios, fără lux greoi, fără nimic țipător, iar lumina însăşi avea o calitate pe care o apreciai ca pe un vin bun, ca unele dimineți frumoase de primăvară. Ferestre mari erau

deschise spre saloane, unde fotoliile păreau să fi fost ocupate cu cîteva clipe mai înainte.

O scară confortabilă cu balustradă din fier forjat ducea la etaje. Doctorul începu să urce treptele.

– Vă rog să mă urmați în biroul meu.

Nu-şi dădea osteneala să-şi ascundă o oarecare satisfacție. în ochii lui stăruia o mîndrie abia perceptibilă.

Urcară, fără să se grăbească, şi atunci se produse un mic incident. O uşă se deschise deasupra lor. Pentru Maigret, era doar o uşă anonimă, deoarece nu cunoştea împărțirea încăperilor, dar doctorul recunoscuse deja zgomotul acelei uşi, şi nu al alteia. Se încruntase. Se auzeau paşi pe covorul scării, deasupra primei turnante. Erau paşi uşori şi ezitanți, paşii unei persoane care, la fel ca Maigret, nu cunoştea casa.

Probabil că persoana care cobora îi auzise şi se apleca peste balustradă. Ridicară privirea şi descoperiră capul unei puştoaice. Privirile li se încrucişară, doar o clipă, şi tulburarea se citea în ochii vizitatoarei, care ezita, ca şi cum ar fi fost gata să urce ca să fugă de ei.

Dar îşi acceleră brusc mişcarea şi o văzură în întregime pe palier: o fetiță înaltă şi slabă de paisprezece ani, cu picioarele prea subțiri şi rochia de stambă puțin cam decolorată.

De ce a fost frapat Maigret îndeosebi de mica geantă din mărgele colorate pe care o strîngea cu nervozitate în mîini?

Copila păru că îşi calculează elanul şi măsoară cu privirea cît loc avea ca să treacă, apoi se avîntă, evitînd să întoarcă fața spre ei, razant pe lîngă perete, îi depăşi, mer

nd tot mai repede, şi aproape că se ciocni de uşa de la intrare, căreia îi căută cu înfrigurare clanța, ca în vis, cînd eşti urmărit de o primejdie şi te loveşti de o suprafață netedă.

Doctorul şi comisarul întorseseră capul în acelaşi timp. Uşa se deschise şi apăru un dreptunghi de lumină mai intensă, care o înghiți pe adolescentă.

Asta a fost tot. Nu era nimic. Bellamy privea din nou în sus. Se întreba dacă cineva îi pîndea de pe palier? Era surprins, consternat, poate neliniştit?

Simțeai că acea apariție avea ceva neaşteptat, inexplicabil.

Doctorul urcă mai departe. Acum se vedea uşa pe care ieşise puştoaica, dar era închisă. Trecură de ea şi străbătură un coridor mare unde, destul de departe, Bellamy deschise o altă uşă.

– Intrați, domnule. Faceți-vă comod. Se înțelege că, dacă vă e cald, puteți să vă scoateți haina.

Se aflau într-un vast cabinet de lucru cu pereții acoperiți de cărți. Intrînd, fuseseră o clipă orbiți de soarele care pătrundea prin cele trei ferestre mari.

Bellamy, cu un gest care îi era probabil familiar, coborî storurile şi lumina îşi reduse intensitatea, transformîndu-se într-o pulbere aurie.

Deasupra căminului se vedea un portret frumos de femeie, pictat în ulei, şi aceeaşi femeie o puteai vedea într-o fotografie cu ramă din argint aşezată pe birou.

Doctorul ridică receptorul telefonului interior şi aşteptă cîteva secunde.

– Dumneata eşti, mamă? N-ai nevoie de mine?

în receptor se auzi o voce stridentă, dar, tocmai pentru că era stridentă, silabele se amestecau şi Maigret nu putu să prindă nici un cuvînt.

– Da, sînt ocupat în momentul ăsta. Trimite-mi-l, te rog, pe Francis.

Păstrară tăcerea pînă la sosirea valetului în haină din pînză albă.

– Nu vă întreb dacă doriți un whisky. Nici porto, nu-i aşa? V-ar plăcea un pahar de vin alb sec? O sticlă de vin alb de Pouilly, Francis...

Pentru mine, ca de obicei.

Aruncă o privire rapidă peste cîteva plicuri aşezate pe birou, fără să le deschidă.

– Mă scuzați o clipă!

Ieşi în urma valetului. Voia să-l întrebe despre copila pe care o întîlniseră pe scară ? Se ducea la uşa palierului şi, abia întors acasă, avea să reia contactul cu femeia din fotografie şi din portret ?

Comisarul Mansuy nu exagerase. Ar fi fost imposibil să n-o remarci chiar şi în mulțimea de pe stradă. Şi totuşi, ceea ce te frapa cel mai mult la ea era o simplitate extraordinară. Avea o atitudine calmă şi modestă. Părea timidă, tulburată, ai fi zis, de privirile care o fixau. Primul ei sentiment probabil că era teama de tot ce era nou sau necunoscut.

Avea ochii mari şi senini, de un albastru-violet, un chip cu trăsături copilăreşti, şi totuşi era foarte femeie, căci îi ghiceai formele pline, trupul molcuț şi apetisant.

– îmi cer iertare că v-am lăsat singur.

Bellamy, care îşi surprinsese oaspetele în plină contemplare, se prefăcea că nu observase. Spuse totuşi, deschizînd un sertar:

– Sora ei era foarte diferită, după cum veți putea constata.

Alese o fotografie şi i-o întinse lui Maigret.

într-adevăr, chipul era foarte diferit: o tînără brunetă, cu ovalul feței prelung, trăsături neregulate, îmbrăcată într-o rochie fară decolteu, fară ornamente, care îi conferea un aer auster şi sărăcăcios.

– Nu seamănă una cu alta, nu-i aşa ? Probabil că vi s-a spus deja sau vi se va spune că nu au acelaşi tată, şi e foarte posibil, chiar probabil...

Recunoaşteţi, domnule, că aţi fi venit mai devreme sau mai tîrziu la mine. încă nu ştiu ce pretext aţi fi ales. La rîndul meu, vă mărturisesc că doream să stau de vorbă cu dumneavoastră, chiar şi fără aceste evenimente.

Era ciudat: cordialitatea lui era atît de simplă, atît de puţin afectată, încît devenea seacă. Nu-şi dădea deloc osteneala să zîmbească. în spatele uşii se auzi un clinchet de pahare şi Francis îşi făcu apariţia cu o tavă pe care se găseau o sticlă aburită, whisky, gheaţă şi pahare.

– Se înţelege de la sine că puteţi fuma. Poate că ar fi trebuit să aştept funeraliile ca să vă invit.

Vor avea loc mîine, după cum ştiţi. Şi, tot după cum ştiţi, trupul neînsufleţit nu se află în casă.

Scoase un ceas din buzunar, iar Maigret înţelese. Era, cu aproximaţie, ora la care avea loc probabil autopsia.

– Aveam multă afecţiune pentru cumnata mea.

Mai exact, o consideram sora mea. Cînd a venit în casa asta, avea treisprezece ani şi purta codiţe.

Maigret se gîndi la puştoaica întîlnită pe scară, iar interlocutorul său, care îi ghici gîndurile, se încruntă uşor, manifestînd o agasare abia perceptibilă.

– Mă veţi scuza că beau altceva! Noroc! Lili era o copilă vioaie, curioasă, puţin sălbatică şi nebună după muzică. Dacă vă interesează, vă voi arăta puţin mai îndată ceea ce numeam - ceea ce ea însăşi numea – refugiul ei.

Bău lent din pahar, apoi îl puse jos, se aşeză la birou, care nu semăna deloc cu o mobilă profesională, şi îl pofti pe comisar să ia loc pe un fotoliu.

Nu-i lăsa lui Maigret nici o iniţiativă, iar acesta nu se simţea nici descumpănit, nici umilit. Un martor al scenei ar fi spus că era stîngaci, nefiresc. Privirea îi era lipsită de acuitate, mişcările greoaie, şi totuşi doctorul nu se lăsa înşelat.

– Mi s-a spus că sînteţi

n vacanţă. V-am văzut de cîteva ori asistînd la partida noastră de bridge.

care a devenit o nevoie pentru cei mai mulţi dintre noi. Pentru mine, e aproape singurul moment al zilei pe care îl petrec în afara casei şi consider acest obicei un fel de exerciţiu de igienă. Apropo, îmi cer scuze că nu v-am întrebat ce face soţia dumneavoastră, dar ştiu că a intrat pe mîna celui mai bun chirurg al nostru. Sînt prieten cu Bertrand.

Nu minţise cînd spusese, de la bun început, că se interesase de Maigret.

– Aţi făcut cunoştinţă şi cu atmosfera clinicii noastre şi cu măicuţele.

Un zîmbet imperceptibil. Vedea şi el un Maigret stingherit printre călugăriţele care mergeau cu paşi uşori.

Totuşi, se dovedea o misiune grea. Trebuia să explice această invitaţie neaşteptată şi grija lui de a risipi prejudecăţile pe care le-ar fi putut avea contra lui comisarul de la Poliţia Judiciară.

Bănuia oare că primise un bilet de la măicuţa Mărie des Anges?

– Probabil că vi s-a întîmplat să locuiţi un timp într-un oraş mic ca al nostru. Să ştiţi că ţin la el şi nu-l voi vorbi de rău. Mă aflu aici pentru că aşa am vrut eu.

Se uita cu o tandreţe pasionată la acel decor pe care îl amenajase pentru el. Cînd privirea i se oprea asupra storurilor cu striuri luminoase, puteai ghici că se gîndea la mare, pe care o vedea dimineaţa din birou, cu pînzele ambarcaţiunilor şi cu pescăruşii ei, şi că, de cînd se trezea, savura calitatea aerului şi toate miresmele lui.

– îmi place calmul. îmi place casa mea.

Aşa cum îi plăceau cărţile cu coperte frumoase şi bibelourile de pe mobile care aşteptau mîngîierea degetelor lui.

– Aş fi putut destul de uşor să devin un sălbatic şi poate că de aceea îmi impun partida de bridge zilnică. Pare simplu şi firesc, nu-i aşa?

Viaţa noastră, a fiecăruia, pare simplă pînă în ziua în care se produce un eveniment şi oamenii încep să ne examineze nu ca pe noi înşine, ci prin raportare la acest eveniment. Cred că de aceea v-am rugat să veniţi. Nu m-am gîndit prea mult pe moment. V-am întîlnit de cîteva ori privirea, îmi daţi voie să vă pun o întrebare indiscretă?

Ce pregătire aveţi?

Venise rîndul lui Maigret să se arate mai docil decît cei mai docili dintre „clienţii" lui.

– Am visat să ajung medic şi am făcut primii trei ani de medicină. Moartea tatălui meu mi-a întrerupt studiile şi întîmplarea a făcut să intru în poliţie.

Nu se temea că acest cuvînt ar fi putut şoca acea atmosferă burgheză rafinată.

– Voiam să vă spun că privirea dumneavoastră pare întotdeauna să caute un diagnostic, replică Bellamy. De două zile, mulţi oameni se uită la mine cu mare curiozitate, unii cu o spaimă involuntară. Chiar aşa! Simt. Nu cred că sînt iubit, pentru că nu mă străduiesc să mă fac iubit. Ştiţi că, dacă ne gîndim bine, asta e atitudinea pe care o iertăm cel mai greu semenilor noştri? Poate că ăsta e şi motivul pentru care atît de puţini oameni au curajul să-şi trăiască viaţa fără să le pese ce se crede despre ei. Şi nu-mi păsa în urmă cu două zile. Nu-mi pasă nici astăzi. Totuşi, am simţit nevoia să am o explicaţie cu dumneavoastră.

Ca şi cum se temea că îşi trădase prin aceste cuvinte o anumită simpatie sau slăbiciune, adăugă imediat, schiţînd un zîmbet pe care Maigret începea să-l cunoască:

– Poate, pur şi simplu, am vrut să evit nişte complicații. Am înțeles că erați intrigat, că voiați să ştiți, că veți încerca să aflați cu orice preț. Unii lasă pe mai tîrziu lucrurile deranjante, alții le pun capăt imediat. Fac parte dintre cei din urmă.

– Iar eu sînt un „lucru" teribil de deranjant, nu-i aşa?

– Nu teribil. Nu mă cunoaşteți. Nu cunoaşteți oraşul. Tot ce vi se va spune riscă să ajungă deformat în mintea dumneavoastră, şi asta nu vă place, recunoaşteți, nu aveți linişte pînă nu simțiți adevărul.

Luă poza cumnatei sale şi se uită la ea.

– Țineam mult la fata asta, dar vă repet că nu aveam față de ea decît sentimente fraterne.

Cîteodată e altfel, ştiu. Un bărbat se îndrăgosteşte uşor de două surori, mai ales dacă locuiesc amîndouă în casa lui. Nu era cazul nostru, şi nici Lili nu era îndrăgostită de mine. Merg mai departe.

Eram exact opusul a ceea ce iubea ea. Mă găsea rece şi cinic. Spunea deseori că n-am inimă. Evident, toate astea nu dovedesc că accidentul a fost într-adevăr un accident, dar...

Maigret îl asculta, gîndindu-se mai departe la copila de pe scară. Era incontestabil că prezența ei în casă îl şocase pe doctorul Bellamy. Acesta fusese mai întîi surprins. în primul moment, se uitase la dînsa ca la o necunoscută şi se întrebase în mod evident ce căuta la el în casă.

Apoi, cînd se ivise în întregime pe palier, ştiuse cine era, se putuse citi în ochii lui.

Oare ştiuse în acelaşi timp şi la cine venise?

Probabil că cei din casă nu erau obişnuiți să vadă chipuri noi. Comisarul Mansuy îi vorbise despre gelozia doctorului care, atunci cînd lipsea de acasă, chiar şi pentru partida de bridge, îşi lăsa soția sub supravegherea mamei sale.

Iată însă că venise cineva! Şi, imediat, Bellamy îi telefonase bătrînei. Dacă ea o primise pe puştoaică, se putea presupune că i-ar fi spus imediat, chiar dacă în fața lui Maigret fiul ei ar fi evitat s-o chestioneze în această privință.

Dar ea nu suflase o vorbă. Şi atunci, doctorul ieşise şi se îndreptase spre uşa de pe palier.

Ce spusese doctorul?

„Evident, toate astea nu dovedesc că accidentul a fost într-adevăr un accident, dar..." Maigret îi răspunse, aproape fară să se gîndească:

– Sînt convins că n-ați avut niciodată intenția să vă ucideți cumnata.

Poate că nuanța nu-i scăpă doctorului, dar acesta nu reacționă.

– Alții sînt sau vor fi mai puțin categorici decît dumneavoastră. Eu, unul, am vrut să vă deschid uşile acestei case. Şi vor continua să vă fie deschise. Sper să vă dați seama că nu există aici nimic ascuns. Vreți să aruncați o privire în

odăile cumnatei mele ? Veţi putea face cunoştinţă cu mama mea, care probabil că se află acolo în acest moment.

Goli paharul şi îl lăsă pe vizitator să şi-l bea pe al lui. Apoi deschise o uşă şi trecură prin altă bibliotecă, mai intimă, unde se afla un divan verde. încă o uşă şi, tot cu faţa spre mare, intrară într-o încăpere decorată foarte sobru, aproape austeră, unde un mare pian de concert ocupa destul de mult loc. Pe pereţi se puteau vedea fotografiile unor compozitori. Puţine fotolii, tapiserii aproape deloc, o mochetă uni.

– Aici locuia ea, spuse medicul, apropiindu-se de altă uşă întredeschisă.

Şi adăugă, adresîndu-se unei persoane nevăzute :

– Mamă, aş vrea să ţi-l prezint pe comisarul Maigret, despre care m-ai auzit vorbind.

în încăperea vecină se auzi un fel de mormăit, apoi apăru o femeie foarte mică de statură, foarte grasă, îmbrăcată în negru, în mînă cu un baston cu măciulie de fildeş. Avea o privire bănuitoare, nu prea amabilă. îl examină pe intrus din cap pînă în picioare şi spuse doar:

– Domnule...

– Sînt jenat, doamnă, că vă deranjez tocmai astăzi, dar fiul dumneavoastră a insistat să-l însoţesc.

Ea se uită la doctor prost dispusă, iar acesta îi explică, cu zîmbetul lui abia schiţat:

– Domnul Maigret îşi petrece vacanţa la Sables.

E un om pe care am dorit dintotdeauna să-l cunosc şi, dat fiind că ne va părăsi curînd, mi-a fost teamă să nu scap această ocazie. Am vorbit despre Lili şi am vrut să-i arăt ceea ce numim refugiul ei.

– Totul e în dezordine, bombăni ea.

Totuşi, îi lăsă să treacă, şi Maigret descoperi un dormitor aproape la fel de auster, aproape la fel de puţin feminin ca şi cealaltă încăpere, în pofida unor haine scoase dintr-un şifonier şi care se aflau grămadă pe pat. Printre altele, zări o tocă de catifea neagră, fără vreun ornament, fără nici o pată de culoare, care probabil că era pentru tînără un fel de uniformă.

Pe pereţi, pe mobile nu se găsea nici o fotografie, nimic care să evoce viaţa de familie.

– Acesta era cadrul care îi plăcea. Nu avea nici o prietenă, nici un prieten. în fiecare săptămînă, se ducea să petreacă o zi la Nantes pentru o lecţie cu profesorul ei. Cînd în regiune avea loc un concert interesant, o însoţeam. Să coborîm pe aici.

Maigret se înclină în faţa bătrînei şi îşi urmă gazda pe o scară în spirală. Ajunseră la parter, într-un fel de seră care dădea spre o grădină foarte bine

întreținută, umbrită de cîțiva copaci frumoşi. în dreapta, se întrezărea o bucătărie mare şi luminoasă.

– Vi se întîmplă vreodată să vă pară rău că ați intrat în poliție?

– Nu.

– Aşa mă gîndeam şi eu. M-am întrebat de cîteva ori, în timp ce vă priveam.

Trecură prin saloane, iar doctorul Bellamy deschise uşa de la intrare.

– în orice caz, remarc faptul că nu mi-ați pus nici măcar o întrebare.

– La ce bun ?

Maigret îşi reaprinse pipa, pe care o stinsese cu degetul cînd intrase în apartamentul tinerei.

Cînd să-şi ia rămas-bun de la oaspetele său, Bellamy nu prea era în apele lui. Oare vizita îl dezamăgise? Tăcerea lui Maigret îl neliniştea puțin ?

Doctorul nu amintise nici măcar o dată de soția lui şi nu fusese vorba să i-o prezinte comisarului.

– Sper, domnule, că voi avea plăcerea să vă revăd.

– Şi eu, mormăi celălalt, îndepărtîndu-se.

Maigret era aproape mulțumit de sine. Trăgea scurt din pipă şi se îndrepta spre centrul oraşului. Apoi se uită la ceas şi se întoarse, reluîndu-şi turul obişnuit din locul unde ar fi trebuit să fie în acel moment, regăsind lucrurile deja familiare:

portul, velele întinse, mirosul de gudron şi de păcură, ambarcațiunile care alunecau pe şenal şi se legau la chei în fața pieței de peşte.

Numai că întorcea capul după toate fetele care treceau şi îşi strecura privirea prin toate uşile întredeschise, în speranța că o va zări pe puştoaica de pe scară.

Copila nu purta costumul local cu fustă scurtă din mătase neagră, ca majoritatea fiicelor de pescar sau ca muncitoarele de la fabricile de conserve.

Totuşi, era de condiție foarte modestă. Rochia îi era decolorată, ciorapii din lînă neagră erau cîrpiți şi gentuța din mărgele colorate provenea de la un bazar sau un bîlci din împrejurimi.

în spatele portului exista o rețea de străzi înguste unde comisarul pătrundea în fiecare zi.

Casele aveau doar un etaj, iar uneori doar parter.

De cele mai multe ori, ceea ce nu mai văzuse decît la Sables, pivnița servea drept bucătărie, comunicînd cu strada printr-o scară din piatră.

După toate probabilitățile, în acest cartier locuia copila.

Intră într-un bar de pescari şi bău un pahar de vin alb. Doctorul Bellamy, după ce închisese uşa, probabil că urcase în grabă scara ca să ajungă la soția sau la mama lui. Pe care dintre ele o întrebase despre vizita fetiței?

Maigret merse, ca în fiecare zi, dar, fără să-şi dea seama, facu un ocol şi ajunse în fața comisariatului de poliție. Gara nu era departe. Probabil că sosise un tren, deoarece treceau oameni cu valize.

Un cuplu îi atrase privirea sau, mai curînd, Maigret rămase cu gura căscată văzînd o femeie care semăna atît de mult cu cele două portrete din biroul doctorului, încît te lua cu ameţeală.

Cea din fața lui nu mai era tînără. Probabil că se apropia de cincizeci de ani, totuşi avea acelaşi păr de un blond vaporos, aceiaşi ochi violeți. Se îngrăşase foarte puțin şi rămăsese de o sprinteneală uimitoare.

Femeia purta un taior alb şi o pălărie albă, care contrastau cu mulțimea prea puțin elegantă de pe stradă. Lăsa în urma ei o dîră de parfum.

Mergea destul de repede, însoțită de un bărbat mai în vîrstă cu cincisprezece ani decît ea şi care nu părea în largul lui.

Ea avea în mînă o valijoară din piele de crocodil, foarte luxoasă, în timp ce el căra două valize.

Era imposibil să nu fie doamna Godreau, mama celor două surori, Lili Godreau şi Odette Bellamy.

Probabil că i se telegrafiase la Paris şi venise în grabă pentru înmormîntare.

Maigret îi urmări pe cei doi cu privirea. în apropiere erau cîteva hoteluri, dar nu intrară în nici unul. Aveau să sune oare la uşa casei din care comisarul tocmai ieşise?

Maigret intră în comisariat şi urcă lent scara plină de praf. Fusese acolo doar o singură dată şi deja se simțea ca acasă. Deschise, fără să bată, uşa de la biroul inspectorilor, care era aproape pustiu, ca în ajun. Trecuse de şase. Comisarul Mansuy era ocupat cu corespondența.

– A sosit doamna Godreau, îl anunță Maigret, aşezîndu-se pe colțul biroului.

– Aha! Pentru înmormîntare, evident. Dar cum ai aflat?

– Tocmai ieşea din gară.

– O cunoşteai ?

– E de ajuns să fi văzut o fotografie a fiicei sale ca s-o recunoşti.

– Eu n-am întîlnit-o niciodată. Se zice că e încă frumoasă.

– Foarte. Şi ştie asta!

Alte cîteva fraze.

– Ai petrecut o după-amiază interesantă?

– Doctorul Bellamy a vorbit mult şi m-a poftit să-i vizitez casa. Auzi, nu cunoşti cumva o puştoaică de paisprezece-cincisprezece ani, înaltă şi slabă, cu o rochie roz din bumbac, cu ciorapi negri din lînă şi părul bătînd spre roşcat?

Comisarul îl privi cu uimire.

– Asta e tot ce ştii despre ea ?

– Are o gentuță din perle colorate.

– Şi nu ştii unde locuieşte ?

– Nu.

– Nu-i ştii numele?

– Nici numele, nici prenumele.

– Nici unde lucrează?

– Nu ştiu nici măcar dacă lucrează.

– îți dai seama că în Sables trăiesc totuşi vreo douăzeci de mii de suflete şi că străzile sînt pline de copile precum cea pe care mi-ai descris-o?

– Eu de asta aş vrea să dau.

– In ce cartier ai întîlnit-o ?

– Acasă la doctorul Bellamy.

– Şi n-ai întrebat-o... Pardon! înțeleg. E deja un indiciu, evident.

Maigret zîmbi şi îşi umplu fără grabă pipa.

– Ascultă. Am impresia că te necăjesc. Mă aflu aici în vacanță, asta e clar. Nu mă priveşte ce se întîmplă la Sables. Totuşi, tare mult aş vrea s-o găsesc pe copila asta.

– Pot să încerc.

– Nu ştiu dacă se va reîntoarce acasă la doctor. La drept vorbind, nu cred. Dar ar putea să dea tîrcoale casei. E foarte posibil şi ca mîine să aştepte pe drumul pe care va trece cortegiul funerar. Poate că dacă i-ai spune o vorbă unuia dintre oamenii dumitale...

Mansuy începea să se neliniştească.

– Crezi că şi-a ucis cumnata ? Tocmai mi-a telefonat medicul legist.

– Şi raportul lui e negativ, sînt sigur de asta.

– Exact. Ai aflat? Capul s-a lovit direct de şosea. Corpul s-a învîrtit de două-trei ori. S-a rostogolit ca un iepure. Dar toate rănile coincid cu petele de pe haine şi cu locurile în care s-au rupt. Sigur, e posibil să fi fost împinsă, dar fără să fie lovită, fără să se apere.

– N-a fost împinsă.

– Aşadar, crezi că a fost un accident ?

– Nu ştiu.

– Tocmai ai spus că n-a fost împinsă.

– Nu ştiu, răspunse Maigret, oftînd şi devenind mai grav. în realitate, nu ştiu mai mult decît dumneata. Poate chiar mai puțin, pentru că nu cunosc Sables. Totuşi, aş vrea s-o găsesc pe copilă.

Şi aş mai vrea să am o discuție între patru ochi cu măicuța Mărie de Anges, ceea ce e şi mai greu.

Ai convocat vreodată o măicuță în birou la tine ?

– Nu, răspunse comisarul, năucit.

– Nici eu. îmi mai rămîne speranța că îmi va scrie din nou.

Vorbea pentru sine, fără să-şi dea osteneala să-şi lămurească colegul.

– Haide să bem un păhărel... Apropo, cel de ieri, Polyte, a recunoscut?

– Nu va recunoaşte. N-a recunoscut în viața lui.

E cel puțin a zecea oară cînd îl prindem cu mița în sac, şi de fiecare dată neagă cu încăpățînare.

Se opriră într-un bar frecventat de un mic grup de clienți fideli, iar pe drum Maigret se uitase tot timpul în jur, în speranța că o va zări pe copilă.

– Să ştii, Mansuy, că e ceva ce nu ştim, ceva ce nu se potriveşte, şi am impresia că dacă punem mîna pe fată...

Bău o tărie, în locul obişnuitului vin alb. Apoi, fiindcă Mansuy insista să facă cinste, mai bău un pahar. Şi ele se adăugau tuturor paharelor de vin alb pe care le băuse în cursul zilei. în jurul lui era fum, iar mirosul de alcool era atît de puternic, încît se răspîndea pînă la cîțiva metri pe trotuar.

– Auzi, Mansuy...

îşi prinse colegul de braț.

– Cred că găsirea acestei copile e mai importantă decît pare. Repet, nu mă priveşte. Nu vorbesc atît ca profesionist...

– Dacă vrei să ne întoarcem la comisariat, voi scrie o notă chiar în seara asta.

– Ştii cumva dacă valetul doctorului e căsătorit, dacă doarme în casă?

Bietul Mansuy nu-şi imaginase niciodată că un comisar de la Poliția Judiciară putea să conducă astfel o anchetă.

– O să mă informez. Recunosc că nu m-am gîndit niciodată să...

Maigret vorbea singur.

– în felul ăsta am putea afla...

Apoi, către Mansuy:

– Da, să ne întoarcem la comisariat. Nu te supăra pe mine. Nu pot să-ți explic. Dar am impresia clară că merită osteneala.

Intrară în biroul secretarului, la parter, unde un ibric de cafea se afla pe o mică spirtieră.

– Auzi, Dubois, îl cunoşti cumva pe valetul doctorului Bellamy?

– Nu-i un blond, destul de tînăr?

Răspunsul îl primi de la Maigret.

– Da. îl cheamă Francis.

– E belgian, spuse secretarul. îmi amintesc pentru că a venit de două-trei ori să-şi vizeze permisul de şedere.

– E căsătorit?

– O clipă! îl am pe lista mea. O găsesc eu...

Lucrurile nu merseră chiar atît de simplu. Nu găseau lista. Secretarul din timpul zilei plecase cu cheia de la unele sertare. Pînă la urmă dădură de ea acolo unde n-ar fi trebuit să fie.

– Uite-l. Francis-Charles-Albert Decoin, născut la Huy, treizeci şi doi de ani. Căsătorit cu Laurence Van Offel, bucătăreasă. Şi-a vizat şi ea permisul. O clipă... Hotel du Remblai... Nu, a plecat de acolo. Ultima adresă, hotelul Bellevue, unde lucra ca ajutor de bucătar în urmă cu două luni.

Mansuy se uita la Maigret cu mare curiozitate.

Ieşind din comisariat, îl întrebă timid:

– Chiar o să...

Nu-şi sfîrşi fraza. Gestul lui indica oraşul, hotelurile. Era posibil ca ilustrul său coleg să se apuce să caute pe la adrese improbabile, să interogheze portari şi servitori ca un inspector debutant?

– Dacă îmi dai voie, îi voi cere unuia dintre oamenii mei să...

Serios ? Exact în momentul în care Maigret se simțea cu amîndouă picioarele pe pămînt ? De ce să nu trimită şi o convocare măicuței Mărie des Anges şi doctorului Bellamy?

în sfîrşit, avea şi el ceva precis de făcut.

Ceva care poate nu prezenta nici un interes, nici o importanță...

Totuşi, îşi vîrî mîinile în buzunare ca în miezul iernii, în timp ce strîngea puțin mai tare pipa între dinți.

– Mă ții la curent cu ce afli ? Chiar vrei s-o căutăm pe puştoaică?

Maigret uită să răspundă şi se despărți de el, strîngîndu-i mîna, la un colț de stradă, după care se îndreptă spre clădirea impresionantă a hotelului Bellevue, cel mai luxos de pe Remblai.

Un ajutor de bucătar însemna cel puțin o schimbare, după măicuțe şi neurologi!

– Auzi, portar... Aş vrea să vorbesc cu Laurence Decoin care lucrează la bucătărie.

– Trebuie să vă adresați la uşa furnizorilor.

Faceți la stînga. Veți găsi o fundătură, o uşă cu geamuri mate şi ascensorul pentru alimente.

Acolo e.

După cîteva momente, Maigret, care nu găsise pe nimeni la uşă, urca o scară uzată din spatele hotelului, care amintea de culisele unui mic teatru de provincie. Apoi, între două uşi batante, prin care treceau chelneri grăbiți, opri un colos de măcelar, care îl privi de sus.

– Ce doriți?

– Aş vrea să vorbesc cu Laurence Decoin.

Atunci, interlocutorul lui deveni aproape feroce.

– Nu mai spune! Cine o caută, mă rog frumos, „tinere"?

– Un prieten.

– Zău? Laurence! strigă el. Vino aici să-ți prezint un prieten. Un prieten de-al tău, se pare!

îşi făcu apariția o blondă trupeşă, ştergîndu-şi mîinile de şorț, şi era clar că tînărul valet al doctorului nu conta prea mult în viața ei, că măcelarul păros îi inspira în orice caz o spaimă cumplită.

– Să ştii, Fernand, că eu nu-l cunosc pe omul ăsta! exclamă ea, cu un accent puternic.

– Păi, atunci... Care-i treaba?

Şi se apropie de comisar, amenințător ca un tanc.

Maigret simți că revine la viață.

IV – Vă rog să mă scuzați, spuse el cu multă amabilitate. Este adevărat că n-o cimosc pe doamna, n-am văzut-o niciodată. Vreau doar s-o întreb unde pot să-l întîlnesc pe soțul ei în afara casei patronilor lui.

Femeia se întoarse întîi spre Fernand şi îi spuse, cu un aer triumfător:

– Vezi, gelosule, că nu-i ce crezi!

Apoi lui Maigret:

– Ce-a mai făcut Francis ?

Lîngă ei se afla uşa unei încăperi lungi, înguste, prost luminată de o ferestruică plasată prea sus şi unde becul era aprins toată ziua. O masă ocupa toată lungimea încăperii, cu două bănci, ca la cazarmă. Era sala de mese a personalului unde, în acel moment, se aflau doar doi servitori de etaj, care mîncau în tăcere la capătul celălalt.

Acolo a fost poftit comisarul, ca să scape de vînzoleala chelnerilor.

– Sînteți de la poliție, nu ? Să ştiți că mie mi-e indiferent. Ba chiar ar fi un lucru bun să fie aspru pedepsit, pentru că asta m-ar ajuta să obțin divorțul. Nu-i aşa, Fernand?

Era bondoacă, grasă, dar plină de prospețime, cu un nas cîrn simpatic.

– Cînd mă gîndesc că eu, cu ce cîştig aici, trebuie să plătesc întreținerea copilului, pentru că trîntorul ăsta nu vrea să ştie de nimic...

– Nu locuiți cu el?

Atunci interveni Fernand, ca să pună punctul pe i o dată pentru totdeauna:

– Sîntem împreună de doi ani.

– Ştiți cumva dacă are o cameră în oraş ?

Trupeşa Laurence izbucni în rîs.

– Da, o cameră cu tot confortul! Şi cu papuci la picioarele patului.

Apoi, brusc circumspectă:

– Nu sînteți de la poliția de aici ?

– Sînt de la Paris.

– Pentru că cei de aici ar trebui totuşi să ştie că Francis se culcă cu Popine.

– Popine ?

– Da, hoaşca de Popineau, care vinde peşte.

Aia care are o prăvălie frumoasă în colțul străzii Republicii. Scorpia asta nu ştie multe, cu ea nu ține să spui una şi să faci alta. Se pare că a terminat deja trei soți, şi nu din ăia pirpirii, aşa că are ceva treabă de Sîmbăta Morților.

Bietul Francis n-o să reziste prea mult. Mă întreb chiar cu ce-o mai mulțumeşte, nefericitul ! în orice caz, puteți fi aproape sigur că îl veți găsi la ea începînd de la zece seara. E grav, domnule ?

Maigret evită să răspundă, ca să afle mai multe.

– Nu se poate abține. Trebuie neapărat să şterpelească tot felul de fleacuri. Şi să ştiți că nici măcar nu le vinde. Le dă femeilor. Fiindcă simte întotdeauna nevoia să le impresioneze.

Izbucni în rîs şi se uită la Fernand cu subînțeles.

– Fiecare le impresionează cu ce poate! Nu-i aşa, domnule?

Maigret luă masa de seară într-un colț, singur, şi expresia feței sale nu era chiar aşa cum o cunoşteau cei de la hotelul Bel Air. Domnul Leonard îl aşteptă zadarnic pentru şueta de seară în sala din spate. După ce termină cina, o porni prin întunericul presărat cu felinare, iar valurile, în seara aceea, păreau fosforescente.

Era abia nouă şi jumătate: prea devreme. Trecu prin fața casei doctorului, unde era lumină. Urmară apoi portul, micile bistrouri unde eşti obligat să intri ca să stai jos un moment. I-ar fi fost destul de greu să spună la ce se gîndea. Era ceva vag, puțin incoerent. Totul începea cu măicuța Mărie de Anges. O atmosferă calmă de mănăstire, care o influența şi pe doamna Maigret.

Apoi doctorul şi frumoasa lui casă aristocratică, frazele sale echilibrate şi privirile sale pătrunzătoare.

Pe urmă, brusc, o fetiță cu părul blond îl orienta spre sordida intrare din spate a hotelului Bellevue, unde dăduse peste Fernand Măcelarul şi trupeşa Laurence cu rîs nervos.

Străduțele erau aproape pustii şi, din loc în loc, puteai vedea dreptunghiul gălbui al luminii unei prăvălii; cele mai multe ferestre erau deschise, oamenii se culcau devreme şi, din stradă, aproape că îi vedeai răsucindu-se în aşternuturile jilave de sudoare. Uneori, trecînd astfel prin fața unei ferestre neluminate, auzea şoapte, atît de aproape de el, încît avea impresia că surprinde intimitatea acelor ființe şi, ca la clinică, era tentat să meargă în vîrful picioarelor.

întrebă pe cineva unde era locuința doamnei Popineau, la capătul portului, în partea nouă a oraşului, şi descoperi o casă drăguță din cărămidă roz. Obloanele magazinului erau trase. Exista o intrare aparte, o uşă din stejar

lăcuită, cu o cutie de scrisori şi clanţă din cupru. Se aplecă, aşa cum făcea cînd era mic, şi văzu lumină pe gaura cheii.

Era unsprezece cînd sună. Auzi zgomotul unui scaun mişcat din loc, voci, paşi. Uşa se deschise spre un coridor care mirosea a linoleum, cu un cuier din bambus în dreapta şi plante ornamentale în vase de ceramică.

– îmi cer scuze, doamnă...

Avea în faţa lui o femeie aproape de acelaşi calibru ca trupeşa Laurence, tot bondoacă, dar brunetă, îmbrăcată în costum local, cu o bonetă scrobită pe cap, care îi lumina faţa.

– Ce s-a întîmplat? întrebă ea, încercînd să-i distingă trăsăturile în întuneric.

– Aş fi vrut să schimb două vorbe cu Francis.

– Intraţi.

Uşa din stînga rămăsese deschisă. Era cea a unei sufragerii care părea nou-nouţă, cu linoleum roşu şi galben, ghivece învelite în foiţă de cupru, bibelouri şi mobilă Henric al Il-lea.

Valetul doctorului Bellamy era acolo, în papuci de pîslă, fără haină, fără vestă, cu cămaşa descheiată la piept. Tolănit într-un fotoliu, picior peste picior, cu un păhărel alături şi o pipă în gură, bărbatul îşi citea liniştit ziarul.

în faţa lui se afla alt fotoliu, în care şedea Popine, cu un păhărel alături şi o publicaţie ilustrată.

– Domnul Maigret vrea să-ţi vorbească, Francis.

Belgianul se arătă mai puţin surprins decît Maigret însuşi.

– Mă cunoşti ? întrebă comisarul.

– Credeţi că nu vă văd trecînd în fiecare zi ?

V-am recunoscut imediat, în urmă cu cel puţin o săptămînă. I-am şi spus lui Babette: „Ăsta, drăguţo, e faimosul comisar Maigret, cum mă vezi şi cum te văd!". Cred că mai am pe undeva o revistă ilustrată de acum trei săptămîni în care era un articol despre dumneavoastră, cu o fotografie foarte reuşită.

Francis se ridicase, stînjenit. S-ar fi zis că, fară livrea, se simţea gol în faţa lui Maigret.

– Haide, nu-ţi fie teamă! Sînt convinsă că n-a venit pentru tine, ci pentru patronul tău. Vă deranjez, domnule comisar? Pot să trec în dormitor.

Numai că, dacă aţi venit după informaţii, cred că o să vă dau mai multe decît Francis. Luaţi loc. Beţi un păhărel cu noi, nu-i aşa? Trebuie să vă spun că am fost dintotdeauna pasionată după crime, aşa că vă cunosc de cel puţin cincisprezece ani. Cînd citesc despre un asasinat de toată frumuseţea.

foarte complicat, spun: „Sper să se ocupe de el Maigret...". Iar dimineaţa deschid ziarul mai înainte de a pune pe foc apa pentru cafea.

Maigret se aşeză. Nu avea ce face. Şi atmosfera era intimă, aproape familială. Negustoreasa de peşte era probabil mîndră de mobila ei, de vasele ornamentale din cupru impecabile, de bibelouri, de acel interior tipic mic-burghez.

în fond, visurile ei erau chiar atît de diferite de cele ale doamnei Maigret?

Francis se simțea acum şi mai stînjenit şi vru să-şi îmbrace haina, dar femeia îl opri.

– Să ştii că nu trebuie să te jenezi de domnul comisar! Dacă tot ce se scrie despre el e adevărat, atunci îi e indiferent că eşti în cămaşă şi el însuşi o să facă aşa încît să se simtă comod.

O uşă, în stînga, dădea spre prăvălia cu pereți din marmură, de imde venea un miros dulceag de peşte.

– Dumneavoastră credeți că a fost un accident, domnule Maigret?

Hotărît lucru, era ziua întrebărilor! Mai devreme, acasă la dînsul, doctorul Bellamy îl supusese unui adevărat interogatoriu.

– Să ştiți că nu vreau să spun nimic rău despre acest om. L-am cunoscut de mic. Cred că sînt mai mare decît el cu trei-patru ani, nu mi-e ruşine s-o spun.

Femeia avea o prospețime uimitoare, care încă atrăgea, deşi era trecută de cincizeci de ani. îi umpluse paharul lui Maigret şi îl întinse pe al ei ca să ciocnească.

– L-am cunoscut şi pe tatăl lui. Era acelaşi gen de om. Nu prea vorbăreț. Totuşi, nu se poate spune că sînt îngîmfați. Nişte „domni", dar nu te fac tot timpul să simți asta. însă mama e altă mîncare de peşte! Asta, domnule Maigret, dați-i voie lui Popine să vă spună, e o scorpie. Şi dacă s-a întîmplat ceva rău, sînt sigură că ea e de vină. Credeți că doctorul va fi arestat?

– Nici vorbă.

Era stînjenitor. Nu primise sarcina să facă vreo anchetă. Dorea o simplă informație. Iar a doua zi, grație acestei Popine, întreg oraşul avea să ştie că vestitul comisar Maigret se ocupa de doctorul Bellamy.

Lucrurile puteau să ajungă departe, să se transforme într-o poveste urîtă, şi totuşi Maigret nu putea să regrete că se afla acolo. Trăgea scurt din pipă, încălzea paharul în mînă şi se uita în altă parte cînd privirea lui întîlnea picioarele femeii, care avea mania să-şi țină genunchii depărtați, lăsînd să se vadă o parte din pielea roz de deasupra ciorapilor negri.

în sfîrşit, reuşi să vorbească şi el.

– Aş fi vrut să-i pun o întrebare lui Francis.

– Cum ați aflat că sînt aici ?

Maigret era gata să răspundă la întîmplare, dar Popine nu-i dădu răgaz.

– Păi, ai impresia, băiete, că nu ştie toată lumea ? Vă spun serios, domnule Maigret, că vreau să mă căsătoresc cu el. N-ar fi primul. Din păcate, are o nevastă, şi ea nu vrea să divorțeze.

– Spune-mi, Francis... După-amiază, cînd am fost acasă la doctorul Bellamy, o puştoaică a ieşit dintr-o cameră de la primul etaj. Presupun că tu i-ai deschis uşa?

– Eu deschid întotdeauna uşa, răspunse el.

– înseamnă că ai văzut-o. Ştii cine e ?

– Asta m-am întrebat şi eu.

– N-o cunoşti ?

– Nu. A venit de două ori. Prima dată, era pe 2 august, cînd doamna se simțea foarte rău...

– O clipă, Francis!

– Da, nu te grăbi, dragule. Lasă-l pe domnul comisar să vorbească.

– Accidentul domnişoarei Godreau a avut loc în ziua de 3 august, aşa e?

– Exact. Ziua concertului.

– Aşadar, pe 2 august, spui că doamna Bellamy se simțea foarte rău?

– întocmai. Şi chiar şi pe 1 august. Atunci nu s-a mai ridicat din pat.

– E deseori bolnavă?

– N-am văzut-o niciodată stînd în pat toată ziua.

– Ați chemat un medic ?

– Domnul s-a ocupat de ea. E doctor...

– Evident.

Numai că un medic nu ezită să cheme un confrate cînd e vorba de familia lui, cu atît mai mult dacă e specialist.

– Nu ştii ce-a avut ?

– Nu.

– Ai intrat în camera ei ?

– Niciodată! N-am voie nici cînd nu-i acasă.

Doctorul Bellamy nu tolerează ca un bărbat să pună piciorul în camera doamnei. Odată, cînd nu era nimeni acasă şi Jeanne, camerista, se afla în apartament, am intrat. Am făcut doar doi paşi, pentru că aveam să-i spun ceva lui Jeanne...

– Numai i-ai vorbit?

– Doctorul a sosit atunci pe nesimțite. Niciodată n-a fost atît de dur cu mine. Un moment am crezut că o să-mi tragă o palmă.

– Aşadar, în ziua de 1 august, cu două zile înainte de moartea surorii sale, Odette Bellamy era bolnavă şi nu se dădea jos din pat, repetă Maigret. Atunci spui că a venit copila la ea prima dată?

– Nu pe 1, pe 2 august.

– I-ai deschis uşa. Cît era ceasul ?

– în jur de patru şi jumătate.

– Cu alte cuvinte, la ora la care doctorul joacă bridge la Brasserie du Remblai. Poți să-l vezi de pe trotuar şi să te asiguri astfel că nu-i acasă.

– Probabil.

– Ce ți-a spus fetița ?

– Că vrea s-o vadă pe doamna Bellamy. Am crezut la început că era vorba despre mama domnului Bellamy.

– Unde se afla aceasta în acel moment?

– în camera unde ținem lenjeria. Era ziua cînd vine croitoreasa.

– Vă explic eu, promise Popine. Aproape că îşi face rochiile singură, din economie. E zgîrcită foc. Are o croitoreasă bătrînă şi cocoşată care o îmbracă cum se nimereşte, dar ei îi e indiferent, din moment ce costă puțin. O să vă spun nişte istorioare. Cînd îmi dădea telefon ca să-mi ceară nişte peşte nu foarte proaspăt pentru masa servitorilor...

– O clipă, vă rog.

– îmi cer scuze. Continuați!

– Ai condus-o sus pe micuță ?

– Nu! I-am răspuns că doamna nu primeşte pe nimeni. M-a rugat să mă duc s-o anunț că a venit mica Lucile şi că avea ceva foarte important să-i spună.

– Şi ai intrat în dormitor ca să-i transmiți...

– Nici vorbă! Am strigat-o pe Jeanne. Eram convins că doamna n-o va primi pe puştoiacă.

Dar m-am înşelat, a spus că poate să urce.

– Şi a stat mult timp ?

– Nu ştiu. M-am întors în oficiu, unde aveam de curățat argintăria.

– Ştiți, domnule Maigret, că el îmi lustruieşte obiectele din cupru? Degeaba am o femeie de serviciu toată ziua, ține neapărat să facă el asta, pretinzînd că femeile nu ştiu să frece.

– Astăzi, cînd a venit din nou, ai condus-o imediat sus?

– N-a fost nevoie s-o anunț. Am văzut-o pe Jeanne pe palier şi Jeanne mi-a strigat: „Las-o să urce, Francis".

– Altfel spus, de data asta, patroana ta o aştepta?

– Presupun.

– Nu asculți niciodată la uşi ?

– Nu, domnule.

– De ce?

– Din cauza mamei domAului Bellamy. Crezi că e greoaie, aproape neputincioasă. Ai impresia că se sprijină în baston ca şi cum nu s-ar putea ține

pe picioare, şi te pomeneşti cu ea lîngă tine fără s-o auzi. Tot timpul se plimbă prin casă.

– O scorpie! Şi culmea, domnule Maigret, e că nici măcar nu-i de familie bună. Cînd face piața cu bucătăreasa, ne ocărăşte ca pe nişte tîrfe.

A uitat că tatăl ei era un bețiv pe care îl adunau de pe trotuar şi că mama ei a muncit cu ziua. E drept că a fost o fată frumoasă. N-ai crede cînd o vezi acum.

– Spuneți-mi, doamnă Popineau...

– Puteți să-mi ziceți Popine, ca toată lumea!

– Spune-mi, Popine, n-ai idee, dumneata care cunoşti pe toată lumea din Sables, a cui poate fi această Lucile?

– Acum zece ani, v-aş fi răspuns da. încă făceam comerț ambulant. Mergeam din poartă în poartă, împingînd căruciorul cu peşte. Atunci, vă dați seama, cunoşteam toți țîncii.

– E înaltă şi slabă, cu un păr aproape incolor, de nuanța paiului.

– Poartă codițe ?

– Nu.

– Păcat, pentru că ştiu una cu codițe. E fiica dogarului.

– Are paisprezece sau cincisprezece ani?

– Poate mai mult. E deja formată. Are un piept rotunjor.

– Gîndeşte-te bine.

– Nu-mi dau seama. Dar să ştiți că pînă mîine la prînz am şi aflat. La cîtă lume intră în prăvălia mea, n-o să-mi ia mult ca să mă informez. La urma-urmelor, oraşul nu-i aşa mare.

Maigret avea să-şi amintească de cuvintele astea puțin mai tîrziu. Oraşul nu-i aşa mare!

– Ai impresia, Francis, că stăpînii tăi se înțeleg bine?

Belgianul nu ştia ce să răspundă.

– Se ceartă des ?

– Niciodată.

I se părea uimitor că cineva s-ar fi putut certa cu doctorul.

– I se întîmplă să vorbească tăios cu soția lui?

– Nu, domnule.

Maigret înțelegea că trebuia să insiste.

– Sînt veseli cînd sînt împreună, de exemplu, la masă? Presupun că tu îi serveşti?

– Da, domnule.

– Vorbesc mult?

– Domnul vorbeşte. La fel şi mama lui.

– Ai impresia că doamna Bellamy e fericită ?

– Uneori, domnule. E greu de spus. Dacă l-aţi cunoaşte mai bine pe domnul...

– încearcă să-mi explici.

– Nu pot. Nu e un om căruia să-i vorbeşti cum ai vorbi oricui. Se uită la tine, şi atunci te simţi mic de tot.

– Soţia lui se simte mică de tot în faţa lui ?

– Poate, uneori. I se întîmplă să vorbească aşa, ca toată lumea. Povesteşte ceva, rîzînd. Apoi se uită la el şi se opreşte brusc.

– Cred că asta se întîmplă mai curînd cînd se uită la soacra ei, interveni Popine. Probabil înţelegeţi, domnule Maigret, că o femeie tînără ca Odette - şi pe ea am cunoscut-o de mică, iar pe atunci nu era cu nasul pe sus... Ziceam că o femeie tînără ca ea nu-i făcută să trăiască în casă cu o vrăjitoare. Asteia i-ar trebui nu un baston, ci o mătură ca să încalece pe ea!

Un moment, Maigret se gîndi la interogatoriul pe care blîndul Mansuy i-l luase lui Polyte. Delincventul tăcea cu încăpăţînare, nu deschidea gura, decît constrîns şi forţat, ca să tăgăduiască împotriva oricărei evidenţe.

Popine şi Francis, dimpotrivă, vorbeau mult, şi totuşi era la fel de greu să te apropii de adevăr.

Simţea că acesta nu era departe. II adulmeca şi încerca, în minte, să-l aşeze pe fiecare la locul lui, de exemplu, în jurul mesei familiale, dar întotdeauna exista un detaliu care nu se potrivea, care suna fals.

Nu era uşor să vezi nişte oameni prin ochii unui valet, amantul doamnei Popineau.

– înainte de a fi bolnavă, cum îşi petrecea zilele doamna Bellamy?

Bietul Francis! Popine îl încuraja să vorbească, aproape că îi sufla ca la şcoală. Ar fi vrut să-i fie pe plac comisarului şi încerca să se exprime cît putea de clar.

– Nu ştiu. Mai întîi, stătea pînă tîrziu în camera ei, unde i se ducea micul dejun.

– Pînă la ce oră ?

– Pînă pe la zece.

– O clipă. Stăpînii tăi dorm separat?

– Există două dormitoare şi două săli de baie, dar nu l-am văzut niciodată pe domnul dormind la el.

– Chiar şi în aceste ultime două zile ?

– Pardon! De pe 3 august, doarme singur. în timpul zilei, doamna se ducea deseori în camera domnişoarei. Se aşeza într-un colţ şi citea ascultînd muzică.

– Citea mult?

– Aproape întotdeauna am văzut-o cu o carte în mînă.

– Ieşea din casă ?

– Rareori fară domnul. Sau, dacă nu, cu soacra.

– Nu ieşea niciodată singură?

– I se mai întîmpla.

– Mai des în ultima vreme decît înainte?

– Nu ştiu. Ştiţi, casa e mare... în oficiu există un mic panou de afişaj. Mama domnului l-a făcut.

Sîntem trei servitori: eu, bucătăreasa şi Jeanne.

Pe panou găsim programul pentru toată ziua. La o anumită oră trebuie să fim într-o anumită încăpere, să facem cutare muncă, şi e o adevărată dramă dacă sîntem găsiţi în altă parte.

– Cele două surori se înţelegeau bine ?

– Da, aşa cred.

– La masă, Lili era mai veselă sau mai vorbăreaţă decît Odette?

– Amîndouă erau la fel.

– îţi repet întrebarea de mai adineauri şi îţi cer să te gîndeşti: eşti sigur că stăpîna ta s-a îmbolnăvit pe 1 august, cu două zile înainte de moartea surorii sale?

– Sînt sigur.

– Unde îşi primeşte doctorul pacienţii ?

– Nu-i primeşte în casă, ci în anexa din fundul grădinii. Anexa dă direct spre o străduţă.

– Cine le deschide uşa pacienţilor?

– Nimeni. Apasă pe buton şi un mecanism deschide uşa. Bolnavii intră într-o anticameră şi aşteaptă. Vin puţini, aproape întotdeauna cu programare. Domnul nu are nevoie de asta. înţelegeţi?

– Goliţi paharul, domnule Maigret, să vi-l umplu.

îl goli, apoi ciocni din nou cu Popine şi cu Francis. Erau uşor impresionaţi de gravitatea comisarului, de efortul pe care îl intuiau în mod vag.

– E atît de greu să ştii ce se întîmplă în casele astea mari, spuse Popine, vrînd parcă să-l consoleze. Cei ca noi spun tot ce gîndesc şi chiar mai mult. Dar alţii...

– Uitaţi, o întrerupse Francis... Dacă e să luăm numai seara asta... De obicei, aştept să mă sune domnul ca să-i aduc paharul cu whisky. Pentru că, în fiecare seară, pe la zece, cînd se află în bibliotecă, bea un ultim pahar cu whisky. Deşi am o cameră în casă, ştie bine că nu dorm acolo.

Aşez tava pe birou, pun gheaţă în pahar şi el îmi spune invariabil: „Noapte bună, Francis. Poţi pleca". Dar în seara asta...

Intui încordarea lui Maigret şi se simţi stînjenit, ca şi cum i-ar fi fost teamă să nu-l dezamăgească iar.

– E doar un detaliu. Mi-am amintit pentru că Popine a spus că nu ştim niciodată ce se întîmplă în casele mari. De obicei, pregătesc tava dinainte şi uneori stau şi mă uit un sfert de oră la ceas.

Sînt singur în acel moment. Jeanne e la ea şi fumează în pat, citind romane. Bucătăreasa e căsătorită şi doarme în oraş. La zece şi un sfert, cînd am văzut că domnul nu m-a sunat, am urcat cu tava fără să fac zgomot. Am văzut lumină sub uşă. Am aşteptat un timp, apoi m-am uitat pe gaura cheii. Nu era la locul lui. Am bătut şi am uitat, dar n-am văzut pe nimeni. Am făcut turul casei, fără să intru, evident, în camera doamnei, dar nu era nicăieri. Nici jos, nici în cabinetul de consultații din anexă. Am urcat la Jeanne şi mi-a spus că nu era nici la doamna, care îşi încuiase uşa.

– O clipă. Obişnuieşte să-şi încuie uşa ?

– Nu cînd domnul e plecat. N-am acordat nici o atenție acestui lucru şi, la zece şi jumătate, am lăsat tava şi am plecat. E prima dată cînd pleacă de acasă fără să-mi spună, mai ales lăsînd lumina aprinsă.

– Eşti sigur că a ieşit din casă ?

– Nu i-am văzut pălăria în cuier.

– A luat maşina?

– Nu, m-am uitat în garaj.

în acel moment, Popine şi Francis se uitară cu aceeaşi privire uimită, apoi neliniştită la Maigret, care se ridica, schimbat la față.

– Aveți telefon? întrebă el.

Intră în prăvălie şi se sprijini cu coatele de tejgheaua din marmură rece, lîngă balanța emailată.

– Alo ! Brasserie du Remblai ?... Spuneți-mi, l-ați văzut pe doctorul Bellamy în seara asta?

Interlocutorul nu-l întrebă cine era.

– Nu, nu după-amiază... Da, după cină. Nu l-ați văzut? O clipă, vă rog... Comisarul de poliție nu 6 acolo?... Nu vine niciodată seara? Nu întrerupeți, domnişoară... Chelnerul e la telefon?... Administratorul?... Nu e acolo nici unul dintre domnii care joacă bridge?... Da. Domnul Rouillet, domnul Lourceau... Bine. Dați-mi-l, vă rog, pe domnul Lourceau!

La capătul celălalt al firului se auzi o voce moale, cea a unui om aflat la a cincea sau a şasea oră de bridge şi la cel puțin al şaselea pahar.

– Alo! Domnul Lourceau?... îmi cer scuze că vă deranjez. Sînt comisarul Maigret... Nu are importanță. Aş vrea o simplă informație. Ştiți unde aş avea şanse să-l găsesc la această oră pe Bellamy?... Nu, nu-i acasă.... Ce spuneți?... Nu iese niciodată seara?... Nu vedeți unde? Vă mulțumesc.

Maigret era din ce în ce mai greoi, cu o umbră de anxietate în privire. Răsfoi cartea de telefon şi îl sună pe medicul legist.

– Alo! Sînt comisarul Maigret... Nu. Nu-i vorba despre o anchetă. Aş vrea doar să ştiu dacă doctorul Bellamy se află cumva la dumneavoastră... Mi-am zis că, date fiind evenimentele, întrucît sînteți şi prieteni... Nici vorbă! Voiam doar să-i cer o informație... Nu l-ați văzut? Nu aveți idee unde l-aş putea găsi?... Poftim?... La clinică? Nu m-am gîndit.

Era atît de simplu! Doctorul putuse să se ducă la clinică sau la spital ca să-şi vadă un pacient!

– Alo! Măicuța Aurelie ?... Pardon. Mi s-a părut că îi recunosc vocea. Puteți să-mi spuneți dacă doctorul Bellamy...

Nu era nici la clinică, nici la spital.

– Un detaliu, Francis. Dormitorul doctorului dă spre Remblai?

– Nu chiar. Dă spre fațada dinspre est, dar se vede de pe Remblai.

– Mulțumesc.

– Plecați?

îi lăsă foarte derutați, în mica sufragerie, el în papuci şi cu cămaşa descheiată, ea foarte însuflețită că petrecuse o seară cu eroul ei.

– Dacă sînteți în cartier mîine pe la prînz, domnule Maigret, voi avea cu siguranță informații despre fetiță.

Maigret aproape că nu o mai asculta. Acum, străzile erau complet pustii. Trecuse de miezul nopții. Zări un agent de poliție sub un felinar, vru să-l întrebe dacă îl văzuse pe doctorul Bellamy, dar se răzgîndi.

In marea casă de pe Remblai era luminată doar fereastra bibliotecii. Francis lăsase lumina aprinsă la plecare, după cum îi spusese comisarului. Dacă doctorul s-ar fi întors acasă, probabil că s-ar fi văzut lumină în dormitorul lui. în orice caz, ar fi stins lămpile din birou, după ce şi-ar fi băut paharul de whisky.

Popine spusese că era un oraş mic. Iar acum, Maigret avea impresia că era prea mare. Oricum, destul de mare ca să fie imposibil să găseşti un om, o fetiță.

Măcar dacă ar fi ştiut mai din timp că o cheamă Lucile!

Mergea cu paşi repezi. în loc să se întoarcă la hotel, preferă să facă un ocol şi văzu lumina roşie a comisariatului, unde erau doar un brigadier şi cîțiva oameni de gardă.

– Cunoaşteți cumva o puştoaică pe nume Lucile ?

Polițiştii îşi întrerupseră partida de belotă şi se uitară unul la altul, încercînd să-şi amintească.

– Pe soția mea o cheamă Lucile, dar căutați o puştoaică, aşa că probabil nu-i ea, glumi unul dintre ei.

– Nu-i ştiți numele de familie ? întrebă cu naivitate brigadierul.

Atunci, un agent de treizeci de ani îi servi o lecție lui Maigret, spunînd calm:

– Ar trebui să le întrebați pe institutoare.

Chiar aşa! Comisarul, care nu avea copii, nu se gîndise la asta. Era foarte simplu!

– Cîte şcoli sînt în Sables ?

– O clipă... Cu cea de la Château d'Oleron, sînt trei. Mă refer la şcolile de fete. Fără să le punem la socoteală pe cele ale călugăriţelor.

– Institutoarele dorm acolo?

– Sigur că nu. Mai ales că e vacanţă.

Maigret făcuse nenumărate anchete, investigase în cele mai diverse medii. Dar, aşa cum, în urmă cu cîteva zile, nu ştia nimic despre măicuţe şi atmosfera din clinici, nu ştia nimic nici despre şcoli.

– Crezi că institutoarele au telefon ?

– S-ar putea să nu aibă. Cîştigă cam cît noi, bietele de ele!

Brusc, se simţea obosit. De la cinci după-amiază, mintea lui lucrase într-o cadenţă atît de rapidă, încît se simţea deodată vlăguit, parcă inutil, în momentul în care se lovea de un zid stupid.

Opt-zece institutoare dormeau undeva în oraş, în micile case înghesuite una în alta, cu ferestrele deschise spre străduţe sau grădiniţe.

Cel puţin una dintre ele o cunoştea pe micuţa Lucile, căreia îi corecta zilnic temele.

Un moment, în uşa comisariatului, pe punctul de a se cufunda din nou în întuneric, ezită, vru să se întoarcă, să ceară lista cu toate institutoarele din ţinut, să meargă din uşă în uşă.

îl opri simţul ridicolului?

„Oraşul nu-i foarte mare", spusese Popine.

Din păcate, prea mare! Probabil că negustoreasa de peşte şi Francis vorbeau despre el înainte de a adormi. Şi poate că la fel făcea şi celălalt cuplu, flamanda şi măcelarul Fernand!

Poate şi Lourceau, medicul legist, măicuţa de gardă la clinică, toţi cei pe care îi deranjase în cursul serii.

Probabil că lăsa în urma lui un fel de undă de nelinişte sau cel puţin de curiozitate.

Oare avea dreptul, pentru că în minte îi venise o idee încă vagă, să tulbure şi alte străzi, să tulbure tot acel orăşel ghemuit în jurul portului?

Sună la uşa hotelului. Domnul Leonard, care adormise pe un scaun aşteptîndu-l, veni să-i deschidă, cu o privire plină de reproş. Nu pentru că fusese nevoit să-l aştepte pînă la acea oră, ci pentru că presupunea că Maigret nu se purtase cum se cuvine.

– Păreţi obosit, spuse el. Un păhărel, înainte de culcare?

– Nu cumva cunoaşteţi o copilă pe nume Lucile care...

Era ridicol. îi era ciudă pe el însuşi. Domnul Leonard umplu două păhărele cu calvados.

Dumnezeule mare! Ce de păhărele golise şi cît vin alb putuse să bea Maigret de cîteva zile!

Totuşi, nu era beat.

– Noroc.

Se poticni pe scară şi îşi lăsă hainele în cameră unde nimeri. A doua zi, adică în ziua aceea, pentru că era trecut de miezul nopții, avea loc înmormîntarea. Mai înainte, va da un telefon comisarului Mansuy, care era la birou de la ora opt dimineața.

îşi petrecu prima parte a nopții într-un fel de coşmar. Apăsa pe butonul soneriilor, o mulțime de sonerii, uşile se întredeschideau şi apăreau capete care se legănau, într-un semn negativ, de la stînga la dreapta şi de la dreapta la stînga. Nimeni nu vorbea. Nici el. Totuşi, toată lumea înțelegea că îi căuta pe doctor şi pe Lucile.

Apoi un gol mare şi negru, neantul, şi, în sfîrşit, bătăi în uşă şi vocea servitoarei, Germaine:

– Sînteți căutat la telefon.

Se culcase fără pijama, pe care o căută acum peste tot. Perna era umedă de o sudoare acidă care mirosea a alcool. Nu auzea zgomotele familiare în camerele vecine. Era prea devreme sau prea tîrziu.

îmbrăcă halatul de casă în timp ce deschidea uşa.

– Cit e ceasul ?

– Şapte şi jumătate.

Timpul părea decalat. Maigret nu recunoştea lumina obişnuită din momentul trezirii. Şi cum putea să-i telefoneze comisarul Mansuy la şapte şi jumătate ?

– Alo! Domnul comisar?

Şi vocea lui Mansuy avea ceva anormal.

– Am aflat numele.

Urmă un moment de tăcere. De ce Maigret nu îndrăznea să întrebe?

– O cheamă Lucile Duffieux.

Alt moment de tăcere. Cu siguranță că ceva nu funcționa cum trebuie în timp, în spațiu.

– Şi ? strigă el, exasperat.

– E moartă...

Atunci, în timp ce ținea receptorul la ureche, în ochii lui Maigret apărură lacrimi de furie.

– A fost sugrumată astă-noapte, în pat, Ungă camera mamei sale.

Domnul Leonard, care ieşea din pivniță, în mînă cu o sticlă de vin alb, rămase cu gura căscată, întrebîndu-se de ce Maigret se uita la el cu privirea aceea cruntă care părea că nu-l recunoaşte.

V Se făcuse deja tîrziu cînd Maigret băgă de seamă că era înnorat şi că în zori, probabil, căzuseră cîțiva stropi de ploaie. Aerul mohorît al oamenilor şi lucrurilor, adăugîndu-se dispoziției sale posomorite, îl împiedicase pînă atunci să privească cerul şi să constate că, pentru prima dată de la sosirea lui la Sables, marea era de un verde-albăstrui, ici-colo cu pete încrețite şi aproape negre.

La comisariat, probabil că oamenii de noapte nu fuseseră schimbați şi domnea o atmosferă de dezordine, oboseală şi nelinişte. Din întîmplare, la capătul de jos al scărilor se lovi de agentul care, pe la miezul nopții, avusese ideea cu institutoarele. Ce vîrstă aveau oare fetele lui? Recunoscîndu-l pe Maigret, omul tresări. Avea tunica descheiată şi părul ciufulit. Dormise pe bancă. Şi iată că se pomenea față în față cu omul care, cu cîteva ore în urmă, se încăpățîna să găsească adresa copilei.

Era ceva incoerent. Totul era incoerent în acea dimineață. Oare agentul îşi imagina că Maigret era asasinul?

Comisarul urcă lent scara. Pipa avea un gust rău. Se bărbierise şi se îmbrăcase în cîteva minute, apoi găsise la uşă maşina poliției trimisă de Mansuy ca să cîştige timp. De ce îi ceruse şoferului să facă turul promenadei Remblai?

Probabil ca să vadă casa doctorului. Era la locul ei, bineînțeles! Primul etaj părea învăluit în tăcere, cu jaluzelele trase, dar nişte oameni de la pompele funebre aranjau frumos la uşă draperii de doliu. Trecu şi prin fața bisericii, de data asta pentru că pe acolo era drumul spre comisariat, dar nu zări decît nişte bătrîne cu bonete scrobite, care ieşeau de la slujbă.

în biroul inspectorilor domnea o oarecare agitație. Se vorbea la mai multe telefoane. în ochii tuturor se putea citi aceeaşi stupoare. Grimasa buzelor nu era doar cea a unor oameni treziți prea devreme din somn, ci exprima dezgust şi o furie reținută.

Majoritatea nu erau bărbieriți. Probabil că nu ajunseseră acolo de mult timp. Poate că, în trecere, găsiseră un bar deschis ca să bea o cafea!

Uşa din capătul încăperii se deschise brusc.

Mansuy pîndise pasul comisarului şi îl aştepta în pragul birovilm. Arăta atît de schimbat, încît Maigret se simți puțin jenat.

Cine ştie? Poate că şi interlocutorul lui se simțea la fel. Comisarul de poliție nu era nici el bărbierit. Mansuy fusese anunțat primul şi primul se dusese acolo. Erai surprins să-i vezi obrajii năpădiți de o barbă aspră ca pirul, de un roşcat mai închis decît părul.

Ochii săi, de un albastru deschis, nu mai exprimau timiditate, ci o adevărată îngrijorare. Maigret se apropie şi intră. Apoi uşa se închise. Iar pupilele comisarului de provincie rămaseră aţintite asupra lui, întrebătoare.

Maigret era prea prins de propriile gînduri ca să se mai preocupe de reacţiile celorlalţi. Cum să nu fie Mansuy puţin înspăimîntat în faţa acelui bărbat solid care, în ajun, deşi nu fusese nici un moment vorba de copilă, se ocupa de ea cu încăpăţînare şi o descria cu minuţiozitate, doar cu cîteva ore înainte de a fi sugrumată în patul ei ?

– Presupun că vrei să mergi acolo ? întrebă el cu o voce răguşită.

Nu avea ocazia să vadă prea des la Sables astfel de spectacole şi era foarte tulburat. Se simţea după felul în care spusese acolo.

– L-am prins la telefon pe procurorul de la Roche-sur-Yon. Va trimite Parchetul pe la ora unsprezece. Poate chiar mai înainte, dacă vor reuşi să-i adune pe toţi cei care trebuie să vină.

A ţinut să alerteze Brigada Mobilă de la Poitiers ca să trimită doi inspectori. Nu i-am spus că eşti aici. Am făcut bine?

– Ai făcut bine.

– Nu te ocupi de anchetă ?

Maigret dădu din umeri, fără să răspundă, şi intui că îl dezamăgea pe Mansuy. Ce putea să facă?

– Deşi e devreme, s-a strîns multă lume în jurul casei. E la marginea oraşului, aproape în afara lui, într-un cartier de căsuţe înconjurate de mici grădini. Taica Duffieux e paznic de noapte la şantierele navale. A acceptat acest post cînd i-a fost amputat un braţ. îl vei vedea. Cred că a fost cumplit pentru el. Fii atent...

Comisarul povestea, cu coatele pe birou şi bărbia sprijinită în pumni.

– A terminat munca la şase dimineaţa, cînd a intrat la lucru primul schimb. Totul s-a petrecut în dimineaţa asta ca de obicei, totul, subliniez. E un om calm, meticulos. Casnicele care se trezesc dis-de-dimineaţă pot să-şi potrivească ceasul cînd trece el. Intră în casă, fară zgomot, pe la şase şi douăzeci. Mi-a explicat totul în detaliu, cu o voce de somnambul. Usa de la intrare dă direct în bucătărie. în stînga e un scaun, cu fund de pai, îl vei vedea. La picioarele acestui scaun îl aşteaptă papucii. îşi scoate pantofii, ca să nu trezească pe nimeni. Aprinde focul în sobă, unde lemnele sînt deja pregătite, cu o bucată de ziar şi cu gătejele trebuincioase. Cafeaua rîşnită se află în filtrul cafetierei şi, cînd apa clocoteşte în vas, o toarnă şi nu-i mai rămîne decît să pună două cuburi de zahăr în cana cu flori. Vei vedea. Lîngă foc, se află o pendulă cu balansier din cupru.

Cadranul ei arată şase şi jumătate cînd, cu cana în mînă, intră, tot fără zgomot, în camera soţiei.

De ani de zile, totul se întîmplă exact aşa în fiecare dimineaţă...

Maigret deschise fereastra, în pofida răcorii de afară.

– Spune mai departe.

– Doamna Duffieux e o femeie slabă, palidă, bolnavă. Nu şi-a mai revenit niciodată după ultima naştere, ceea ce nu o împiedică să trebăluiască din zori şi pînă-n seară. E foarte sensibilă, mereu încordată, mereu tulburată, una dintre acele fiinţe care îşi petrec viaţa aşteptînd să se întîmple nenorocirea. Femeia s-a îmbrăcat, în timp ce soţul ei se dezbrăca de hainele groase purtate în cursul nopţii. Ea a remarcat: „Plouă...".

Mai devreme a plouat.

Abia atunci se uită Maigret la cerul cenuşiu.

– Au rămas împreună preţ de o jumătate de oră. E aproape singurul lor moment de intimitate.

Apoi, la şapte, Duffieux a deschis o uşă ca să se ducă să-şi trezească fiica. Căsuţele astea n-au jaluzele. Ferestrele larg deschise, ca întotdeauna în acest anotimp, dau, cele din spate, spre grădiniţă.

Lucile era moartă, în patul ei, cu faţa vînătă, cu urme mari şi negre pe gît... Vrei să mergem acolo?

Totuşi, Mansuy încă nu se ridica. Aştepta. încă mai spera. I se părea imposibil ca celălalt să nu aibă nimic de spus.

– Să mergem, se mulţumi să zică Maigret, oftînd.

Iar strada, acolo, la periferie, era exact aşa cum şi-o imaginase după relatarea comisarului de poliţie. Era, într-adevăr, strada tipică de pe care provin fetiţe precum Lucile, în colţ cu prăvălia unde se vînd legume, mărfuri de băcănie, gaz lampant şi bomboane, cu femeile din pragul uşilor şi copiii care se joacă pe trotuar.

La uşi se formaseră grupuri. Unele femei se mulţumiseră să-şi pună o haină peste cămaşa de noapte.

Vreo cincizeci de persoane se adunaseră în faţa unei case mici, asemenea celorlalte, unde stătea de pază un agent în uniformă. Maşina opri. Cei doi bărbaţi coborîră.

Atunci, pe trotuar, Maigret se opri un moment, fără să anunţe, fără motiv, aşa cum fac uneori oamenii pe care îi apucă, pe stradă, un rău de la inimă.

– Vrei să intri?

Maigret făcu semn că da. Curioşii le făcură loc să treacă. Mansuy bătu discret la uşă. Le deschise bărbatul. Nu avea ochii roşii, dar părea năuc şi mergea ca un automat. Se uită la Mansuy, pe care îl recunoscu, şi nu se mai preocupă de ei.

Se putea spune că, în ziua aceea, casa nu-i mai aparţinea. Uşa dormitorului era deschisă, iar pe pat zăcea doamna Duffieux, care gemea ca un

animal. Un medic de cartier stătea la căpătîiul ei, în timp ce o femeie bătrînă cu o burtă enormă, poate o vecină, se agita pe lîngă sobă.

Cănile cu flori mai erau încă pe masă, dintre care una plină cu cafea cu lapte, cea pe care Duffieux o ducea fiicei sale la ora şapte.

Casa avea doar trei încăperi. în dreapta, bucătăria, care servea drept cameră comună şi era destul de mare, cu o fereastră ce dădea spre grădină şi alta spre stradă. în stînga, două uşi, două dormitoare, unul, cel al părinților, dînd spre stradă, iar celălalt, spre spatele casei.

Pereții şi şemineul erau împodobiți cu fotografii.

– Aveau doar un copil? întrebă Maigret cu glas scăzut.

– Trebuie să mai aibă un fiu, dar nu cred că e la Sables. Recunosc că n-am avut curajul să-i interoghez mult timp. Parchetul va veni în curînd şi domnii de la Poitiers vor face ce trebuie făcut.

Mansuy mărturisea în acest fel că nu era plămădit pentru o asemenea meserie. Se uita cu coada ochiului la Maigret, căruia părea că îi era teamă să intre în al doilea dormitor, a cărui uşă era închisă.

– Nu s-a atins nimeni de nimic ? mai întrebă el, fără să-şi dea seama, pentru că era o frază profesională.

Mansuy scutură din cap în semn că nu.

– Să intrăm.

Deschise uşa şi simți cu uimire un miros puternic de tutun. Imediat, zări un bărbat care stătea în cadrul ferestrei şi care se întoarse spre ei.

– Ca măsură de precauție, am lăsat un inspector în această încăpere, spuse comisarul de poliție.

– Ați promis că trimiteți pe cineva să mă schimbe, protestă inspectorul.

– Imediat, Larrouy.

în cameră se aflau două paturi, care aveau între ele exact atîta loc cît să intre o noptieră.

Erau două paturi din fier, ale căror bare se profilau în negru pe tapițeria albăstruie. Patul din dreapta nu era desfăcut. Pe celălalt, un cearşaf acoperea în întregime un corp ghemuit.

Un dulap mare, lipit de peretele din față, o masă acoperită cu un prosop, avînd pe ea un lighean emailat alb, un pieptene, o perie, precum şi un săpun pe o farfurioară; iar sub masă, o carafă şi o găleată emailată albastră. Asta era tot. Aşa arăta camera lui Lucile, pe care probabil că o împărțise cu fratele ei.

– Ştii cine e bătrîna din bucătărie ?

– Nu era acolo dimineață. Sau n-am văzut-o eu, pentru că era plin de curioşi şi i-am scos cu greu din casă.

– Mama n-a auzit nimic ?

– Nimic.

– Medicul legist a fost ?

– Probabil că a trecut, pentru că i-am telefonat înainte de a veni eu însumi. îl voi suna din nou cînd ajung la birou.

Maigret facu în sfîrşit gestul aşteptat: se apropie lent de căpătîiul patului şi se aplecă să ridice cearşaful. Totul dură doar cîteva secunde, apoi se îndreptă imediat spre fereastră.

Mansuy se afla lîngă el. Cei trei bărbați, inclusiv inspectorul, cercetară cu privirea grădinița împrejmuită cu țăruşi legați între ei cu sîrmă ghimpată. într-un colț se vedea un coteț de iepuri, iar în celălalt, o baracă unde Duffîeux îşi ținea probabil uneltele şi meşterea în orele libere. Cîteva legume creşteau din solul nisipos, praz de un verde palid, lăptuci, varză. Cinci răsaduri de roşii erau pline de rod, agățate de araci.

Nu aveau nevoie să vorbească. Pe acolo venise asasinul. Puteai uşor să sari peste sîrma ghimpată, şi chiar mai uşor să treci peste pervazul ferestrei. Iar dincolo de grădiniță se întindea un teren viran, în depărtare profilîndu-se nişte clădiri vechi, unde fusese probabil pe vremuri o uzină.

– Dacă a lăsat urme de paşi, ploaia de azi-dimineață le-a şters, spuse inspectorul încetişor. Colegul meu Charbonnet a căutat...

Rndea aprobarea lui Maigret, care nu avea nici o reacție. Se preocupase vreodată de amprente?

Totuşi, ieşi în grădină, prin bucătărie, unde două persoane tocmai intraseră. Merse pe o mică alee, făcută din pietre plate luate de pe terenul viran. Iepurii îşi mişcau botul privindu-l, iar el luă cîteva frunze de varză, deschise grilajul şi îl închise la loc.

Aceea era atmosfera mohorîtă, decorul sordid în care femei precum doamna Duffîeux, slabe şi bolnave, îşi petrec viața numărînd fiecare bănuț!

– Cît e ora ? întrebă el, fără să se gîndească să scoată ceasul din buzunar.

– Nouă fără cinci.

– Înmormîntarea are loc la zece şi jumătate ?

La început, Mansuy nu înțelese, noțiunea de înmormîntare confundîndu-se în mintea lui cu micul cadavru pe care tocmai îl văzuseră. Apoi îşi aminti de cealaltă moartă şi se uită la Maigret mai atent.

– Te duci?

– Da.

– Crezi că există vreo legătură?

Oare Maigret auzise ? Nu lăsă să se vadă. Reveni lent spre casă. Bătrîna, suspinînd şi ştergîndu-se întruna la ochi cu colțul şorțului, povestea drama nou-veniților, un frate al lui Duffieux şi soția lui, care fuseseră anunțați de vecini. Era ciudat. Oamenii aceia vorbeau tare, direct, fară să se ferească, fară să se gîndească la faptul că mama zăcea în pat în camera vecină cu uşa deschisă.

Gemetele ei însoțeau ca o melopee spusele bătrînei:

– I-am spus lui Gerard: „Nu poate fi decît un nebun". Pentru că o cunoşteam pe fată poate mai bine decît oricine, fiindcă la mine venea să se joace cînd era mititică şi i-am dat păpuşa fetiței mele care murise.

– Mă scuzați o clipă ?

Maigret o atinse pe umăr. Ea deveni brusc respectuoasă. Pentru dînsa, toți cei pe care îi vedea în ziua aceea în casă erau nişte domni, personaje oficiale.

– Fiul a fost anunțat ?

– Emile?

Bătrîna aruncă o privire spre una dintre fotografiile de pe perete, cea a unui tînăr de şaptesprezece-optsprezece ani, cu trăsături fine şi privirea vioaie, îmbrăcat cu o oarecare eleganță.

– Nu ştiți că Emile a plecat? Tocmai asta e înspăimîntător pentru biata femeie, domnule judecător. Fiul plecat săptămîna trecută, fiica...

– E la armată?

Oare nu asta era drama oamenilor de felul lor?

– Nu, bunul meu domn. încă n-are vîrsta. Stați puțin... Acum are nouăsprezece ani şi jumătate, îşi cîştiga bine traiul aici. Era respectat de patronii lui. Şi, brusc, săptămîna trecută, şi-a pus în cap să plece la Paris! Aşa, dintr-odată! Fără să spună nimănui! N-a lăsat nici măcar un bilețel. Anunțase doar că trebuia să lucreze toată noaptea. Marthe l-a crezut. E o femeie care crede tot ce-i spui... Dimineața, văzînd că nu mai vine, a avut curiozitatea să se uite în dulapul cu haine şi lucrurile lui nu mai erau acolo. Apoi, cînd a trecut poştaşul, a adus o scrisoare prin care Emile îi cerea iertare şi o anunța că pleacă la Paris, că era viața lui, viitorul lui, şi tot aşa... Mi-a citit-o.

Cred că e în sertarul de la bufet.

Vru să aducă scrisoarea, dar Maigret o opri cu un gest.

– Ştiți în ce zi a fost asta ?

– O clipă... Pot să vă spun...

Intră în dormitor, vorbi încet cu Duffieux, care se uită la ea un moment fără să înțeleagă, apoi aruncă o privire spre comisar. Se întreba de ce îi punea întrebarea asta. Se gîndi, apoi răspunse :

– Trebuie să fi fost marți. în noaptea de marți spre miercuri.

– Ştiți dacă au mai primit vreo veste de atunci?

– Marthe mi-a arătat alaltăieri o carte poştală pe care a primit-o de la Paris.

Comisarul Mansuy nu mai încerca să înțeleagă. Se uita la Maigret cu aceeaşi tulburare, ca şi cum l-ar fi bănuit că deține o putere aproape demonică. Ai fi zis că se aştepta să afle în cursul zilei că şi fiul lui Duffieux murise.

Pe cînd ieşeau din casă, un tînăr înalt cu pardesiu de gabardină îşi croia drum printre curioşi.

– Un jurnalist, spuse Mansuy.

Maigret preferă să plece foarte repede. începea comedia dizgrațioasă: jurnaliştii, fotografii, Parchetul, apoi domnii de la Poitiers şi interogatoriile lor, specialiştii de la Identitatea Judiciară, care vor umple încăperile mici cu aparatele lor şi vor fotografia cadavrul copilei din toate unghiurile.

– Te aşteptai la asta? îndrăzni în sfirşit să întrebe Mansuy, în maşina care îi ducea înapoi la comisariat.

– Mă aşteptam la ceva, răspunse Maigret, cu aerul cuiva care revine de departe.

– Urci un moment la mine ?

Comisariatul începea să-şi recapete aspectul obişnuit, înțesat de oameni care aveau nevoie de un certificat, de o semnătură, de un document oarecare, oameni sărmani, care aşteptau pe bănci din lemn la bunul plac al domnilor. Mansuy era chemat în toate birourile, dar urcă mai întîi la etaj.

– Au sunat de la Poitiers, îl anunță un inspector. Vi-i trimit pe Piechaud şi Boivert. Au plecat de mai bine de o oră cu maşina şi vor ajunge aici pe la zece. Identitatea Judiciară vine cu ei. Au cerut să instalăm un baraj în jurul oraşului şi să oprim toți suspecții.

Mansuy răspunse:

– S-a făcut deja.

Şi, rostind aceste cuvinte, îi adresă lui Maigret o privire care parcă spunea: „Ce altceva ai vrea să fac? Nu foloseşte la nimic, dar asta e rutina şi sînt obligat s-o respect".

– Doctorul Jamar n-a telefonat ?

– încă nu.

– Sună-l. La ora asta trebuie să fie la spital.

Era medicul legist, care conducea şi o secție la Spitalul Municipal.

– Doctorul Jamar? Aici, Mansuy... Da... Da...

înțeleg. Parchetul va fi aici pe la unsprezece. Cred că e mai bine să nu vă deranjați înainte să vă anunț, pentru că domnii care vin ar putea foarte bine să întîrzie. O să vă telefonez şi veniți atunci cu maşina... Evident... între unsprezece seara şi două dimineața ? Vă mulțumesc. Nu, nu eu conduc ancheta. îi aştept pe cei de la Poitiers... Poftim?

Se uită la Maigret şi ezită.

– Nu cred că se va ocupa. în orice caz, nu oficial.

Maigret clătină din cap, în semn că făcuse foarte bine răspunzînd astfel.

înțelesese. Ar fi putut să repete cu'wnt cu cuvînt frazele medicului, pe care totuşi nu le auzise. Un examen superficial nu era de ajuns pentru a stabili ora decesului altfel decît foarte aproximativ.

între unsprezece seara şi două dimineața.

– Pleci?

– Mă duc la înmormîntare.

– Voi încerca să trec şi eu un moment, fie acasă, fie la biserică, dar mă întreb dacă voi avea timp. Scuză-mă faţă de doctorul Bellamy.

Şi se uită din nou la Maigret cu acea privire neliniştită, mai ales cînd rosti ultimul cuvînt, dar comisarul de la Poliţia Judiciară nici nu clipi.

– Ne vedem mai tîrziu.

– Şi dacă cei de la Parchet îţi pomenesc numele ?

– Spune-le că sînt în vacanţă.

Era încă prea devreme să se ducă acasă la doctor şi voia neapărat să se îndrepte mai întîi spre chei. Nu ca să bea. Sigur, intră într-un bistrou dintre cele unde obişnuia să bea şi dădu pe gît o tărie, dar cu Popine voia să vorbească. Prăvălia ei era plină de lume. Cu mînecile suflecate, iubita lui Francis îşi vîra braţele grase şi trandafirii în coşuri cu peşti şi crustacee, cîntărea, declanşa soneria de la casa de bani.

– Şi ţie, drăguţo ?

Tutuia toate clientele, cu privirea limpede şi tenul atît de proaspăt în acea dimineaţă cenuşie, încît facea mai plăcute lucrurile din jurul ei.

– Mie-mi spui, draga mea! Porcului care a făcut asta i-aş scoate ochii şi i-aş smulge mai ştiu eu ce...

II zări pe Maigret, termină de cîntărit, îşi şterse mîinile de şorţ şi strigă servitoarea:

– Ţine-mi locul un minut, Melanie. Pe aici, domnule Maigret.

Apoi, după ce intrară în mica sufragerie plină de mirosurile din bucătărie:

– Credeţi că el a omorît-o ? Cine s-ar fi gîndit la asta ieri-seară, cînd stăteam toţi trei de vorbă ?

Dacă mi-aţi fi spus că era fata Marthei... Am fost colegă cu ea la şcoală. Nu prea mult.

– O cunoaşteţi pe camerista doamnei Bellamy ?

– Jeanne ? Sigur că o cunosc, chiar dacă ea nu mă mai cunoaşte. Am văzut-o bătînd străzile desculţă. Mama ei lucrează la fabrica de conserve. A lucrat şi ea acolo, de la treisprezece ani, apoi a ajuns la bogătani. De cînd e cameristă la doctor, nu se mai uită la nimeni. Intrebaţi-l pe Francis.

– Nu ştiţi unde aş putea să stau de vorbă cu ea?

– Nu va fi uşor în altă parte decît în casă. Nu s-a mai dus la maică-sa de cînd femeia s-a recăsătorit. Nu merge la bal. E nebună după stăpîna ei.

O răsfaţă, o dezmiardă, s-ar culca la picioarele patului ei dacă i-ar da voie. Abia catadicseşte să răspundă cînd îi vorbeşte Francis. Ia spuneţi! O să-l arestaţi pe doctor?

– Nu cred că se pune problema. Vă mulţumesc.

– Mai veniți, nu? Acum nu-i momentul potrivit să stăm de vorbă. Dacă vreți să veniți diseară la un păhărel... Tare mult mi-ar plăcea să ştiu ce o să se întîmple!

Totuşi, avea un suflet sensibil şi probabil că i-ar fi aplicat asasinului tratamentul pe care i-l anunțase în prăvălie dacă i-ar fi căzut în mînă.

Pe plajă, oamenii încă nu ştiau nimic şi se derula spectacolul obişnuit al mămicilor şi al țîncilor în costum de baie, al umbrelelor de soare şi al baloanelor roşii şi albastre, al celor care se scăldau în spuma valurilor.

Pe Remblai, în schimb, puteai vedea oameni îmbrăcați în negru îndreptîndu-se spre casa doctorului Bellamy. Aceştia erau locuitori din Sables.

Dădeau mîna unul cu altul pe trotuar, formau mici grupuri, se uitau la ceas, apoi, aranjîndu-şi ținuta, intrau pe poarta drapată în pînză neagră cu ciucuri argintii.

Maigret îi recunoscu pe domnul Lourceau, pe Perrette, după cum recunoscu şi alți clienți obişnuiți ai braseriei, care aduseseră deja un ultim omagiu şi acum aşteptau stînd de vorbă.

Intră şi el. Nu fusese nevoie să transforme unul dintre saloane în cameră mortuară, deoarece vestibulul era destul de mare. Nu mai vedeai scara, nici uşile, ci doar draperii negre şi lumînările care ardeau în jurul unui sicriu de lux, înconjurat de o mulțime de flori albe.

Philippe Bellamy, singurul care primea, stătea în picioare, nemişcat, şi fiecare venea pe rînd să se încline în fața lui, după ce înmuiase un fir de merişor în apa sfințită.

Doctorul era şi mai impresionant astfel, avînd albe doar plastronul, gulerul şi manşetele. Trăsăturile lui păreau mai fine, cu ridurile mai accentuate.

Primea toate condoleanțele cu aceeaşi înclinare a capului şi gîtului, apoi ridica ochii şi îl privea drept în față pe următorul venit.

Maigret trecu la fel ca şi ceilalți, se înclină şi el şi întîlni aceeaşi privire pătrunzătoare. Nu descoperi nici urmă de tulburare. Nimic nu sugeră că era pentru Bellamy altceva decît un element printre atîtea alte elemente.

Subprefectul veni cu maşina, care opri la cîteva case distanță; primarul şi adjunctul lui erau şi ei prezenți, ca şi toate persoanele importante din oraş. Probabil că toți vorbeau despre copila moartă!

Sosi şi dricul. Apoi, cu oarecare greutate, se formă cortegiul şi începu lunga defilare pînă la biserică, al cărei portal era drapat în negru.

Bărbații se aşezau în dreapta şi, chiar şi aici, doctorul Bellamy se afla singur în primul rînd. în al doilea, printre prieteni, Maigret îl recunoscu pe bărbatul trecut de prima tinerețe care o însoțea pe doamna Godreau.

Aceasta stătea în stînga, îmbrăcată toată în negru, cu voaluri. îşi ştergea tot timpul fața cu o batistă fină, al cărei parfum ajungea, în pofida tămîiei, pînă la comisar.

Un organist de la Roche-sur-Yon se deranjase să vină personal. Maigret auzi şi un bariton, precum şi voci de copii. Biserica se umpluse treptat şi defilarea pentru depunerea de flori dură aproape un sfert de oră.

Catafalcul îl împiedica pe Maigret s-o vadă bine pe doamna Bellamy, mama, care stătea lîngă doamna Godreau şi căreia i se auzea uneori bastonul alunecînd pe dale.

Odette Bellamy nu era prezentă. Francis trecu în acelaşi timp cu bucătăreasa. Probabil că Jeanne, camerista, rămăsese acasă cu stăpîna ei.

La ieşirea din biserică, soarele apăruse, conferind străzii un aspect atît de familiar, încît oamenii aveau nevoie de un moment ca să se pună în ton cu oraşul.

Urmă înaintarea lentă spre cimitir, unde Maigret, de departe, îl întrezări o clipă pe colegul său Mansuy, lac de năduşeală, tot nebărbierit. Reuşise, nu fără greutate, să-şi facă o scurtă apariție.

Cîteva persoane apropiate îl conduseră pe Bellamy pînă la poarta mare din fier. Acesta urcă în maşina doctorului Bourgeois, care probabil că avea să-l lase acasă.

Urma o reuniune de familie ? Doamna Godreau şi însoțitorul ei erau oare primiți în casa albă de pe Remblai?

Maigret nu-l regăsi pe Mansuy şi se văzu obligat să se întoarcă pe jos în centru. Cînd se uită la ceas, era douăsprezece şi zece. îşi aminti că uitase ceva, că încălcase un ritual. Şi nu-şi imagina că această scăpare provoca o mică dramă.

într-adevăr, la clinică, doamna Maigret obținuse pentru prima dată permisiunea să-şi părăsească patul. încă nu mergea, dar, preț de o oră nu mai mult, insistase medicul -, fusese instalată într-un scaun cu rotile. Şi tot pentru prima dată, străbătuse astfel culoarele, întrezărise celelalte saloane, fețele celorlalte bolnave cărora, în zilele precedente, le auzise doar vocile sau gemetele.

Pusese la cale o „conspirație" împreună cu măicuța Mărie des Anges, pe şoptite, ca să n-o necăjească pe domnişoara Rinquet, mai bosumflată ca niciodată. Voia să-i facă o surpriză lui Maigret, care telefona întotdeauna la ora unsprezece. La capătul culoarului se afla un telefon, în vorbitorul cu ferestre mari numit solariu.

Măicuța Aurelie fusese anunțată. Cînd va suna domnul 6, în loc să-i răspundă, va face legătura cu vorbitorul. Astfel, acesta va avea marea surpriză să audă vocea soției sale la celălalt capăt al firului.

Scaunul cu rotile fusese adus cu un sfert de oră mai înainte. La unsprezece şi jumătate, măicuța Mărie des Anges insistă s-o ducă pe bolnavă înapoi în cameră.

La douăsprezece, doamna Maigret, dezamăgită, îşi reluase locul în pat, iar călugărița încerca s-o înveselească fără să reuşească, în timp ce un zîmbet de triumf lumina chipul obosit al domnişoarei Rinquet.

– Vă aşteaptă doi domni. Se pare că vă sînt prieteni. Fiind grăbiți, s-au aşezat la masă. Mi-au cerut camere, dar n-am nimic liber.

Apoi, domnul Leonard aproape că îl imploră :

– Beți un aperitiv?

Cei doi bărbați, care mîncau la masa comisarului, erau Piăchaud şi Boivert, inspectori în cadrul Brigăzii Mobile. Amîndoi lucraseră cu Maigret. Se ridicară în acelaşi timp, cu şervetul în mînă.

– Ne cerem scuze, şefule. Abia avem timp să punem ceva în gură înainte de sosirea Parchetului.

– Parcă trebuia să fie acolo la unsprezece ?

– Ar fi fost dacă l-ar fi găsit pe judecătorul de instrucție. Dar era plecat la țară. Familia la care lua masa nu are telefon şi a trebuit anunțată primăria, care a trimis paznicul rural. Pe scurt, vor fi toți aici la ora unu. Veniți?

Cineva - poate Mansuy - le vorbise probabil despre atitudinea lui Maigret, deoarece schimbară o privire cu subînțeles.

– Pentru ce ?

– Bineînțeles, sînteți în vacanță. Ştim asta.

Nu-i aşa, Boivert?

Unul avea vreo treizeci de ani, celălalt, treizeci şi cinci. Amîndoi erau oameni de meserie, care, aşa cum se spunea la Poliția Judiciară, ştiau cum stă treaba. Piechaud, cel mai în vîrstă, trecuse pe lîngă moarte la arestarea unui polonez, iar pe obrazul drept purta urma unui glonț de revolver.

Maigret se aşezase la masă, distrat, şi îşi desfăcuse şervetul pe genunchi. Se servea cu gustări, ascultînd absent ce-i spuneau cei doi.

– Ştiți deja că micuța n-a fost violată? Aşa părea la prima privire. Crima unui sadic. Asta ni s-a spus la Poitiers. Poliția de aici a arestat vreo şase vagabonzi. E uluitor cîți pot să fie în regiune ! Numai că, dacă lucrurile ar fi fost chiar atît de simple, nu v-ați fi ocupat de caz încă de ieri, nu-i aşa?

Voiau neapărat să-l tragă de limbă.

– Noi lucrăm bucuros cu dumneavoastră. Nici eu şi nici Boivert nu cunoaştem oraşul. Mă rog...

Pe scurt...

Văzînd că Maigret nu răspundea, inspectorul nu ştia ce să mai spună.

– Cum vreţi! Dar sînt sigur că cei de la Parchet ştiu că sînteţi aici. M-ar mira să nu insiste să staţi de vorbă.

– Sînt în vacanţă, repetă Maigret, umplîndu-şi paharul.

– Evident...

– Dacă aflu ceva, o să vă spun.

– Aţi fost întotdeauna corect.

Maigret se abţinu să zîmbească. Totul dură o fracţiune de secundă, după care expresia feţei sale deveni din nou preocupată. Nu-i era foame.

Avea o jenă, ca atunci cînd te paşte o gripă.

– în orice caz, dacă vreţi să fie cineva supravegheat sau altceva...

– Mulţumesc.

– Noi trebuie s-o ştergem. E ora.

Pe culoar, unde domnul Leonard le indică un mic hotel la care ar fi avut poate o şansă să se cazeze, se uitară din nou unul la altul şi, în prag, Piechaud, cel mai în vîrstă, spuse:

– Cam încruntat, şefii'!

VI Sună la uşa clinicii, deşi nu era nici măcar două şi jumătate fix, nu scoase ceasul din buzunar şi nu aşteptă dangătul clopotelor.

Măicuţei Aurelie, care îl privea cu o surprindere aproape ţîfnoasă şi ezita să ridice receptorul telefonului, îi adresă un zîmbet scurt, mecanic, care îi schimbă doar o fracţiune de secundă expresia încruntată sau, mai degrabă, încăpăţînată a feţei.

– N-am venit la soţia mea, o anunţă el. Vreau să vorbesc mai întîi cu maica stareţă.

– Sînteţi sigur, domnule 6, că vreţi să vorbiţi cu maica stareţă ? De problemele legate de bolnave şi de clinică în general, ca şi de reclamaţii, se ocupă maica econoamă...

– Vă rog s-o anunţaţi pe maica stareţă că a venit comisarul Maigret şi vrea să-i vorbească!

Măicuţa Aurelie preferă să nu insiste şi, în timp ce ea telefona, Maigret se uită cu un fel de ranchiună la pereţii prea netezi, la scara prea bine lustruită.

– O să vină cineva să vă conducă, îl anunţă călugăriţa.

– Mulţumesc.

Se plimba încoace şi-ncolo prin vestibul, cu mîinile la spate, furios dinainte la gîndul că avea să fie lăsat să aştepte. Rămase foarte mirat, la una dintre întoarceri, cînd văzu în faţa lui o măicuţă necunoscută care îl aştepta.

– Vă rog să mă urmaţi, domnule.

Nu pe scară. La capătul celălalt al holului, intrară pe o uşă din stejar împodobită cu capete de piroane şi păşiră pe alt tărîm, învăluit într-o linişte şi mai adîncă decît clinica. Călugăriţele purtau probabil tălpi din pîslă sau cauciuc,

deoarece nu li se auzea zgomotul paşilor. De două ori, în timp ce străbăteau o rețea complicată de coridoare, întoarse capul auzind în urma lui foşnetul uşor produs de straiele lungi, de mişcarea şiragului de mătănii, poate şi mai mult de mişcarea aerului. Erau măicuțe care se deplasau astfel şi care te duceau cu gîndul la nişte lilieci.

întrezări o capelă, cu flori artificiale pe altar.

Apoi, însoțitoarea lui îl pofti într-un vorbitor, unde scaune negre tapițate cu catifea stacojie erau aşezate lîngă pereți.

– Maica stareță vine imediat.

VI Sună la uşa clinicii, deşi nu era nici măcar două şi jumătate fix, nu scoase ceasul din buzunar şi nu aşteptă dangătul clopotelor.

Măicuței Aurelie, care îl privea cu o surprindere aproape țîfnoasă şi ezita să ridice receptorul telefonului, îi adresă un zîmbet scurt, mecanic, care îi schimbă doar o fracțiune de secundă expresia încruntată sau, mai degrabă, încăpățînată a feței.

– N-am venit la soția mea, o anunță el. Vreau să vorbesc mai întîi cu maica stareță.

– Sînteți sigur, domnule 6, că vreți să vorbiți cu maica stareță ? De problemele legate de bolnave şi de clinică în general, ca şi de reclamații, se ocupă maica econoamă…

– Vă rog s-o anunțați pe maica stareță că a venit comisarul Maigret şi vrea să-i vorbească!

Măicuța Aurelie preferă să nu insiste şi, în timp ce ea telefona, Maigret se uită cu un fel de ranchiună la pereții prea netezi, la scara prea bine lustruită.

– O să vină cineva să vă conducă, îl anunță călugărița.

– Mulțumesc.

Se plimba încoace şi-ncolo prin vestibul, cu mîinile la spate, furios dinainte la gîndul că avea să fie lăsat să aştepte. Rămase foarte mirat, la una dintre întoarceri, cînd văzu în fața lui o măicuță necunoscută care îl aştepta.

– Vă rog să mă urmați, domnule.

Nu pe scară. La capătul celălalt al holului, intrară pe o uşă din stejar împodobită cu capete de piroane şi păşiră pe alt tărîm, învăluit într-o linişte şi mai adîncă decît clinica. Călugărițele purtau probabil tălpi din pîslă sau cauciuc, deoarece nu li se auzea zgomotul paşilor. De două ori, în timp ce străbăteau o rețea complicată de coridoare, întoarse capul auzind în urma lui foşnetul uşor produs de straiele lungi, de mişcarea şiragului de mătănii, poate şi mai mult de mişcarea aerului. Erau măicuțe care se deplasau astfel şi care te duceau cu gîndul la nişte lilieci.

întrezări o capelă, cu flori artificiale pe altar.

Apoi, însoțitoarea lui îl pofti într-un vorbitor, unde scaune negre tapițate cu catifea stacojie erau aşezate lîngă pereți.

– Maica stareță vine imediat.

Iarăşi foşnet de sutane, clinchet de mătănii, curent făcut de bonetele cu colțuri.

– Domnule ?

Maigret tresări, fiindcă celelalte călugărițe nu fuseseră pentru el decît nişte călugărițe, în timp ce aceasta, care purta totuşi aceleaşi haine şi îşi ținea ca şi ele mîinile ascunse în mînecile largi, era o femeie, o femeie căreia i-ar fi putut stabili vîrsta şi clasa socială.

înaltă şi fină, rasată, stareța îl privea calmă cu ochii ei cenuşii.

– N-am cerut să vă văd în legătură cu soția mea, măicuță...

Bănuia că ar fi trebuit să spună „maică stareță" sau ceva de genul ăsta, dar nu reuşea.

– Aş vrea să vorbesc cîteva minute cu măicuța Mărie des Anges.

Stareța nu tresări, aşa cum se aştepta el, ci îl privea cu acelaşi calm impersonal, iar Maigret începea deja s-o deteste.

– Ştiți, domnule, că regula...

– Scuzați-mă, măicuță, dar astăzi nu vorbim despre regulă.

Şi roşi puțin, pentru că se enervase primul.

– Voiam să spun că regula nu vă permite să o întîlniți pe una dintre noi decît în prezența altei măicuțe, continuă ea cu o voce egală.

– Nici dacă aş veni cu un mandat de la judecătorul de instrucție?

îşi pusese în gînd să fie diplomat, dar burgheza aceea cu bonetă îl irita, fără să ştie de ce. Ba da, ştia. La aceeaşi oră, domnii de la Parchet îşi făceau de lucru în casa modestă a soților Duffîeux, împreună cu inspectorii. Soții DufSeux nu făcuseră nimic altceva decît să muncească toată viața şi să numere fiecare bănuț. în casa lor era o fetiță moartă şi, în loc să fie lăsați cu durerea lor, autoritățile nu ezitau să le pună întrebări despre treburile lor cele mai intime, în timp ce curioşii îşi lipeau nasul de ferestre şi jurnaliştii îi orbeau cu blițurile. Păi ?

– Măicuța Mărie des Anges e foarte tînără, domnule, se emoționează foarte uşor.

El se mulțumi să dea din umeri.

– Trimit după ea.

Ieşi şi îi spuse cîteva cuvinte unei călugărițe care probabil că aştepta în spatele uşii, deoarece se întoarse aproape imediat.

– Vă aşteptam vizita. Măicuța Mărie des Anges mi s-a confesat ieri. A încălcat grav regula scriindu-vă acel bilet fără să-mi spună nimic.

Maigret fu stupefiat, derutat, aflînd astfel că interlocutoarea lui ştia pentru ce venise.

– Din întîmplare, într-un fel, accidental, a stat de veghe o oră-două în camera 15. încă nu este obişnuită cu pacientele grav bolnave şi delirul nefericitei tinere a impresionat-o puternic.

Maigret o întrebă, bănuitor:

– îl cunoaşteţi pe doctorul Bellamy?

– îl cunosc.

– Adică îl cunoaşteţi doar ca medic sau l-aţi cunoscut pe plan social?

Pentru că făceau probabil parte din aceeaşi lume.

– îl cunosc doar ca medic. Sînt din Bordeaux.

Deoarece cereţi acest lucru, măicuţa Mărie des Anges vă va reproduce ea însăşi, textual, după cum i-am ordonat...

Ea ordona, nu el!

– ...cuvintele pe care le-a auzit sau i s-a părut că le aude. Nu are rost s-o hărţuiţi cu întrebări ca să-i împrospătaţi memoria. Am avut eu grijă să fac asta. Frazele care vă vor fi reproduse nu diferă cu nimic de cele pe care le rostesc multe bolnave cînd delirează. Mi-e teamă totuşi că o persoană neprevenită poate fi tentată să le acorde o importanţă pe care nu o au. Măicuţa Mărie des Anges şi-a asumat în mod necugetat o foarte mare responsabilitate. Vă veţi asuma şi dumneavoastră una ascultînd-o şi mă rog Domnului să vă inspire o prudenţă înţeleaptă.

Pe coridor se auzi un foşnet.

– Intră, măicuţă. îţi îngădui să-i repeţi domnului Maigret cuvintele pe care mi le-ai spus.

– Puteţi să rămîneţi, spuse Maigret, hotărîndu-se brusc.

Iar măicuţa Mărie des Anges, roşind, se uita pe rînd la fiecare dintre ei.

– Era în comă, bîigui ea. Odată, cînd eram de veghe, s-a zbătut, încercînd să se ridice în capul oaselor, apoi s-a agăţat de braţul meu, strigînd:

„A fost...".

Se întrerupse, cerînd o nouă încuviinţare din partea stareţei. Maigret avea pe faţă aceeaşi expresie posomorită.

– „A fost arestat ? Nu trebuie să fie arestat, înţelegeţi? Nu vreau. Nu vreau..." Se întrerupse din nou. Maigret intuia că partea cea mai grea abia acum venea, iar stareţa interveni:

– Continuă. Ştii că am notat cuvintele pe care mi le-ai spus şi că le voi transmite în scris domnului comisar dacă doreşte.

– A adăugat: „Nu trebuie s-o credeţi. Ea e un monstru...".

– Asta e tot?

– E tot ce am putut să înţeleg în acel moment. Dar a rostit şi cuvinte de care nu sînt sigură.

Totuşi, nu spusese totul. Maigret înțelegea după privirea întrebătoare pe care măicuța Mărie des Anges o adresa stareței.

– în alte momente, ați prins şi alte cuvinte ?

– Da, dar nu aveau sens. Vorbea despre un cuțit de argint.

– Sînteți sigură de aceste trei cuvinte ?

– Da, pentru că le-a rostit de cîteva ori. A mai spus: „L-am atins...". Şi se înfiora puternic.

– Asta e tot, măicuță ?

Calm, cu o voce blîndă, dar fermă, stareța ordonă :

– Poți pleca, măicuță.

Maigret, încruntat, dădea să protesteze. Cu acelaşi calm, stareța îi facu semn să tacă şi închise chiar ea uşa.

– Restul, care nu prezintă de altfel nici un interes, prefer să vi-l spun eu. Nu pot să forțez una dintre cele mai tinere măicuțe să vorbească despre anumite lucruri în prezența unui bărbat.

Nu ştiu dacă vi s-a întîmplat să vegheați bolnavi care delirau.

Pe el îl întreba asta, care avea treizeci de ani de poliție judiciară?

– Vreau să subliniez că, uneori, se produce o schimbare completă a personalității. Un medic vă va explica asta mai bine decît mine. Totuşi, această tînără a lăsat să-i scape de mai multe ori cuvinte triviale, pe care îmi veți permite să nu le repet.

– Măicuța Mărie des Anges vi le-a spus ?

– Era datoria mea să-i ascult spovedania.

– Presupun că aceste cuvinte aveau conotații sexuale.

– Majoritatea. Adaug că este vorba despre cuvinte care nu se găsesc în dicționar.

Maigret ezită şi, în cele din urmă, lăsă capul în jos.

– Vă mulțumesc, bîigui el.

Şi, ca şi cum i-ar fi iertat atitudinea de dinainte, stareța spuse cu o voce schimbată:

– Presupun că acum vreți s-o vedeți pe draga noastră bolnavă care, după cîte mi s-a spus, s-a necăjit că nu i-ați telefonat ca de obicei. Gîndiți-vă că s-a ridicat din pat şi se bucura că vă va răspunde personal.

– Vă mulțumesc, repetă el pe coridorul lung, pe cînd păşea în urma ei.

Uşa țintată se deschise şi se închise în urma lui.

Fusese trecut dincolo. Se găsea din nou în clinică, în comparație cu mănăstirea propriu-zisă, aceasta îi apărea acum ca un loc vulgar şi zgomotos.

în capul scărilor nu-l aştepta măicuța Mărie des Anges, ci măicuța Aldegonde. Doamna Maigret îi privi puțin îngrijorată, fără să îndrăznească să-i pună întrebări.

– Te rog să mă ierți, spuse el. Am fost foarte ocupat dimineață.

– Ştiu.

– Ce ştii?

– Abia acum m-am gîndit. Presupun că ai fost la înmormîntare ? Ai remarcat coroana noastră ?

Tocmai soția lui îi punea întrebarea asta! Cincisprezece zile de clinică fuseseră de ajuns ca s-o transforme.

– Să ştii că mă simt mult mai bine.

– Da, şi te-ai dat jos din pat.

– Cine ți-a spus ?

Nu îndrăzni să vorbească despre stareță. Era nerăbdător să ajungă afară. Nu-i plăcea felul în care îl privea doamna Maigret. Comisarul se strădui să vorbească despre lucruri banale, pe un ton indiferent.

Niciodată jumătatea de oră nu a fost mai lungă, mai ales că măicuța Mărie de Anges nu o mai întrerupse cu aparițiile ei obişnuite. Cînd se aplecă spre soția lui ca s-o sărute, la plecare, ea îi şopti:

– Te ocupi de 15?

Ghicise, bineînțeles! Şi adăugă cu un reproş vag, dar fară speranță:

– Şi erai atît de fericit că pleci în vacanță!

îmi telefonezi mîine?

Maigret se întoarse ca s-o salute pe domnişoara Rinquet, de care uitase. Lucru extraordinar, străbătu o bună parte din străzile oraşului fară să se oprească la vreun bar. Abia de la hotel telefonă.

– Alo! Aş vrea să vorbesc cu doctorul Bellamy, vă rog. Alo... Domnule doctor? îmi cer scuze că vă deranjez. Eram sigur că nu vă voi găsi la braserie astăzi. Aş fi vrut totuşi să avem o discuție, la ora la care v-ar conveni cel mai mult...

Alo !... Ce spuneți?... Mulțumesc. Voi suna la uşă în zece minute.

Uită, ca şi dimineață, să-i spună vreo vorbă domnului Leonard, care se învîrtea în jurul lui cu mutra unui cîine care se întreabă de ce stăpînul nu-l mai mîngîie.

– Dacă acei domni mă întreabă unde sînteți..., îndrăzni el.

– Răspundeți-le că nu ştiți.

Mergea cu paşi mari, strîngînd pipa între dinți.

Francis îi deschise uşa şi, făcîndu-i cu ochiul, îi zise:

– Sînteți aşteptat sus.

Draperiile negre, lumînările, florile, totul dispăruse. Casa îşi recăpătase înfățişarea normală şi doar mirosul de cameră mortuară mai persista.

Maigret îl urma pe valet, călcînd pe covorul gros de pe scară. Francis deschise o uşă, cea a biroului, şi, înainte de a vedea ceva, comisarul simţi un miros de ţigară de foi.

Doi bărbaţi se aflau acolo, într-o atmosferă de intimitate perfectă. Unul, în picioare, era doctorul Bellamy, stăpîn pe sine, fără nici o urmă de tulburare pe chip sau în glas.

– Dragul meu Alain, am plăcerea să ţi-l prezint pe comisarul Maigret, pe care doreai atît de mult să-l cunoşti, spuse el, poate cu un strop de ironie la adresa poliţistului. Domnule Maigret, vi-l prezint pe vechiul meu prieten Alain de Folletier, judecător de instrucţie la Roche-sur-Yon.

Bărbatul era înalt, puţin cam gras şi avea o înfăţişare pitorească. Purta o haină de culoarea frunzelor uscate, pantaloni scurţi de călărie şi în picioare avea o pereche de cizme maronii. El fuma ţigara de foi, luată dintr-o cutie deschisă, aşezată lîngă paharele cu lichior de pe birou.

– Încîntat, domnule comisar. Ştiţi probabil de ce mă aflu astăzi aici. Sînt jenat totuşi că am venit într-o astfel de ţinută. îmi luasem o zi liberă şi mă dusesem să călăresc la nişte prieteni la ţară.

S-au chinuit să mă găsească la telefon şi procurorul m-a rugat să vin în grabă, aşa cum eram...

Maigret se aşeză în fotoliul de piele indicat de gazdă. Doctorul îi întinse cutia cu ţigări de foi.

– Lichior sau armaniac ?

Maigret răspunse automat:

– Armaniac.

Dar refuză ţigara de foi şi îşi umplu pipa. în cameră era foarte cald şi puteai ghici discuţia cordială care avusese loc între cei doi înainte de sosirea lui.

– Am fost coleg de liceu cu Bellamy. Aşa se explică de ce am putut să scap de...

De corvoadă! Asta voise să spună! Descinderea Parchetului la nişte oameni modeşti, lipsiţi de interes, precum soţii Duffieux.

– Imediat ce am terminat cu cazul ăsta... Sunteţi la curent, domnule comisar? Mi s-a spus că vă aflaţi aici, dar în vacanţă.

Un zîmbet sceptic se ivi pe buzele judecătorului, care avea o mustaţă neagră foarte fină.

– Asta nu vă împiedică să ştiţi multe lucruri, nu-i aşa ? Nici să refuzaţi să-i ajutaţi pe inspectorii de la Poitiers. E dreptul dumneavoastră. Vedeţi că eu doar vă tachinez... Vă cunoşteam după reputaţie, ca toată lumea. Cînd aţi telefonat, iar Philippe mi-a propus să vă aştept, am fost încîntat de ocazie.

– Doctorul Bellamy v-a spus şi de ce doresc să stau de vorbă cu el?

Erau trei: unul fuma pipă, celălalt, ţigară de foi, iar doctorul, nişte ţigări egiptene subţiri. Sticlele şi paharele de cristal de pe birou conţineau lichior şi armaniac vechi.

– Mi-a spus, răspunse judecătorul, vesel. Mi se pare destul de amuzant. E tipic pentru Philippe şi, mi-aş permite să spun, şi pentru dumneavoastră. Aşa cum vă imaginează lumea.

Doctorul stătea jos, cu coatele pe birou, şi, calm, se uita pe rînd la cei doi invitaţi.

– Pe scurt, dacă înţeleg bine, în pofida sacrosanctei dumneavoastră vacanţe, accidentul a cărui victimă a fost nefericita sa cumnată vi s-a părut puţin suspect şi aţi început să faceţi cercetări.

Judecătorul de instrucţie vorbea pe un ton amabil, cu un strop de condescendenţă, aşa cum vorbeşte un nobil de viţă veche cu un om interesant, dar puţin vulgar, cu un fel de fenomen despre care le va povesti apoi prietenilor.

– Doctorul v-a spus că am făcut cercetări ?

– Nu cu cuvintele astea. Mi-a spus că v-a ghicit bănuielile şi că v-a dat o mînă de ajutor punîndu-se la dispoziţia dumneavoastră şi invitîndu-vă aici. Adevărat?

– Aproape.

– Aşa e el. îi place tare mult să joace oamenilor astfel de renghiuri. Din moment ce l-aţi sunat şi i-aţi cerut să vă întîlniţi, presupun că a apărut ceva nou? Nu-ţi fie teamă, Philippe, plec. Cunosc mai bine ca oricine secretul unei anchete.

– Te rog. Domnul Maigret poate să vorbească.

în acel moment, Maigret avea paharul în mînă.

Din pricina adîncimii fotoliului, stătea puţin îndoit, cu gîtul înfundat între umerii largi.

– Aş vrea să vă întreb, printre altele, domnule doctor, unde aţi fost ieri-seară.

Interlocutorul lui aruncă o privire fulgerătoare spre fereastră. Bellamy se gîndea la lămpile pe care le lăsase aprinse, probabil ca să se creadă că se afla acasă. Se gîndea oare şi la Francis ? Posibil.

Totuşi, răspunse simplu:

– I-am făcut o vizită soacrei mele, la Hotel de Vendee.

Puţin lipsi ca Maigret să nu roşească. Judecătorul zîmbi, cu aerul că ţinea scorul.

– A sosit spre seară cu soţul ei, pentru că e recăsătorită în mod legal.

încă un punct! Maigret revedea cuplul zărit cu o zi înainte pe stradă. Cum de nu se gîndise ?

Era atît de simplu!

– Mi-a telefonat pe la opt. N-am vrut s-o deranjez după oboseala călătoriei şi m-am dus la hotel, unde i-am explicat cum stau lucrurile.

– Vă mulțumesc şi îmi permit să vă pun altă întrebare: cine o îngrijeşte pe soția dumneavoastră de la 1 august?

– Doctorul Bourgeois. Aş fi putut s-o tratez eu însumi, deoarece suferă de o depresie nervoasă, dar, ca pe majoritatea confraților mei, nu mă trage inima să îngrijesc un membru al familiei mele.

Zîmbetul judecătorului Folletier marca un nou punct. Omul se distra. Se gîndea la povestea grozavă pe care o va istorisi la La Roche şi în castelele din împrejurimi!

– La ce dată ați apelat la doctorul Bourgeois ?

O ezitare abia perceptibilă, dar judecătorul de instrucție, care îşi întindea picioarele lungi cu cizme, păru că adulmecă ceva în aer.

– Nu-mi mai amintesc.

– în prima zi ?

– Nu cred. Presupun, domnule Maigret, că ați avut deja un bolnav în casă? Uitasem că soția dumneavoastră e în acest moment internată la clinică, îngrijită de confratele meu Bertrand. L-ați chemat în prima zi?

– în a doua.

– Pentru că simptomele erau precise, pentru că febra a izbucnit aproape imediat cu violență, în cazul soției mele...

Judecătorul vru să protesteze, ca un om galant, ca şi cum nu putea fi vorba să intre în intimitatea doamnei Bellamy, iar de data asta îl privea în mod clar pe Maigret ca pe un om lipsit de educație.

– Lasă! în cazul soției mele, spuneam, totul a început cu o mare oboseală. A rămas în pat, cum li se întîmplă atît de frecvent femeilor.

– în ce zi ?

– N-am notat.

– Cu două zile înainte de accident, nu-i aşa ?

– Posibil.

Picioarele judecătorului se mişcară cu agasare, cu dezaprobare.

– Nu uitați, domnule doctor, că dumneavoastră m-ați invitat să vin aici cînd voi vrea şi să vă pun toate întrebările pe care le voi considera utile.

– Invitația rămîne valabilă.

– Doctorul Bourgeois a venit în ziua accidentului ?

– Nu.

– A doua zi ?

– Nu cred.

– Aşadar, cel mai devreme, după două zile. A venit ieri?

– Da.

– Azi?

– încă nu.

– Ați asistat la fiecare dintre consultațiile lui ?

– Da.

– Cred că e cît se poate de normal! izbucni Alain de Folletier. Dați-mi voie să vă spun, domnule comisar, că...

– Lasă! Vă ascult, domnule Maigret.

Acesta, de mult timp, examinase de la distanță obiectele care se aflau pe birou. Mapa de birou, din piele groasă, era marcată cu inițialele doctorului, ca şi sugativa. în fața călimării, se aflau un cuțit mare de tăiat hîrtie din fildeş şi unul mai mic, mai subțire, mai ascuțit, pentru deschis scrisorile.

– îmi permiteți, în fața dumneavoastră, bineînțeles, să-i pun o întrebare valetului?

De data aceasta, judecătorul se ridică, dar doctorul îl linişti din nou cu un gest, apăsînd totodată cu cealaltă mînă butonul unei sonerii.

– Vedeți bine că joc cinstit pînă la capăt, remarcă el, cu o uşoară nervozitate.

– Continuați să credeți că e un joc?

Se auziră bătăi în uşă. Era Francis, care se îndreptă cît se poate de natural spre tavă.

– Francis, comisarul Maigret ar vrea să-ți pună o întrebare şi îți permit să-i răspunzi.

Era pentru a doua oară în acea după-amiază cînd cineva primea permisiunea să-i vorbească.

Şi asta nu doar pentru că, aşa cum spunea judecătorul, se afla în vacanță. Era, într-un fel, o chestiune de castă, şi comisarul începuse să se cam sature.

– Spune-mi, unde ai pus cuțitul de argint ?

întrebă el cît se poate de simplu.

Nu-şi dădea osteneala să-l observe pe doctor.

II privea pe servitor drept în ochi şi Francis se gîndi, apoi întoarse capul spre stăpînul său.

– Nu-i la locul lui? Jur că nu l-am luat. Dacă îmi dați voie, mă duc să văd...

Prin urmare, cuțitul de argint nu ținea doar de domeniul coşmarului. Exista unul în casă şi, probabil, era acelaşi care bîntuia coşmarul lui Lili Godreau la clinică.

– E inutil, spuse imediat Maigret. Mulțumesc.

– Asta e tot?

Francis nu se putu abține să nu-i arunce la ieşire o privire de reproş. Oare nu erau prieteni, cu o zi în urmă, în sufragerie la Popine? Nu-i spusese tot ce ştia? De ce îl trata acum aproape ca pe un hoț în fața altora?

– Sînt în continuare la dispoziția dumneavoastră, domnule Maigret.

– Iar eu n-aş vrea să abuzez de răbdarea dumneavoastră, nici de cea a domnului judecător de instrucție.

Acesta îşi scoase ceasul din buzunar, vrînd parcă să spună că, într-adevăr, durase destul.

Maigret venise să-şi facă numărul în biblioteca unde cei doi prieteni flecăreau. Fie! Dar cam exagera, asemenea copiilor care sînt prezentați oamenilor mari şi apoi profită ca să devină insuportabili.

– Aş fi vrut, domnule doctor, să arunc o privire în cabinetul dumneavoastră de consultații.

– Cum să nu!

Nu se simțea un strop de lehamite în glasul lui?

– Poți să vii cu noi, Alain. De altfel, cred că n-ai avut niciodată ocazia să vizitezi anexa.

Coborîră, Maigret înainte, ceilalți doi în urma lui, iar judecătorul îi vorbea cu glas scăzut prietenului său. Ieşiră pe o uşă dînd spre grădină, pe care o traversară, ocolind un mic bazin.

La celălalt capăt se aflau un garaj din cărămidă, care dădea probabil spre străduță, şi, lîngă garaj, o clădire cu un etaj. Doctorul descuie uşa acesteia cu o cheie pe care o scoase din buzunar.

Culoarul era rece şi gol; sala de aşteptare, doar întrezărită, era banală. Cel puțin scaunele nu erau uzate, ca în majoritatea cabinetelor, iar pe pereți nu se vedeau acuarelele obişnuite. în schimb, conform tradiției, pe un gheridon se afla un teanc de reviste şi alte publicații ilustrate.

– Putem urca.

La capătul de sus al scărilor se aflau doar două încăperi. Cea mai mare, foarte luminoasă, era cabinetul de consultații, confortabil mobilat. Biroul, la fel de mare precum cel din bibliotecă, era flancat de două fotolii din piele. Lîngă perete, un divan îngust, în foarte bună stare, tapițat tot cu piele, servea probabil la consultarea bolnavilor.

Geamurile celor două ferestre care dădeau spre grădină erau mate şi primeau toată lumina soarelui în cursul după-amiezii. Cele care dădeau spre stradă aveau perdele: vizavi era doar zidul unui depozit.

Maigret întredeschise uşa încăperii vecine, mai îngustă, care avea o toaletă şi dulapuri cu geamuri, unde era rînduit cu grijă instrumentarul nichelat.

Se uită lent în jur, cu mîinile în buzunare, spre enervarea judecătorului, din ce în ce mai agasat de atitudinea lui. Apoi se aplecă peste birou.

– Cuțitul de argint nu-i la locul lui, constată el cu simplitate.

– Cine v-a spus că aici e locul lui ?

– Doar presupun. Dacă vreți să chemați din nou valetul, îl putem întreba.

– într-adevăr, era pe biroul meu un cuţitaş de tăiat hîrtie cu mîner din argint. Nici măcar n-am băgat de seamă că a dispărut.

– Totuşi, aţi primit aici bolnavi de pe 1 august încoace ?

– în principiu, primesc de trei ori pe săptămînă, iar uneori chiar şi în celelalte zile, cu programare.

– Care sînt orele de consultaţie ?

– Veţi afla de pe placa mea de cupru din străduţă. Luni, miercuri şi vineri dimineaţă, de la zece la douăsprezece.

– Niciodată seara?

– Poftim?

– V-am întrebat dacă nu vi se întîmplă niciodată să primiţi pacienţi şi seara.

– Rar. Dacă e cazul, un bolnav care nu poate veni în cursul zilei.

– Cazul s-a prezentat în ultima vreme ?

– Nu-mi amintesc, dar vă dau voie să-mi consultaţi chitanţierul.

Maigret îl răsfoi fără reţinere şi citi nume care nu-i spuneau nimic.

– Cineva din casă şi-ar permite să vă deranjeze cînd sînteţi aici?

– Precizaţi ce înţelegeţi prin cineva din casă.

– De exemplu, un servitor. Valetul dumneavoastră. Sau camerista doamnei Bellamy.

– Cu siguranţă că nu. O linie telefonică interioară face legătura între anexă şi casa propriu-zisă.

– Soţia dumneavoastră ?

– Cred că n-a pus niciodată piciorul în acest cabinet. Poate doar cînd ne-am căsătorit şi i-am prezentat proprietatea.

– Mama?

– Vine doar în absenţa mea, în ziua cînd se face curat, ca să supravegheze servitorii.

– Cumnata ?

– Nu.

Cei doi bărbaţi nu se mai încurcau cu politeţuri. Replicile se înşiruiau scurte, incisive. Nici unul dintre ei nu încerca să aibă o privire amabilă.

Maigret, cît se poate de calm, deschise una dintre ferestre şi li se înfăţişară copacii din grădină. între un fag şi un pin de un verde mai închis, puteai zări o parte din casă, îndeosebi două ferestre de la primul etaj şi o lucarnă de la al doilea, care era mansardat.

– De la ce cameră sînt ferestrele acelea ?

– în stînga e un culoar, la dreapta, cabinetul de toaletă al cumnatei mele.

– Şi deasupra ?

– Camera unde doarme Jeanne, camerista.

– Nu ştiţi în ce zi a dispărut cuţitul ?

– Pînă acum, cînd aţi venit, nici măcar nu ştiam că dispăruse. Nu prea am ocazia, în cabinet, să tai paginile unei cărţi. Iar corespondenţa soseşte acasă şi o deschid de cele mai multe ori în bibliotecă.

– Vă mulţumesc.

– Asta e tot?

– Tot. Voi ieşi, dacă nu aveţi nimic împotrivă, pe uşa din spate.

Apoi, pe scara îngustă, se întoarse.

– Apropo, la ce oră v-aţi întors ieri-noapte ?

– Nu pot să vă răspund exact, dar trebuie să fi fost cam miezul nopţii. Francis plecase, lăsînd tava cu whisky în bibliotecă. Am coborît să iau gheaţă din frigider.

– Şi aţi dat ochii cu soţia ?

– Nu.

– Mama ei n-a văzut-o ?

– în dimineaţa asta, înainte de înmormîntare.

– în prezenţa dumneavoastră ?

– Da.

Nu se tulbura deloc. Maşinăria funcţiona admirabil, fără rateuri, fără ezitări. Doar vocea era puţin mai nervoasă, mai tăioasă.

Cu o zi în urmă, erau încă doi oameni amabili, care păreau că se caută. Astăzi, se înfruntau.

– îmi mai permiteţi să vă vizitez, domnule doctor? Să nu uităm că, după cum bine remarca domnul Alain de Folletier, sînt aici în vacanţă şi n-am nici un drept să vă cer ceva. El însuşi, nu-i aşa, deşi judecător şi în misiune oficială la Sables, se află aici doar în calitate de prieten...

– Rămîn la dispoziţia dumneavoastră.

Scosese lănţişorul care bloca uşa şi trăsese ivărul.

– Pe curînd, domnule doctor.

– Cînd doriţi.

Avu o a doua ezitare în momentul în care Maigret păşea peste prag, apoi doctorul întinse mîna şi Maigret i-o strînse. Magistratul se prefăcu însă că nu vede mîna întinsă de comisar.

– Vă salut, domnule judecător. Şi vă semnalez, pentru orice eventualitate, pentru bunul mers al cazului de care vă ocupaţi, că ieri, pe la patru şi jumătate, micuţa Lucile DufiBeux ieşea din camera doamnei Bellamy.

– Ştiu.

Maigret, care se afla deja pe trotuar, tresări şi se întoarse brusc.

– Prietenul meu Philipp

mi-a vorbit despre asta cu mult înainte să veniţi, domnule comisar.

Bună seara!

în străduță nu era nimeni, se vedeau doar ziduri goale, poarta închisă de la garajul doctorului şi mica clădire văruită, cu sala de aşteptare la parter şi cabinetul de consultații la primul etaj.

O placă din cupru, purtînd numele doctorului Bellamy, indica zilele şi orele de consultație. Pe o placă mai mică, pacienții erau rugați să apese pe buton şi să intre.

VII Strada, între oraş şi zona rurală, îşi recăpătase aspectul obişnuit. Uneori, în fața unei uşi, un bătrîn pensionar, aşezat pe un scaun, îşi fuma pipa. Alteori, printr-o uşă deschisă, se auzea o voce stridentă strigînd un copil. Cîțiva puşti jucau mingea în mijlocul străzii, în timp ce, undeva, unul mic de tot, singur, doar cu o cămaşă albastră pe el, îşi tîra fundul gol pe trotuarul nepavat.

Uşa familiei Duffieux era închisă. în sfîrşit fuseseră lăsați în pace, şi tocmai Maigret era obligat să-i deranjeze din nou. Fraza judecătorului îl stupefiase. Aşadar, doctorul Bellamy vorbise primul despre vizita pe care copila i-o făcuse cu o zi în urmă.

în fond, era logic s-o ia înainte, deoarece comisarul o văzuse pe fetiță. Oare cum explicase prezența ei în camera soției sale?

Maigret bătu, auzi un scaun scîrțîind pe pardoseala bucătăriei şi uşa se deschise. în fața lui apăru femeia grasă de dimineață. II recunoscuse ?

Poate că, după ce răspunsese atîtor inşi în cursul zilei, îşi spunea că unul în plus sau în minus nu mai conta.

Femeia îşi duse degetul la buze şi zise:

– Sst! Doarme.

Maigret intră, îşi scoase pălăria şi se uită la uşa de la dormitor, lăsată întredeschisă ca să poată fi auzită doamna Duffieux, căreia medicul îi administrase un somnifer.

De ce, la fel ca dimineață, avea acolo o senzație de iarnă, deşi erau în august? Poate că aşa era permanent în casele acelea mici, unde se întunecase deja, ca la lăsarea serii. Pe maşina de gătit fierbea supa care răspîndea un miros de praz. Probabil că focul, cu zgomotul şi discul lui mic şi roşu, te ducea cu gîndul la iarnă.

Duffieux, cu gulerul descheiat la cămaşă, stătea într-un fotoliu de răchită, cu capul dat pe spate şi gura întredeschisă. Dormea şi el, iar pe fața lui stăruia încă o expresie de stupoare şi de disperare.

Cum reuşise bătrîna să pună totul în ordine, să spele totul, după cotrobăiala domnilor de la Parchet? Casa mirosea a curățenie, a săpun.

Aşezîndu-se, bătrîna îşi reluă automat tricotatul, pentru că femeile ca ea găsesc întotdeauna cîte ceva de făcut.

Maigret aduse un scaun în fața sobei. înțelegea că, pentru unii, soba ține de urît. întrebă în şoaptă:

– Faceți parte din familie ?

– Copiii îmi spuneau mătuşă, răspunse ea, Ş continuînd să tricoteze. Dar nu le sînt rudă. Stau la trei case de aici. Eu am venit cînd Marthe a trebuit să nască. Şi tot la mine o lăsa pe micuță cînd pleca la cumpărături. A fost bolnavă de cînd o ştiu.

– S-a aflat de ce Lucile a fost ieri acasă la doctorul Bellamy?

– A fost acasă la doctor? Nu mi-au spus. N-ați fost cu ei ? O clipă... Mi-au spus ceva despre banii pe care i-au găsit în cutie şi despre nişte bilete de tombolă. Asta trebuie să fie. Duceți-vă în dormitor. Bătrînele mele picioare nu mai sînt în stare să meargă. Deschideți dulapul. După ce-au plecat, am aranjat lucrurile pe aici. La dreapta, în fund, veți găsi o cutie din tablă.

Cadavrul nu mai era acolo. La fel ca Lili Godreau, micuța Lucile avea să suporte ultimele injurii ale autopsiei.

Maigret urmă indicațiile bătrînei. Sub haine, pe care inspectorii le examinaseră probabil pe toate părțile, descoperi o cutie veche de biscuiți pe care o aduse în bucătărie.

Femeia se uită la el cum deschidea capacul, cum număra bancnotele şi monedele. Zgomotul monedelor să fi fost de vină? Duffieux întredeschise pleoapele şi, văzînd din nou la el în casă o față străină, preferă să le închidă la loc şi să încerce să readoarmă.

Cutia conținea două sute treizeci şi cinci de franci. Mai erau şi un fel de chitanțiere, formate din bilete de tombolă în beneficiul fondului şcolilor. Biletul costa un franc, carnetul întreg, douăzeci şi cinci.

Cele mai multe bilete fuseseră vîndute unul cîte unul, iar cotoarele purtau numele unor oameni din cartier. Pe o foaie ruptă dintr-un caiet de şcoală, copila scrisese cu creionul:

Malterre: 1 carnet Jongen: 1 carnet Mathis: 1 carnet Bellamy: 1 carnet.

Şi; Primele trei nume erau cele ale unor negustori din centrul oraşului.

încă o dată, doctorul avusese o explicație dezarmantă prin simplitatea ei. Fusese de ajuns să-i Spună judecătorului, care, de altfel, nu-l întrebase nimic: „Apropo, soția mi-a spus că fetița venise la ea ieri după-amiază ca să-i vîndă nişte bilete de tombolă".

Dar explicația aceasta nu era suficientă şi pentru Maigret, deoarece el ştia că doamna Bellamy o aştepta pe copilă. Şi ştia şi că mai fusese şi că, atunci, îi spusese lui Francis cum o cheamă.

Comisarul puse la loc banii şi carnetele şi duse cutia în şifonier.

– Cunoaşteți, doamnă, numele institutoarei ei?

– Doamna Jadin. Locuieşte lîngă cimitir, într-o casă nouă pe care o veți recunoaşte după fațada galbenă. Domnii de dimineață au copiat toate numele pe care le-ați citit din cutie. Probabil că s-au dus şi la doamna Jadin.

– V-au întrebat despre Emile ?

– Nu lucrați cu ei ?

Maigret ocoli răspunsul.

– Fac parte din alt serviciu.

– M-au întrebat unde se află băiatul şi, cînd le-am spus că trebuie să fie la Paris, au vrut să le dau adresa. Le-am arătat cartea poştală.

– Şi scrisoarea ?

– N-au pomenit de ea.

– Vreți să mi-o arătați?

– Luați-o. E în sertarul din dreapta al bufetulm.

Gerard Duffieux, prin toropeala lui, probabil auzea discuția lor ca un zgomot vag şi îndepărtat.

Din cînd în cînd, se mişca puțin, dar era prea ostenit ca să vrea să se trezească de-a binelea.

Sertarul din dreapta era seiful familiei. Vedeai acolo scrisori vechi, facturi, fotografii, un portofel mare uzat în care se aflau documente oficiale, livretul militar al lui Duffieux, certificatul de căsătorie, certificatele de naştere.

– Scrisoarea e deasupra, îi spuse femeia grasă.

Un miros fad se degaja din acel sertar unde aveau să se adauge lucrurile amintind de Lucile şi actul ei de deces.

– îmi dați voie să citesc ?

Iar ea, uitîndu-se la bărbatul adormit:

– în starea în care sînt, ştiți...

Hîrtia scrisorii purta antetul lui Larue şi Georget, tipografii oraşului. în fiecare dimineață, Maigret trecea pe lîngă atelierele şi birourile lor cînd se ducea dinspre Remblai spre port.

Scumpa mea măicuță...

Scrisul era ferm, strîns, precis.

Nu-ți poți închipui cum îmi taie curajul, chiar şi în ultimul moment, gîndul că îți voi face rău.

îți cer să citeşti această scrisoare încet, calm, singură în fața focului, la locul tău obişnuit. Parcă te şi văd ! Ştiu că vei plînge şi vei fi obligată să-ți scoți ochelarii ca să ți-i ştergi.

Şi totuşi, mamă, ceea ce ți se întîmplă ar trebui să se întîmple tuturor părinților. M-am gîndit adesea la asta. Am căutat în multe cărți şi am ajuns să cred că e o lege a naturii.

Nu sînt un monstru. Nu sînt mai egoist ca altul. Nu sînt nici insensibil.

Dar, vezi tu, biata mea măicuță, simt tare mult nevoia să trăiesc! Poți să înțelegi asta, tu care ți-ai petrecut viața sacrificîndu-te pentru alții, pentru soț, pentru copii, pentru oricine avea nevoie de tine ?

Simt nevoia să trăiesc şi puțin e şi vina ta. Tu mi-ai insuflat primele ambiții, renunțînd tu ca eu să fiu bine instruit. în loc să învăț meserie ca băieții din mediul nostru, ai vrut să studiez şi erai mîndră cînd vedeai că obțin premiu după premiu.

Acum, e prea tîrziu ca să mă întorc din drum.

Mă sufoc în orăşelul nostru, unde nu există nici un viitor pentru un băiat ca mine.

Cînd am intrat la Larue şi Georget, ai crezut că existența îmi era asigurată şi mi-a făcut rău cînd te-am văzut bucurîndu-te.

– Acum ai o situație, ai spus tu.

Numai că eu mă glndeam deja la altă existență. Cînd m-au lăsat să scriu mici articole în ziar, te duceai mîndră să le arăți vecinelor şi cînd, în sfirşit, un ziar din Paris, al cărui director nu-mi cunoştea vîrsta, m-a numit corespondent la Sables, nu mai puteai de bucurie.

Mă vedeai căsătorit în oraşul nostru. Mă vedeai cumpărînd într-o zi o căsuță roz în noile cartiere.

Toate astea îmi fac astăzi atîta rău, încît nu mai găsesc cuvinte ca să-ți spun ce am hotărît.

în cîteva ore, biata mea măicuță, voi fi plecat.

N-am avut curajul să-ți vorbesc, nu i-am spus nici tatei. Cred că el va înțelege imediat, pentru că, înainte de a-şi pierde brațul, a avut şi el ambiții.

în seara asta, voi lua trenul spre Paris. Grație relațiilor mele de la ziar, am găsit o slujbă, deocamdată modestă, care îmi va deschide calea.

N-am spus o vorbă nimănui, nici măcar patronilor mei. Dar nu-ți fie teamă. Am lăsat totul în ordine.

Doar Lucile ştie, pentru că trebuia să spun cuiva. E o fată bună şi poți avea toată încrederea în ea. Vă iubeşte mult pe amîndoi şi sper că vă va face să uitați treptat absența mea.

Voiam măcar să te strîng tare în brațe înainte de plecare. Am făcut-o şi probabil că te-ai întrebat de ce te țineam atît de mult lipită de mine.

Dacă ne-am fi luat rămas-bun, n-aş mai fi avut curaj.

Sper ca situația mea să-mi permită curînd să continuu să vă ajut. Te rog să nu fii supărată pe mine dacă, la început, nu vă trimit nimic.

Am îmbătrînit mult în cîteva luni. Nu v-ați dat seama. Părinții îşi consideră întotdeauna fiul un copil, chiar şi atunci cînd a devenit bărbat în toată firea.

Iar eu am devenit bărbat. Să-i spui tatei că voi încerca să mă comport ca un bărbat. Şi, dacă într-o zi vă voi îndurera, să nu spui că eu sînt de vină, ci că viața a fost mai tare.

Vă voi scrie imediat ce voi avea noutăți. Iți voi da o adresă la care îmi vei putea scrie şi tu. Vei primi această scrisoare mîine dimineață şi, pînă atunci, n-ai să-ți faci griji, pentru că te-am anunțat că voi lucra toată noaptea la patronii mei. O voi pune la poştă diseară, la gară, înainte de a lua ultimul tren. Am cumpărat deja biletul.

îmi voi încerca norocul, mamă, aşa cum atîția alții au făcut-o înaintea mea şi o fac în fiecare zi.

Te-am auzit uneori zicînd că cei care pleacă astfel nu fac multe parale. Crede-mă că sînt cei mai buni.

Urează-mi totuşi noroc. Rosteşte din cînd în cînd o rugăciune pentru fiul tău care îşi urmează destinul.

Lasă-l pe tata să doarmă înainte de a-i da vestea. Ştiu că eşti mai sensibilă decît el şi că ai fost întotdeauna bolnavă, dar de cîteva luni îl bănuiesc că are o boală de inimă şi că nu vrea să ne spună.

Vă rămîne Lucile.

Sărut-o din partea mea. Fiți fericiți toți trei.

Voi încerca să fiu şi eu şi, cînd ne vom revedea, sper că veți avea de ce să fiți mîndri de mine.

La revedere, măicuță.

Fiul tău.

Emile.

Maigret luă cartea poştală, care reprezenta Piața Concorde. Pe spate erau trecute doar cîteva cuvinte, cu un scris mai nervos:

Am sosit cu bine. Poți să-mi scrii la post-restant. Oficiul 26, Paris. Vă sărut pe toți trei.

Emile.

După cîte îşi amintea Maigret, Oficiul 26 era în foburgul Saint-Denis, în apropiere de Marile Bulevarde.

– I-au telegrafiat? întrebă el.

– Abia la prînz.

– încă n-a răspuns ?

– Credeți că a primit deja telegrama? Dacă ar veni, ar mai fi o consolare.

Şi se uită, oftînd, la bărbatul cu o mînecă goală care dormea din nou profund, răsuflarea făcînd să-i tremure mustața căruntă.

– Stați cu ei noaptea asta ?

– Puteți fi liniştit. Mi-am trimis nepotul să-mi aducă lucrurile.

Nu se va culca, pentru că nu va îndrăzni să doarmă în camera unde fusese sugrumată Lucile.

Va avea grijă de doamna Duffieux. Soțul se va duce oare la şantier, ca în celelalte nopți?

Preferă să nu întrebe. îndoi încet scrisoarea şi o puse la locul ei. Ar fi vrut s-o ia cu el, dar ştia că nu-i vor da voie.

în dormitor, doamna Duffieux începu să geamă ca un copil şi femeia grasă se ridică anevoie.

– îmi cer scuze, bîigui el. Trebuia să vin...

Ea îi făcu semn să tacă şi, în timp ce Maigret ieşea, se îndreptă în vîrful picioarelor spre camera bolnavei.

într-un colț vedeai un pian, un tişlaifar brodat pe masa de stejar şi, pe pereți, fotografii cu copii în rînd, fiecare purtînd altă dată: elevii doamnei Jadin, an după an.

– Unul dintre colegii dumneavoastră a venit deja să-mi pună întrebări, domnule comisar. Unul înalt cu o cicatrice.

Era Piechaud, care îşi ştia bine meseria.

– într-adevăr, s-a organizat o tombolă în beneficiul fondului şcolilor. Elevele vînd biletele. Le dăm voie să meargă pe la negustori şi, în general, pe la oamenii pe care îi cunosc. Lucile a noastră avea bilete ca şi celelalte. Copiii trebuiau să aducă biletele nevîndute şi cotoarele luni dimineață.

– Nu li s-a repartizat elevelor în mod special un cartier sau o stradă?

– Erau libere.

– Vă rog să-mi vorbiți despre Lucile.

Doamna Jadin era mică de statură şi negricioasă. Probabil că la şcoală părea severă, pentru că aşa trebuia, dar privirea ei avea multă blîndețe.

– Inspectorul dumneavoastră mi-a pus nişte întrebări care m-au indignat puțin, recunosc, şi vă va spune probabil că nu l-am primit prea bine.

Dumneavoastră păreți mai înțelegător. Voia neapărat să ştie dacă Lucile umbla cu băieți, dacă avea o educație sexuală avansată sau nu. Gîndiți-vă că abia avea paisprezece ani! Părea mai mare pentru că era înaltă şi cuminte, poate chiar puțin prea cuminte pentru vîrsta ei... Avem uneori, nu neg, copile prea precoce, care umblă cu băieți pe străzi, mai ales iarna, cînd e întuneric, iar unele - dar sînt excepții - se iau de bărbați.

– Lucile era cuminte ?

– îi spuneam „măicuța", pentru că, în recreații, în loc să se joace cu cele mari, se ocupa mai mult de cele mici de la grădiniță. într-o zi, am surprins o conversație între ea şi una dintre prietenele ei căreia tocmai îi venise pe lume un frățior. Lucile spunea, cu inima grea: „La mine, mama se pare că nu mai poate

avea copii". Există, domnule comisar, mai ales printre cele mai sărace, unele care sînt deja femei la paisprezece ani.

– Presupun că, fiind vacanță, n-ați văzut-o în ultima vreme?

– Am văzut-o de mai multe ori, deoarece, în acest anotimp, pentru ca elevele să nu bată străzile, le adunăm pe cele pe care ni le încredințează părinții şi organizăm jocuri, le ducem în grup pe plajă sau la pădure...

– Lucile nu vi s-a părut schimbată ?

– Am remarcat că era neliniştită şi am întrebat-o ce are. Nu ştiu dacă la fel se întîmplă şi la clasele de băieți, dar noi avem toate feblețea noastră. Lucile era un pic feblețea mea. în recreație, în timpul anului şcolar, în pădure în timpul vacanței, îşi părăsea cu dragă inimă colegele ca să stea de vorbă cu mine. îmi amintesc că am întrebat-o dacă e adevărat că fratele ei a plecat.

– înseamnă că asta a fost în urmă cu cel mult cîteva zile?

– Acum trei zile. Auzisem de la alți copii. în loc să-mi răspundă deschis, cum îi era obiceiul, privindu-mă în ochi, a întors capul în altă parte şi a spus: „Da". „Presupun că mama ta e foarte necăjită?" „Nu ştiu." „Primeşte veşti de la el?" „Nu ştiu." N-am insistat, pentru că o simțeam închisă şi încordată. Asta e tot ce ştiu, domnule comisar.

– Dați lecții de pian ?

– Cîteva lecții particulare.

– Lua şi Lucile lecții cu dumneavoastră ?

Doamna Jadin scutură din cap cu oarecare jenă. Asta însemna probabil că părinții copilei nu-i puteau oferi un astfel de lux fiicei lor.

Cînd ajunse pe strada Saint-Charles, unde se afla tipografia „Larue şi Georget", muncitorii ieşeau din atelier. Maigret traversă curtea pavată, ocoli un camion şi deschise o uşă cu geam deasupra căreia scria Birou.

O dactilografă tocmai îşi punea pălăria.

– Domnul Larue e aici ? întrebă el.

– Domnul Larue a murit de două luni.

– îmi cer scuze. în acest caz, aş putea vorbi cu domnul Georget?

Acesta, aflat într-o încăpere vecină, probabil că îl auzi, deoarece rosti cu glas tare:

– Poftiți-l, domnişoară Berthe.

Era un bărbat mic de statură, modest, ocupat cu ultima corectură a ziarului său. L'Echo des Sables apărea doar o dată pe săptămînă, avea patru pagini şi conținea mai ales ştiri locale şi anunțuri, îndeosebi înştiințări din partea notarilor.

– Luați loc, domnule comisar. Să nu vă mire că vă cunosc. Sînt un vechi prieten al comisarului Mansuy, care mi-a vorbit despre dumneavoastră.

Vă văd trecînd în fiecare zi pe stradă. Bănuiam că mă veți vizita.

Şi, după cum Maigret se aştepta, adăugă:

– Mai adineauri a venit unul dintre colegii dumneavoastră, un anume... o clipă...

– Boivert.

– Exact. Să ştiţi că n-am avut să-i spun mare lucru. Este adevărat că faceţi o anchetă separată ?

– Boivert v-a spus asta ?

– Nu! Aşa umblă zvonul. Azi-dimineaţă eram la înmormîntare, pentru că doctorul Bellamy e unul dintre clienţii mei. Cel puţin două persoane mi-au spus acelaşi lucru. Şi se mai spune că aveţi o anumită idee, că poliţia din Poitiers nu e de acord cu dumneavoastră şi că ne rezervaţi o surpriză.

– Lumea vorbeşte prea mult, mormăi Maigret, agasat.

– Vreţi să vă spxm ce ştiu despre Emile Duffieux ?

Maigret dădu din cap în semn că da, dar păru totuşi că ascultă distrat.

– E al doilea tînăr de acelaşi fel care a trecut prin mîinile mele şi pe care, dacă pot să mă exprim astfel, l-am şlefuit. Şi tot al doilea care îmi scapă printre degete... Să ştiţi că nu le port pică.

Primul, în acest moment, e jurnalist la Rennes şi îi citesc articolele în fiecare dimineaţă în L'Ouest-Eclair. Cît despre Emile... Vom vedea într-o bună zi dacă a reuşit!

– I-o doresc.

Domnul Georget tresări, din cauza tonului grav pe care fuseseră rostite aceste cuvinte.

– în orice caz, domnule comisar, e un băiat cinstit şi singurul lui defect ar fi poate o anumită sfiiciune. Nu ştiu dacă acest cuvînt e potrivit.

Are tendinţa să se închidă în el. Ai zice că se teme mereu de un zîmbet ironic, de o primire ostilă sau pur şi simplu de condescendenţă. Sărăcia familiei e ca o povară pentru el, deşi nu-i este ruşine de această sărăcie. Cînd e întrebat ce profesie are tatăl lui, răspunde imediat: „Paznic de noapte". Şi nu adaugă niciodată că Duffieux a acceptat acest post numai după ce i s-a amputat braţul drept. Nu ştiu dacă mă fac bine înţeles.

Vrea să reuşească cu orice preţ. Va munci cît va trebui de mult pentru asta. A citit tone de cărţi, i la întîmplare. Trece în mod regulat prin perioade de nesiguranţă şi de încredere în el.

– Femeile ? întrebă Maigret.

Tipograful arătă spre biroul vecin.

– A ieşit? întrebă el cu glas scăzut, făcînd aluzie la dactilografa.

Preferă să se ducă să arunce o privire ca să fie sigur.

– Aţi văzut-o. Domnişoara Berthe e drăguţă, atrăgătoare. Toţi angajaţii mei au încercat s-o curteze. în realitate, e îndrăgostită de Emile Duffîeux, atît de

îndrăgostită, încît devine feroce cînd ai nefericirea să spui ceva contra lui în prezența ei. A făcut tot ce a putut ca să-i atragă atenția. A devenit cochetă, schimba rochiile de două-trei ori pe săptămînă. Mă întreb dacă el măcar a băgat de seamă. Emile şi-a fixat un scop.

Mă aşteptam tot timpul să-l văd plecînd la Nantes sau la Bordeaux, ca majoritatea tinerilor noştri ambițioşi. Dar el s-a dus direct la Paris...

– V-a spus prin viu grai că pleacă ?

– Nu, mi-a lăsat o scrisoare.

– Pe care ați primit-o a doua zi după ce a plecat?

– Exact. Ca şi părinții lui. S-ar zice că i-a fost teamă să nu i se pună bețe în roate în ultimul moment. E de la sine înțeles că a lăsat totul în ordine. Dacă vreți să vedeți scrisoarea...

Maigret aruncă doar o privire. Emile se scuza cu multă amabilitate şi, la fel de amabil, îi mulțumea patronului său pentru tot ce făcuse pentru el.

– Sora lui n-a venit niciodată aici?

– Nu-mi amintesc. De altfel, Duffîeux nu prea stătea aici. Cel puțin în ultimul timp... Se ocupa mult de ziar, atît de ştiri, cît şi de anunțuri, pentru că, într-o întreprindere mică aşa cum e a noastră, trebuie să faci de toate.

– Aş vrea să-mi spuneți cît mai precis programul lui.

– Sosea pe la nouă, uneori şi mai devreme, pentru că nu se codea să muncească. De cele mai multe ori, stătea la birou pînă la zece şi jumătate.

Atunci trecea pe la comisariatul de poliție ca să culeagă ultimele ştiri, apoi pe la primărie şi subprefectură. Uneori, îl revedeai cîteva minute pe la amiază, alteori revenea abia după masa de prînz. După-amiaza, scria articolele şi se ducea la atelier să se ocupe de punerea în pagină. Făcea şi cîteva drumuri, telefona notarilor, agenților imobiliari, negustorilor, directorilor de cinematografe cărora le tipărim afişele... Asta e o zi normală.

Vineri, ziua cînd se tipăreşte ziarul, stătea frecvent cu mine pînă la nouă seara.

Era aproape viața unui mic reporter de provincie.

– Pe scurt, îndeosebi dimineața era plecat, conchise Maigret. Ştiți cumva dacă primea telefoane personale?

– Depinde ce înțelegeți prin personale. Ştiam că era corespondentul unui ziar din Paris. Mi-a cerut voie să accepte acest post. îi răpea foarte puțin timp, pentru că transmitea aceleaşi informații ca ale noastre. I-am dat voie să folosească unul dintre

telefoanele noastre şi îşi nota convorbirile, pe care contabilul i le scădea din salariu la fiecare sfîrşit de lună. N-am surprins niciodată o convorbire într-adevăr personală, de exemplu, cu un prieten.

– Vă mulțumesc.

– încă nu l-au găsit la Paris ?

– Le-a transmis părinților doar o adresă de post-restant.

– Asta ar putea lua o zi-două, evident.

Fără să știe, tipograful îi dăduse o idee lui Maigret. Cum ajunse la hotel, comisarul sună la Poliția Judiciară.

– Alo! Lucas e acolo?... Cine e la telefon?

Torrence? Aici, Maigret... Da, tot în vacanță...

Cum?... Dacă e timp frumos? Habar n-am. O să mă uit. Nu e soare, dar nu plouă. Janvier mai e la birou?... Dă-mi-l, te rog... Da, mulțumesc. Alo, Janvier?... Ai mult de lucru?... Treburi curente?

Bun. Faci o treabă pentru mine?... Aş vrea să te duci la Oficiul Poştal 26. Nu-i în foburgul Saint-Denis?... Da, ştiu. Vorbeşti cu ftincționarul de la post-restant şi întrebi dacă sînt scrisori pe numele lui Emile Duffieux... Da, notează. Emile... Duffieux...

Nu, cu doi de f. F de la Fernand... O clipă! Vreau să ştiu în primul rînd dacă s-a prezentat să-şi ridice scrisorile... Da. Şi la ce dată. Dacă încă n-a venit, cere-i funcționarului să-ți dea un telefon imediat ce se va prezenta... Să facă în aşa fel încît să-şi întîrzie clientul preț de cîteva minute şi tu sari într-un taxi. Să nu-ți scape. Cere-i pur şi simplu adresa. Urmăreşte-l dacă e nevoie... Stai, nu închide. Pe urmă, te duci la cei de la supravegherea hotelurilor şi arunci o privire peste fişele din ultimele zile. îndeosebi fişele din 31 iulie şi 1 august. Cauți acelaşi nume... Asta e tot... Nu, nu e un caz important. Doar un serviciu personal.

Mulțumesc, bătrîne... Exact... Da, se simte mai bine. Salut-o din partea mea pe Marie-France.

– Domnii sînt deja la masă, murmură domnul Leonard, care stătea în spatele comisarului, cu o sticlă în mînă.

– Să fie sănătosi!

– Beți un...

Haide! Era mai bine să nu-l refuze, ca să nu-l necăjească pe bietul om.

– Le-am găsit două camere, la hoteluri diferite. Nu sînt mulțumiți. E vina mea ? Noroc!

– Noroc, domnule Leonard.

– Credeți că va fi prins netrebnicul care a sugrumat-o pe micuță?

Era opt seara. Se aprinseseră luminile. Cei doi bărbați stăteau în încăperea din fund, între bucătărie şi sala de mese. Servitoarele treceau tot timpul prin spatele lor cu tăvile în mînă.

Oare vorbele domnului Leonard îl puseseră dintr-odată pe gînduri? Maigret se încruntă.

– Nu luați masa ?

– Nu acum.

Vru să urce în cameră, să facă ceva ce făcea rareori şi doar în cazuri deosebit de grave.

îşi amintea de angoasa din seara trecută, cînd încercase zadarnic s-o identifice pe copila întîlnită pe scară în casa doctorului. Cei pe care îi întrebase se uitaseră la el uimiți, chiar şi Mansuy, chiar şi agenții din corpul de gardă. Şi totuşi, dacă în acel moment ar fi obținut un nume, o adresă, Lucile ar fi rămas în viață.

Poate că se înşela în toate privințele. Dar, dacă nu se înşela, atunci erau în pericol şi alții, începînd CU el însuşi. De aceea vru să urce în cameră şi să-şi aştearnă bănuielile pe hîrtie.

– Plecați?

– Lipsesc doar o oră. Păstrați-mi ceva de mîncare.

Va scrie acest soi de raport diseară, în linişte, înainte de culcare. Acum se îndrepta spre gară.

Emile Duffieux, în scrisoarea către mama lui, spunea că îşi luase dinainte bilet.

Sala era aproape pustie, slab luminată. Pe linii se afla doar un tren de periferie, cu vagoane model vechi. Bărbatul de la ghişeu purta o şapcă de subşef.

– Bună seara, domnule comisar.

Prea îl cunoşteau mulți!

– Aş vrea să vă cer o informație. îl cunoaşteți pe tînărul Duffieux?

– Domnul Emile ? Sigur că-l cunosc. Ca reporter, venea aici de fiecare dată cînd era anunțată o personalitate. îl lăsam să intre pe peron.

– în acest caz, poate îmi veți putea spune dacă, la sfîrşitul lunii trecute, a venit să cumpere un bilet pentru Paris?

– Pot să vă răspund, pentru că eu i le-am dat.

Pluralul îi atrase imediat atenția lui Maigret.

– I-ați dat mai multe bilete ?

– Două, la clasa a Il-a.

– Dus-întors ?

– Nu, numai dus.

– Pe la ce oră a venit să le ia ?

– Dimineață, cu puțin înainte de prînz. Le voia pentru ultimul tren de seară, cel de zece şi cincizeci şi două.

– Ştiți cumva dacă a plecat cu acest tren?

– Presupun că da. Voi părăsi gara peste cîteva minute. La ora aceea este de serviciu subşeful de noapte.

– A sosit ?

– Cred că da. Haideți în birou.

Trecură pe peron şi intrară într-un birou unde răsuna țăcănitul telegrafului.

– Hei, Alfred… Ți-l prezint pe domnul comisar Maigret, de care ai auzit.

– Încîntat.

– Ar vrea să ştie dacă tînărul Duffieux a urcat în 163 într-una dintre ultimele zile ale lui iulie.

Dimineață, i-am vîndut două bilete la clasa a Il-a, simple, pentru Paris. Trebuia să plece la douăzeci şi două şi cincizeci şi două.

– Nu-mi amintesc.

– Credeți că, dacă ar fi plecat cu acest tren, l-ați fi văzut?

– N-aş putea jura. Uneori, în ultimul moment, eşti chemat la telefon sau la vagonul de mesagerie. Totuşi, m-ar mira să nu-l fi observat.

– E posibil să aflăm dacă biletele au fost folosite?

– în principiu, da. Ar fi suficient să se ia legătura cu Parisul. Călătorii, după cum ştiți, sînt obligați să predea biletele la ieşire. Dar sînt unii care coboară în alte gări. Alții, distrați, ies fără să predea biletul. Se întîmplă rar şi e împotriva regulamentului. Totuşi, trebuie să avem în vedere şi asta.

Omul se gîndi un moment, apoi murmură:

– E ceva ciudat.

Se uită la colegul lui, ca şi cum şi acesta ar fi trebuit să fie frapat de o anomalie.

– Emile Duffieux a plecat cu trenul de mai multe ori, la Nantes, La Roche sau La Rochelle.

De fiecare dată dispunea de un bilet gratuit.

Apoi îi explică lui Maigret:

– Jurnaliştii au dreptul la un bilet gratuit la clasa L Trebuie doar să-l ceară la ziarul pentru care lucrează. De data asta chiar merita, fiind vorba despre un traseu lung. Mă întreb de ce a plătit bilete de clasa a Il-a, cînd ar fi putut să călătorească la clasa I fără să dea vreun ban.

– Nu era singur, observă Maigret.

– Evident. Era vorba probabil de o femeie. Să ştiți că domnii din presă nu sînt deloc zgîrciți nici în astfel de cazuri.

Maigret plecă, apoi, puțin mai tîrziu, trecu prin fața pescăriei lui Popine, care avea obloanele trase, şi văzu lumină sub uşa coridorului. Era încă prea devreme. Probabil că Francis servea cina în casa doctorului.

Merse mai departe pe străduțele slab luminate şi tresări de cîteva ori auzind paşi în spatele lui.

Dacă avea dreptate, dacă evenimentele se derulaseră aşa cum le reconstituise el încetul cu încetul, cu goluri încă, nu trebuia oare să se aştepte ca, după Lili Godreau şi Lucile, să urmeze noi victime - oricum, cel puțin una?

Se întoarse brusc şi intră în Hotel de Vendee.

– Doamna Godreau e în camera ei ? o întrebă el pe patroana aflată la recepție, îmbrăcată într-o rochie de mătase neagră şi cu o camee mare prinsă la corsaj.

– Ați uitat, domnule comisar...

Tare îl mai înfuria faptul că era recunoscut peste tot!

– Ați uitat că n-o mai cheamă doamna Godreau, ci doamna Esteva. A plecat împreună cu domnul Esteva cu trenul de ora cinci şi jumătate.

– Presupun că ginerele ei i-a făcut o vizită ieri-seară? întrebă el, posac, deoarece cunoştea dinainte răspunsul.

– Exact. Ba chiar au rămas ultimii în salonaş.

– în compania domnului Esteva ?

– Cred, fără să fiu foarte sigură, că domnul Esteva a urcat primul în cameră.

– Vă mulțumesc.

Mulțumise astfel toată ziua.

Cel puțin o persoană era amenințată, cu excepția cazului în care se înşelase pe toată linia.

Şi, din păcate, nu ştia nimic despre această persoană, nici măcar dacă era bărbat sau femeie, nu-i bănuia nici vîrsta, nici profesia.

Ştia doar că ea exista în oraş, în centrul oraşului, după toate probabilitățile, într-un perimetru pe care aproape că l-ar fi putut delimita pe un plan.

Nu putea să se ocupe de asta în seara aceea.

Trebuia să aştepte să se facă ziuă, să se deschidă prăvăliile şi barurile.

Atunci, va pleca la vînătoare, avînd ca unic fir călăuzitor ideea lui fixă, şi va trebui să repete mereu veşnicul: „Vă mulțumesc".

Cu condiția să nu fie prea tîrziu!

Cei doi inspectori terminaseră de mîncat şi fumau, degustînd un coniac, cînd comisarul se aşeză la masă, în sala aproape pustie.

– Ați descoperit ceva, şefule?

Iar el, mai posac ca niciodată, cu un gust rău în gură, ca după o călătorie lungă cu trenul, mormăi:

– Pe naiba!

VIII La unsprezece dimineața, Maigret deschise uşa, poate a suta din ziua aceea, şi intră de data asta într-un magazin de marochinărie. începuse de la un capăt, încă de la opt, cînd magazinele mai importante sau de lux sînt încă închise. Intra în prăvăliile frecventate doar de femeile din cartier. De afară, putea fi văzut, prea înalt şi prea spătos, atingînd cu capul măturile sau bureții care atîrnau din tavan, privind cu un aer morocănos, aşteptîndu-şi rîndul, la

cumetrele cu capul descoperit din jurul lui. Tot de afară, de la a patra sau a cincea încercare, s-ar fi putut constata că buzele lui rosteau invariabil aceleaşi cuvinte.

Cu diferența că, la început, se credea obligat să cumpere ceva. în bistrouri era uşor: bea un pahar de vin alb. într-o băcănie, cumpărase un pliculeț de piper, pentru că se gîndea atunci că va avea multe magazine de vizitat şi nu putea căra după el pachete mari.

Intr-o mercerie cu geamuri pline de praf, de unde cumpărase o bobină de ață, o fată bătrînă cu fire de păr în bărbie şi miros cumplit de fad îl privise chiondorîş.

– O cunoaşteți pe doamna Bellamy ? repetase Maigret.

– Bătrîna sau tînăra ?

– Tînăra.

– O cunosc ca toată lumea.

– Vi se întîmplă s-o vedeți trecînd pe stradă ?

Erau întrebările rituale, pe care le punea întruna.

– Să ştiți, domnule, că am destulă treabă ca să nu mă ocup de ce se petrece pe stradă. Şi vă sfătuiesc şi pe dumneavoastră să faceți ca mine.

Cînd oamenii credeau că e vorba despre bătrîna doamnă Bellamy, de cele mai multe ori se încruntau. Popine avea dreptate: bătrîna cu baston nu prea le inspira simpatie comercianților din oraş.

Aşa că făcuse o schimbare, ca să înlăture orice confuzie:

– O cunoaşteți pe soția doctorului Bellamy?

Şi renunțase la cumpărături. Iar oamenii fie îl cunoşteau deja din vedere, fie îl luau totuşi drept un polițist.

începuse din partea de nord, altfel spus cu cartierul portului, străbătînd străzile pe care doamna Bellamy ar fi putut merge ca să ajungă, de exemplu, în preajma halei de peşte.

– O cunosc, bineînțeles. Am văzut-o deseori pe vremuri. E o persoană foarte frumoasă. încă o mai văd trecînd cu maşina, alături de soțul ei.

– Dar n-o vedeți plimbîndu-se pe jos ?

Soții întorceau capul spre soții sau soțiile spre soți.

– Tu ai văzut-o cumva trecînd pe stradă ?

Toți scuturau din cap. Odette Bellamy nu frecventa acel cartier, nici cartierul Notre-Dame, nici centrul oraşului.

– Mă scuzați, doamnă, o cunoaşteți pe soția doctorului Bellamy?

Nu-i întreba doar pe negustori. Se oprea la femeile aflate în prag şi chiar la un bătrîn neputincios, care probabil că îşi petrecea zilele în spatele ferestrei deschise.

Era o muncă anostă, dezagreabilă, de care îi era puțin ruşine. Nu-i era greu să-şi imagineze comentariile făcute în spatele lui.

La ora zece, străbătuse astfel cea mai mare parte dintr-un arc de cerc în jurul casei doctorului.

Dacă Odette Bellamy se întîmpla să iasă singură, pe jos, acum era dovedit că nu putea să se deplaseze decît pe Remblai.

O luă de la capăt. Aici predominau magazinele de lux.

– Mă scuzați, doamnă, o cunoaşteți...

Şi iată că în sfîrşit era răsplătit pentru strădania lui! Totul începu cu cofetăria, situată aproape lîngă casa mare şi albă.

– Nu mai iese prea des de cînd s-a căsătorit.

Totuşi, o văd uneori, dimineața.

Acea femeie cumsecade, grăsuță şi cu tenul trandafiriu, nu putea să bănuiască bucuria pe care o aducea în inima lui Maigret.

– Poate ca să-şi scoată cîinele la plimbare ?

– Are un cîine ? Nu l-am văzut niciodată. M-aş mira să fie cîini în casa doctorului.

– De ce?

– Nu ştiu. Nu mi se pare omul căruia să-i placă aşa ceva. Nu! Presupun că face cumpărături. De cele mai multe ori poartă un taior. Şi merge destul de repede.

– Pe la ce oră trece ?

– Păi, nu se întîmplă în fiecare zi! Nici des nu pot să spun. O remarc doar pentru că e întotdeauna momentul în care aranjez rafturile, pe la zece... Mi se întîmplă s-o văd şi la întoarcere.

– Mult mai tîrziu ?

– Poate după o oră. N-aş putea să jur. Ştiți, trece atîta lume...

– O vedeți astfel de cîteva ori pe lună?

– Nu ştiu. Mi-e teamă să nu vă spun greşit.

Să zicem, de exemplu, o dată pe săptămînă. Uneori, de două ori.

– Vă mulțumesc.

Şi aceste două cuvinte le repetase toată dimineața pînă la dezgust, chiar şi merceresei bărboase care îl pusese la punct.

Dar, după cofetărie, nu mai pierdu pista. Uneori dura destul de mult. Era nevoie de răbdare ca să-i ajute pe oameni să-şi amintească.

– In ce direcție merge ?

– Spre capătul promenadei.

– Spre jetelă sau spre pădurea de pini ?

– Spre pini.

Existau şi goluri. Dacă într-un loc se afla capătul unei străzi, era obligat să prelungească cercetarea în acea direcție, ca să se asigure că doamna Bellamy nu o apuca pe strada cu pricina.

Cei doi inspectori, Piechaud şi Boivert, care dormiseră pînă tîrziu, trecură pe lîngă el, proaspeți şi roz la față. îl văzură intrînd într-o frizerie şi crezură probabil că se dusese să se tundă. De departe, Maigret vedea clar ferestrele casei albe.

De ce oare avea impresia că era supravegheat?

Era vineri, zi de consultații pentru doctor: de la zece la douăsprezece, ar fi trebuit să se afle în pavilionul din grădină.

Totuşi, nimic nu-l împiedica să-şi lase baltă bolnavii sau să-i expedieze în grabă ca să se posteze în spatele jaluzelelor bibliotecii. Cu un binoclu, putea să urmărească foarte bine mişcările comisarului.

Făcea asta?

– Sau mă înşel, sau...

Aceeaşi frază îi revenea întruna în minte din seara precedentă şi era permanent conştient de un pericol, nu atît pentru el - nu imediat - , cît pentru o altă persoană, pe care nu o cunoştea.

Astfel că, dimineață, îi telefonase, neliniştit, comisarului Mansuy.

– Aici, Maigret. Auzi, n-ai să-mi anunți nimic ?

Nici o moarte violentă? Nici o dispariție?

Mansuy crezuse că glumeşte.

– Aş vrea să-ți cer un serviciu personal. Cunoşti administrațiile locale mai bine decît mine...

De fiecare dată cînd telefona la hotelul Bel Air, putea fi sigur că domnul Leonard nu era departe, pîndindu-l ca un cîine fidel.

– Emile Duffieux obişnuia să treacă în fiecare dimineață pe la comisariat, apoi pe la primărie şi subprefectură, ca să adune informații. Cum?...

Vorbea cu secretarul de la voi ? N-are importanță, încearcă să înțelegi bine întrebarea mea. în principiu, ar fi trebuit să se afle la comisariat pe la zece şi un sfert, zece şi jumătate cel tîrziu. Asta îți permite să calculezi la ce oră ajungea, tot în principiu, la primărie şi la subprefectură.

– Pot să-ți spun imediat.

– O clipă! N-ai înțeles. Am spus şi repet, în principiu. Eu vreau să ştiu dacă aceste ore erau regulate. De exemplu, dacă nu cumva, din cînd în cînd, într-o anumită zi, fixă sau nu, i se întîmpla să facă acest traseu mult mai tîrziu.

– Am înțeles.

– îți voi telefona sau voi veni peste puțin timp acolo ca să aflu răspunsul.

– Ai noutăți?

– Nimic.

Nu putea numi noutăți telefonul primit de la Janvier, seara tîrziu. Emile Duffieux nu se prezentase încă la post-restant. Sosiseră trei scrisori pentru el, toate de la Sables. Două aveau acelaşi scris.

– Scrisul unei tinere, precizase Janvier. Le iau şi vi le trimit?

– Lasă-le la poştă pînă la noi ordine.

– Mai e şi o telegramă.

– Ştiu. Mulțumesc.

Telegrama care îi anunța tînărului moartea surorii sale.

Cînd să închidă, Maigret fusese gata să-i dea inspectorului altă misiune, dar pe aceasta credea că doar el ar fi putut s-o ducă la bun sfîrşit. Dar nu putea să fie şi la Sables, şi la Paris. Avea oare dreptate alegînd Sables şi acea sarcină plictisitoare şi minuțioasă la care se înhămase de cînd se trezise?

– Odette Bellamy ? Sigur că da, domnule comisar.

Patronul marochinăriei îl cunoştea şi el şi îl trata cu familiaritatea rezervată de entuziaşti vedetelor de cinema.

– Germaine! strigă el. A venit comisarul Maigret.

Cuplul era tînăr, simpatic.

– Aveți o pistă? E adevărat ce se spune?

– Păi, nu ştiu ce se spune.

– Că vreți să arestați un personaj important din oraş şi că nu vă lasă judecătorul.

Există un sîmbure de adevăr şi în zvonurile cele mai absurde.

– Nu-i adevărat, doamnă, stați liniştită. Nu vreau să arestez pe nimeni.

– Nici măcar pe asasinul micuței Duffieux ?

– De asta se ocupă colegii mei. Eu vreau doar să vă pun o întrebare. O cunoaşteți pe soția doctorului Bellamy ?

– O cunosc foarte bine pe Odette.

– Sînteți prietene ?

– Eram, mai ales înainte de căsătorie. De atxmci, n-o mai vedem prea des.

– Tocmai. Aş vrea să ştiu dacă, din cînd în cînd, nu o vedeți trecînd pe Remblai.

– Destul de des.

– Ce înțelegeți prin destul de des ?

– Nu ştiu... O dată sau de două ori pe săptămînă ? Se întîmplă să vorbesc cu ea, cînd sînt în uşă.

– Şi ştiți unde se duce ?

Tînăra doamnă era uluită, ca o persoană care s-a aşteptat la o încercare dificilă şi căreia i se adresează întrebarea cea mai banală.

– Bineînțeles!

– Departe de aici?

– Chiar alături. In casa vecină.

– Ştiți ce face acolo ?

– Nu-i deloc greu de aflat. Se vede că nu sînteți femeie, domnule comisar. La primul etaj al casei de alături e un magazin de croitorie şi lenjerie ținut de altă prietenă de-a mea, Olga. Olga se ocupă de toaletele tuturor femeilor elegante din Sables, mai puțin ale celor care preferă să se îmbrace de la Nantes sau de la Paris. Dar şi acelea îi comandă întotdeauna nişte lucruşoare, fie şi numai lenjerie.

– Sînteți sigură că Odette Bellamy nu se duce mai departe?

– Am văzut-o intrînd acolo de nenumărate ori.

O să vă spună şi Olga.

– Vă mulțumesc.

Era vexat. Raționamentul lui era corect, deoarece tînăra femeie ieşea într-adevăr singură o dată sau de două ori pe săptămînă, dar nu fusese în stare să-l ducă pînă la capăt.

Dacă ar fi fost tată de familie, cum îi spusese un agent de la comisariat, s-ar fi gîndit, în acea noapte, la institutoare.

Dacă ar fi fost femeie, s-ar fi gîndit imediat la croitoreasă.

– îmi dați voie să dau un telefon ?

îl sună pe Mansuy.

– Cred că ai dreptate, domnule comisar. Mă întreb cum ai putut să ghiceşti. De obicei, tînărul Duffieux avea ore fixe, sosind cu o precizie de cinci minute în fiecare dintre locurile pe care mi le-ai pomenit. Dar, din cînd în cînd, se prezenta nu în întîrziere, ci cu aproape două ore mai tîrziu.

Am încercat să aflu dacă era o zi anume; din păcate, nimeni n-a putut fi categoric.

– îți mulțumesc.

Devenise un refren. Mulțumea cît era ziulica de lungă. Mulțumi şi cuplului şi intră în casa vecină, o casă frumoasă cu cîteva etaje, cu o scară mare şi luminoasă, cu uşi mari din stejar lustruit.

La primul etaj, în stînga, citi pe o placă din cupru:

OLGA Croitorie de lux - Accesorii - Lenjerie înainte de a intra, goli din reflex pipa, lovind-o de talpă. O femeie scundă, cu părul vîlvoi, se repezi în întîmpinarea lui.

– Ce doriți, domnule ?

– Să vorbesc cu doamna Olga.

– Cine v-a trimis ?

– Nimeni.

– Mă duc să văd dacă domnişoara e aici.

Nu trebuia să se deplaseze prea departe, ci doar să treacă după o draperie, unde începu să şuşotească cu cineva. Apoi, o femeie înaltă şi slabă îşi făcu intrarea în salonul de aşteptare de un gri deschis, unde Maigret rămăsese în picioare.

– Domnul ?

– Maigret. N-are importanță. Donmişoara Olga ?

– Da.

Avea un mers precis şi o față cu trăsături mari, severe. Era foarte bine îmbrăcată, cu un taior subțire care îi dădea înfățişarea unei femei de afaceri.

– Vă rog să poftiți în biroul meu.

Era o încăpere mică, unde mirosea a oregano şi a tutun blond. îl servi cu țigări şi Maigret se trezi că era cît pe ce să ia una fără să-şi dea seama ce face.

– Cred că soția doctorului Bellamy e clienta dumneavoastră, nu?

– Adevărat. Odette e chiar mai mult decît o clientă. E o prietenă.

– Ştiu.

– A!

– Vă vizitează des, cam o dată sau de două ori pe săptămînă?

– Posibil. Dar aş putea să ştiu...

– Eu pun întrebările, dacă-mi dați voie. Doctorul Bellamy nu v-a telefonat în dimineața asta?

– Nu. De ce?

– Nici ieri?

– Nici ieri.

– Nu v-a vizitat?

– Nu vine niciodată aici.

– Nu l-ați zărit pe stradă ? îmi cer scuze că insist, dar este extrem de important.

– Nu. Nu-mi dau seama...

– Locuiți în acest apartament ?

– Nu propriu-zis. Am două apartamente care comunică. Aici am saloanele şi atelierul. Celălalt, mai mic, care dă spre partea din spate a casei, îmi serveşte drept locuință.

– Se poate intra fără să treci pe Remblai ?

– Ca şi casele vecine, şi aceasta are două intrări, una dinspre Remblai, cealaltă dinspre strada Minage.

– Ascultați, domnişoară Olga...

– Cred că asta şi fac şi vă răspund la întrebări de cîteva momente.

Nu-şi pierdea stăpînirea de sine şi trăgea din țigară privindu-l în față.

– Vă caut de ieri după-amiază.

Ea zîmbi.

– Vedeți că nu sunt greu de găsit.

– Trebuie să-mi răspundeți sincer. Vedeți să nu ne audă nimeni.

Tonul lui Maigret era atît de categoric, încît ea se supuse, ridică o draperie şi se duse să dea cîteva ordine ca să îndepărteze personalul.

– Prietena dumneavoastră Odette nu venea aici doar la croitoreasă.

– Credeți?

Buza de jos începuse să-i tremure uşor.

– Timpul ne presează, vă asigur. Nu e momentul să umblăm cu şiretlicuri. Probabil ştiți cine sînt?

– Nu, dar presupun că sînteți de la poliție.

– Sînt comisarul Maigret.

– Încîntată.

– Mă aflu aici în vacanță. Nu am fost însărcinat cu nici o anchetă. în cîteva zile, s-au produs cel puțin două catastrofe, fără ca eu să le pot evita. Dacă toți ar fi fost sinceri cu mine, aş fi putut totuşi s-o împiedic pe a doua.

– Nu văd ce...

– Ba da.

Tînăra roşi brusc.

– Dimineață nu eram sigur că vă voi găsi în viață. Micuța Duffieux, care ştia mai puțin decît dumneavoastră, a murit noaptea trecută.

– Credeți că e vreo legătură ?

Ceda. începea să cedeze. Partea cea mai grea fusese făcută. Abia dacă îşi dăduse seama ce i se întîmpla, iar acum nu mai putea să dea înapoi.

– Emile intra prin strada Minage ?

Ea deschise încă o dată gura ca să mintă sau să protesteze, dar bărbatul din fața ei îi vorbea cu atîta fermitate, încît bolborosi:

– Da...

– Presupun că prietena dumneavoastră Odette nu zăbovea în saloane, ci intra direct în celălalt apartament.

– Cum de ştiți ?

– Unde se află în acest moment ?

– Probabil că ştiți şi asta.

– Răspundeți-mi.

– Păi... Presupun că e la Paris...

Fără să-şi dea seama, Maigret îşi scoase pipa din buzunar şi îi vîrî căuşul în punga cu tutun.

– Nu, spuse el cu o voce dură.

– Atunci, înseamnă că nici el n-a plecat?

– Nu mai e la Sables.

– Şi sînteți sigur că Odette mai e aici ? Ați văzut-o ?

– N-am văzut-o cu ochii mei, dar doctorul Bourgeois, care o îngrijeşte, a văzut-o în urmă cu trei zile.

– Nu mai înțeleg.

– N-are importanță.

– Şi soțul ei ?

– Asta e!

– Vreți să spuneți că ştie?

– Mai mult decît probabil.

– Păi, atunci... atunci...

Se ridică, cuprinsă de panică, şi începu să se plimbe prin micul birou.

– Nu ştiți ce înseamnă asta.

– Ba da.

– E în stare de orice. Nu-l cunoaşteți aşa cum îl cunosc eu. Nu ştiți cum o iubeşte. L-ați văzut...

Pare un bărbat rece. Dar asta nu-l împiedică să se tîrască uneori la picioarele ei plîngînd ca un copil. Dacă ar fi putut, ar fi ținut-o încuiată, ca nici o privire de bărbat să n-o poată zări.

– Ştiu.

– Odette a avut întotdeauna afecțiune, recunoştință față de el. Totuşi, nu era fericită. De multe ori, s-a gîndit să plece, dar a rămas numai de teamă să nu-l ducă la disperare.

– Pînă la urmă s-a hotărît, mormăi Maigret.

– Pentru că a iubit şi ea. Un bărbat nu poate să înțeleagă lucrurile astea. Probabil că nu l-ați cunoscut pe Emile. Dacă l-ați fi văzut... Dacă i-ați fi văzut ochii, tremurul mîinilor. Dacă ați fi simțit ardoarea care...

Se opri brusc, jenată.

– îmi cer scuze, spuse ea cu calm. Nu asta voiați să ştiți.

– Dimpotrivă.

– Ei bine, se iubesc, asta e!

– Păi, asta e! Şi Odette v-a cerut să-i facilitați întîlnirile cu tînărul ei amant.

– Pentru nimeni altcineva n-aş fi făcut-o.

– Vă cred.

– Riscam enorm.

– Da.

– Dacă ar fi izbucnit un scandal...

– Şi va izbucni.

– Ce doriți de la mine ? De ce vă străduiți să mă înspăimîntați ?

– Sînt mai înspăimîntat decît dumneavoastră, încerc să înțeleg totul, tocmai ca să evit o nouă nenorocire.

– Sînteți sigur că Odette n-a plecat ?

– Da.

– Nu pot să cred că a plecat fără ea.

– Nici eu.

Ea îl privi în ochi.

– Şi atunci ?

– N-a mai fost văzut la Sables din seara fixată pentru fiaga lor. Nici la gară n-a mai fost văzut.

Unde aveau întîlnire?

– Pe străduța din spatele casei doctorului.

– La ce oră ?

– Pe la nouă şi jumătate.

– E ora la care Bellamy se află în mod obişnuit în bibliotecă, în apropiere de dormitorul soției sale.

– în seara aceea avea loc un dineu la prefectură şi promisese că se va duce.

– Sînteți sigură că, de atunci, Odette nu v-a mai telefonat şi n-a mai dat nici un semn de viață ?

– Jur, domnule comisar. Recunoaşteți că am fost sinceră.

– Ştiți unde s-au cunoscut Odette şi Emile ?

Ea se arătă din nou jenată.

– Mă întreb dacă ar trebui să vă spun. Nu veți înțelege. E atît de copilăresc!

– Şi eu am fost copil.

– Şi vi s-a întîmplat, timp de săptămîni întregi, să pîndiți o femeie şi s-o urmăriți pe stradă ?

Asta a făcut el. Exact cînd ea ieşea ca să vină la mine... Era toamna. Trebuia să-şi facă toată garderoba de iarnă. Venea mai des. Alegea momentul în care soțul ei era la consultații, ca să se simtă liberă, chiar dacă atunci nu facea nimic rău. Emile o urmărea... Vedeți ce simplu e?

– Presupun că a început prin a-i scrie ?

– Da. Ea nu i-a răspuns mai bine de două luni. Cînd a făcut-o, i-a cerut să-i dea pace.

– Cunosc asta.

– Pare ridicol, cînd li se întîmplă altora.

Ei nu i se păruse ridicol. Dimpotrivă, părea că trăise cu pasiune aventura prietenei sale.

– în urma acestei scrisori a avut îndrăzneala, într-o dimineață, să urce aici. „Trebuie neapărat să vă vorbesc..." Odette nu ştia ce să facă. Nu-i puteam lăsa în salon. I-am împins în birou. Apoi, au continuat să-şi scrie.

– Prin intermediul dumneavoastră, presupun ?

– Da. Apoi...

– înțeleg.

– E o iubire foarte curată, vă jur.

– Cum să nu!

– Dovadă că Odette n-a ezitat să lase totul.

La Paris, ar fi fost obligată să muncească, pentru că el nu găsise decît o slujbă modestă. Cînd am întrebat-o dacă îşi lua rochiile şi bijuteriile, mi-a răspuns: „Nimic. Vreau o viață nouă".

– Şi Bellamy?

– Ce vreți să spuneți ?

– Nu bănuia nimic ? Nu l-ați văzut niciodată dind tîrcoale casei dumneavoastră ? O întrebare:

Odette păstra scrisorile de la iubitul ei?

– Sigur că da.

Ea înțelese ce voia comisarul să spună.

– Altceva: aveți certitudinea că nimeni altcineva nu mai ştie?

Maigret înțelese, după stînjeneala ei, că ceva nu se potrivea.

– Mă întreb cum de nu m-am gîndit ieri la asta, spuse ea cu glas scăzut, pe gînduri. Pe la începutul primăverii. Emile a fost ținut la pat timp de o săptămînă de o anghină. Scrisorile au continuat să fie puse în cutia mea. Trebuie spus că nu le trimitea niciodată prin poştă, din prudență. Odată, cînd am deschis uşa mai de dimineață, am zărit o fetiță care se depărta în fugă.

– Lucile?

– Da, era sora lui.

– Credeți că i-a spus că va pleca ?

– Posibil. Nu ştiu. Nu mai ştiu. Totul părea atît de simplu, atît de uşor, de inocent...

– Există, domnişoară, un om care, de cîteva zile, face acelaşi lucru ca şi mine, însă cu avantajul că ştie mult mai mult. Or, în dimineața asta, eu am ajuns aici...

– Cum?

– Mergînd din poartă în poartă. Pentru că porneam de la Odette şi Emile. Pentru că trebuiau să se întîlnească undeva. Iar eu n-am avut, cum ar fi avut oricare femeie în locul meu, ideea cu croitoreasa. Cine plătea facturile doamnei Bellamy?

– Soțul ei îmi trimitea un cec la fiecare sfîrşit de an.

– Ştie că sînteți prietene din copilărie ?

– Sigur că da. Eu şi Odette eram tot timpul împreună cînd s-a îndrăgostit de ea.

– Ea l-a iubit?

– Cred că da.

– O iubire lipsită de ardoare, nu-i aşa, în care au contat mult casa mare, bijuteriile, rochiile şi maşina ?

– Probabil. Odette s-a temut întotdeauna să nu sfîrşească la fel ca mama ei. Ce-am să fac acum? Ce veți face dumneavoastră?

Chiar atunci sună telefonul.

– Mă scuzați.

Cum duse receptorul la ureche, păli şi îi făcu semne lui Maigret.

– Da, doctore... Alo, doctore, nu vă aud bine.

Da, aici Olga... Cum?... Vreți să repetați numele?... Maigret?

Cerea din priviri un sfat de la comisar, iar acesta făcea gesturi energice, afirmative.

– Vreți să ştiți dacă m-a vizitat?

Cu degetul, comisarul îi arătă încăperea, iar ea, nefiind sigură că înțelesese bine, răspunse pentru orice eventualitate:

– E aici în acest moment... Nu... Nu de mult timp... O clipă... Cred că vrea să vorbească cu dumneavoastră.

Maigret apucă receptorul.

– Alo! Domnule doctor?

Tăcere.

– Tocmai voiam să vă telefonez ca să vă cer o întrevedere. Nu uitați că mi-ați spus că veți fi oricînd la dispoziția mea. Alo...

– Da, ascult.

– Vă aflați acasă în acest moment ?

– Da.

– Dacă îmi permiteți, voi fi acolo în cîteva minute. Cît să străbat jumătate din Remblai.

Alo...

Din nou tăcere.

– Mă auziți, domnule doctor?

– Da.

– Vă vorbeşte un bărbat... Alo! Vă implor, vă ordon să nu faceți nimic înainte de sosirea mea...

Alo!

– Da.

– Promiteți ?

Tăcere.

– Alo! Alo! Domnişoară... Nu întrerupeți...

Cum? A închis?

Se repezi la pălărie, la uşă, coborî scara în fugă. Aproape în fața uşii, văzu maşina decapotabilă a patronului marochinăriei de alături şi pe acesta, cu pălăria pe cap, ieşind din magazin şi spunînd cîteva cuvinte soției sale.

– Duceți-mă pînă la casa domnului Bellamy, vă rog!

– Cu plăcere.

Nu erau de străbătut decît trei sute de metri, iar Maigret, în puținul timp în care îi parcurseră, avu impresia că nu mai respira. Omul de la volan îl privea surprins, atît de impresionat, încît nu îndrăznea să-i pună vreo întrebare.

Apoi frînă.

– Vă aştept?

– Nu. Mulțumesc.

Sună. Apăsă îndelung butonul soneriei. Auzi prin uşă vocea unei femei, cea a bătrînei doamne Bellamy, zicînd:

– Francis, du-te să vezi cine e mitocanul...

Francis deschise, stupefiat cînd se pomeni în fața unui Maigret atît de agitat.

– E sus ?

– Da, în bibliotecă. în orice caz, era acum un sfert de oră.

Bătrîna doamnă Bellamy, cu bastonul în mînă, apăru în uşa salonului, dar comisarul nu-şi dădu osteneala s-o salute. Se repezi pe scară. O clipă, se opri în fața camerei lui Odette. Auzi zgomot pe culoar. Altfel, ar fi încercat oare să deschidă uşa?

Philippe Bellamy îl aştepta, în picioare, rigid ca într-un portret, avînd în spate cărțile din bibliotecă frumos legate în piele.

– De ce vă e teamă? întrebă el, în timp ce Maigret îşi trăgea răsuflarea.

O ironie rece îi ridica unul din colțurile gurii.

îi făcu loc să intre arătînd încăperea unde, cu o zi înainte, discutaseră în compania judecătorului de instrucție şi îl pofti pe vizitator să ia loc într-un fotoliu.

– Vedeți că v-am aşteptat.

De ce nu putea Maigret să-şi ia ochii de la mîinile lui albe, ca şi cum ar fi căutat urme de sînge ?

Doctorul înțelese şi această privire.

– Nu mă credeți ?

O ezitare. O clipă de gîndire. Probabil că Bellamy era îngrozitor de încordat. îşi trecu o mînă peste frunte.

– Veniți cu mine.

Porni înaintea lui Maigret pe culoar şi scoase din mers o cheie mică din buzunar. Apoi se opri în fața uşii soției sale. întoarse capul şi se uită la Maigret. Poate încă mai ezita?

în sfîrşit, deschise, încet, şi comisarul putu să vadă luxul din încăperea cu perdelele trase.

într-un pat imens, capitonat cu mătase, un păr blond era împrăştiat pe pernă, un chip se contura în semiprofil, cu gene lungi, curba nasului cu nări tremurătoare, expresia buzei de jos voluptuoase, şi, pe plapuma aurie, se odihnea un braț gol, îndoit cu moliciune.

Rămas lîngă tocul uşii, Philippe Bellamy nu făcea nici o mişcare. Iar cînd comisarul întoarse capul spre el, văzu că doctorul avea ochii închişi.

– Trăieşte ? întrebă Maigret în şoaptă.

– Trăieşte.

– Doarme ?

– Doarme.

Bellamy vorbea ca un somnambul, cu ochii închişi şi mîinile crispate.

– Bourgeois a venit dimineață s-o vadă şi i-a dat un calmant. Trebuie să doarmă.

Cînd nu vorbeau, în cameră se auzea răsuflarea regulată a tinerei femei, la fel de uşoară ca bătaia din aripi a unui fluture de noapte.

Maigret făcu un pas spre uşă, apoi întoarse din nou capul spre femeia care dormea.

Vocea doctorului răsună cu nerăbdare:

– Veniți.

încuie cu grijă uşa, puse cheia în buzunar şi se îndreptă spre bibliotecă.

IX Se aflau din nou în bibliotecă, Bellamy instalat în locul lui obişnuit, la birou, iar Maigret într-unui dintre fotoliile din piele. Amîndoi păstrau tăcerea, o tăcere care nu avea nimic jenant, ostil, care aducea poate un fel de destindere.

în acel moment, după ce îşi aprinse pipa, comisarul remarcă o schimbare la interlocutorul său, fără să-şi dea seama dacă se produsese în ajun sau de cîteva minute.

Acum dădea impresia unui om cuprins de o imensă osteneală, dar care îşi impune să reziste pînă la capăt. Nişte cearcăne subțiri, adînci îi subliniau ochii, iar pielea lui era atît de albă, de mată, încît buzele, prin contrast, păreau machiate.

Era conştient că Maigret îl supunea fără să vrea unei analize, dar nu-i păsa şi, cînd reveni din cufundarea în sine însuşi, întinse mîna spre butonul soneriei. Privirea lui, pentru prima dată, păruse că cere o încuviințare. Nu se putea vorbi de zîmbet. Totuşi, pe fața lui trecu ceva ca o înseninare, ceva foarte vag şi trist, un fel de ironie față de comisar, cu o fărîmă de tandrețe pentru sine.

Se gîndea oare, apăsînd pe buton, că era poate pentru ultima oară cînd acționa astfel ca un om liber şi bogat, într-un cadru pe care îl amenajase cu atîta dragoste?

îşi trecu mîna peste frunte, gest care devenea un fel de tic; în ziua aceea, îl făcu de două ori numai pînă să intre valetul.

– Whisky pentru mine, spuse el. Şi pentru dumneavoastră, domnule Maigret?

– Deşi e încă devreme, aş bea ceva tare, coniac sau armaniac.

După ce valetul aşeză tava pe masă, cu paharele pline, doctorul, care avea în mînă o ţigară aprinsă, spuse îngîndurat:

– Există mai multe soluţii.

Ca şi cum n-ar fi fost vorba decît despre o problemă pe care trebuiau s-o rezolve împreună.

– întotdeauna există una singură bună, spuse Maigret, oftînd.

Comisarul se ridică greoi şi se apropie de telefonul de pe birou.

– îmi daţi voie ? Alo, domnişoară, daţi-mi, vă rog, 118 la Roche-sur-Yon!... Ce spuneţi?... Nu trebuie să aştept ? Alo! Aş vrea să vorbesc cu judecătorul de instrucţie Alain de Folletier. Din partea doctorului Bellamy... Da, Bellamy. Alo!

Domnule judecător?... Aici, Maigret... Ce spuneţi?...

Nu, mă aflu în biroul lui şi vi-l dau imediat. Cred că are intenţia să vă ceară să veniţi cît mai repede.

Ca şi cum totul ar fi fost convenit dinainte, îi dădu receptorul doctorului, care îl luă cu un aer resemnat. Privirile lor se întîlniseră o clipă. Şi cei doi se înţeleseseră.

– Eu sînt, Alain. într-adevăr, aş vrea să vii la mine îndată ce vei putea... Ce spui ? După cum te cunosc, dacă te aşezi la masă, îţi trebuie o jumătate de după-amiază. Ai putea, în mod excepţional, să te mulţumeşti cu un sendviş şi să sari în maşină?... A luat-o soţia ta ca să se ducă la Fontenay? în cazul ăsta, ia un taxi... Da... Te aşteptăm... E destul de important.

închise şi în încăpere se aşternu din nou tăcerea, întreruptă de soneria telefonului după cîteva momente. Bellamy păru că îi cere permisiunea să răspundă şi Maigret clipi.

– Alo!... Da, mamă... Nu... Mai durează... Ba nu. Te rog să iei masa singură. Nu cobor.

închise şi spuse:

– Recunoaşteţi că nu aveţi nici o dovadă.

– Aşa este.

Philippe Bellamy nu era deloc arogant. Nu-l sfida pe vizitator. Constata, pur şi simplu, fără să se arate triumfător. Erau doi oameni care examinau cu calm datele unei probleme.

– Nu ştiu cum veţi proceda cu Alain, dar mă îndoiesc, în stadiul actual al anchetei, că veţi obţine un mandat de arestare. Nu numai fiindcă e prietenul meu. Orice alt judecător de instrucţie ar ezita să-şi ia o astfel de responsabilitate.

– Totuşi, eu trebuie să mi-o iau, răspunse Maigret. Nu vi se pare, domnule doctor, că au fost destule victime?

Bellamy lăsă capul în jos, poate ca să-şi privească mîinile.

– Da, admise el în cele din urmă. M-am gîndit şi eu la asta înainte să veniți. De două zile urmăresc, ca să zic aşa oră de oră, felul în care gîndiți, prin demersurile pe care le faceți.

Dimineață, am ghicit înaintea dumneavoastră rolul jucat de Olga, apoi v-am văzut pe Remblai, mergînd din uşă în uşă, şi am ştiut că veți ajunge la ea. Puteam să v-o iau înainte şi, în timp ce continuați să chestionați oamenii, să sun la uşa din spate.

– Credeți că asta ar fi fost de ajuns ?

– Chiar şi cu declarația Olgăi, ştiți că nu aveți nici o dovadă împotriva mea. Poate nişte presupuneri, dar pe baza lor nici un juriu nu ar condamna un om cu poziția mea. Vreau să înțelegeți că încă pot să fac față, să joc jocul, din care probabil că voi ieşi, dacă nu cu toate onorurile, cel puțin ca om liber.

Privirea lui, în care se citi din nou aceeaşi ironie, păru că mîngîie decorul din jur.

– Numai că..., începu el.

– Numai că ați fi obligat să lungiți lista, spuse Maigret, întrerupîndu-l. Şi ați început să vă săturați, nu-i aşa ? Chiar grăbindu-vă, tot n-ați ajunge la timp. într-adevăr, ați uitat ceva, o persoană.

Ați acționat singur, dar un mic detaliu v-a forțat să cereți ajutor cuiva.

Cu sprîncenele încruntate, doctorul se gîndea, ca şi cum ar fi fost vorba despre rezolvarea unei ecuații.

– Cartea poştală, îi suflă comisarul. Cartea poştală pe care ați fost nevoit s-o trimiteți de la Paris fără să fiți acolo. Dacă mîine mă duc la Paris, o iau pe soacra dumneavoastră în biroul meu de la Poliția Judiciară şi o interoghez timp de cîteva ore la nevoie... înțelegeți? Va vorbi în cele din urmă.

– Poate.

– Şi să ştiți că a fost unul dintre lucrurile care m-au mirat cel mai mult, vă spun sincer.

Cum de ați avut la îndemînă o ilustrată cu Parisul ?

Am trecut pe la librărie şi n-am găsit.

Doctorul dădu din umeri, se ridică şi luă ceva dintr-un sertar.

– După cum vedeți, nu mi-am dat osteneala să le distrug pe celelalte. Probabil că le-am cumpărat într-o zi de la un cerşetor sau de la un negustor ambulant. De ani de zile zac în sertarul ăsta.

îi întinsese lui Maigret un plic care conținea vreo douăzeci de cărți poştale ilustrate foarte vulgare, pe care se putea citi: „Marile oraşe ale Franței".

– Nu v-aş fi crezut în stare nici să imitați atît de bine scrisul cuiva.

– Nu l-am imitat.

Maigret ridică imediat capul, uimit, admirativ.

– Ce vreți să spuneți ?

– Că a scris el însuşi.

– După dictare ?

Doctorul dădu din umeri, vrînd parcă să spună că era foarte uşor. Aproape în acelaşi timp, trase cu urechea, făcîndu-i semn lui Maigret să nu se mişte. Apoi, în vîrful picioarelor, se îndreptă nu spre uşa care dădea în coridor, ci spre cea a camerei vecine, şi o deschise brusc.

Camerista se afla acolo, fîstîcită.

– Vrei să-mi spui ceva, Jeanne ? o întrebă el, prefăcîndu-se a crede că exact atunci sosise.

Maigret o vedea în sfîrşit. Era o fată slabă, fară piept şi fără şolduri, cu o față ingrată, cu trăsături neregulate şi dinți nesănătoşi.

– Credeam că sînteți la masă şi venisem să fac curat.

– Aş prefera, Jeanne, să mergi să faci curat în cabinetul meu de consultații. Uite cheia.

închise uşa, oftă şi spuse:

– Pe asta n-ar fi fost nevoie s-o omor. Ați înțeles? Nu ştiu ce crede. Nici cît a ghicit. Dar, chiar dacă aş fi omorît jumătate din oraş, chiar dacă aş fi cel mai cumplit dintre monştri, nu ați scoate o vorbă de la ea.

Trecu un moment, apoi doctorul oftă din nou şi spuse:

– Asta mă iubeşte.

Cu umilință, dar şi cu sălbăticie, fără speranță, în pofida celeilalte iubiri la care o încălzea pe a ei.

îl iubea, iar faptul că avea mare grijă de Odette Bellamy era tot o manifestare a iubirii sale.

Oare doctorul continua să urmărească pas cu pas firul gîndirii lui Maigret ? Fapt e că, după ce îşi aprinse altă țigară şi bău o gură de whisky, dădu din cap.

– Vă înşelați. Nu ea...

Făcu o pauză, apoi adăugă cu o vagă melancolie:

– Mama! Şi ea mă iubeşte, cel puțin aşa presupun, pentru că gelozia ei față de mine întrece propria-mi gelozie față de soția mea. Vă întrebați, nu-i aşa, cum am aflat ? E simplu şi stupid totodată. în budoarul soției mele există un mic birou Ludovic al XV-lea din lemn de trandafir. Pe birou se află o trusă de scris şi o sugativă. Or, nimeni nu detestă mai mult să scrie scrisori decît Odette.

O tachinam deseori pe tema asta şi eram obligat să scriu eu puținilor noştri prieteni ca să accept sau să refuz o invitație. într-o dimineață, pe cînd soția mea se afla în grădină, mama mi-a arătat sugativa. „Se pare că Odette şi-a schimbat obiceiurile", mi-a spus ea. Pentru că sugativa era plină de urme de cerneală, ca şi

cum ar fi tamponat cu ea un mare număr de scrisori. Simplu şi stupid, după cum vedeți. Te gîndeşti la toate, numai la detalii de felul ăsta nu. Mi se pare acum ceva foarte îndepărtat, deşi s-a întîmplat în urmă cu nici două săptămîni.

– Ați descoperit scrisorile?

– Acolo unde le ascund toate femeile: sub lenjerie.

– Emile pomenea de plecare ?

– Ultima scrisoare dădea toate detaliile.

Vorbea cu o voce tăioasă, puțin gîfîită.

– Asta a fost cu două zile înainte…

– Şi n-ați spus nimic ?

– N-am lăsat să se vadă nimic.

– Trebuia, nu-i aşa, să mergeți la un dineu la subprefectură ?

– Da, un dineu între bărbați. In smoching.

– Ați fost?

– Am făcut act de prezență.

– După ce ați făcut în aşa fel încît soția dumneavoastră să nu poată pleca?

– Exact. Sub pretext că părea nervoasă ceea ce era adevărat – , i-am administrat un medicament care era în realitate un somnifer puternic. Apoi am culcat-o şi am încuiat-o în camera ei.

– Şi ați fost la întîlnire ?

– La ora stabilită, eram înapoi acasă. A fost de ajuns să deschid uşa pe care o cunoaşteți, cea a sălii de aşteptare, care dă spre străduță. Am zărit o siluetă lîngă zid. Tînărul a tresărit. Am crezut un moment că o va lua la sănătoasa şi că voi fi obligat să mă țin după el.

– L-ați obligat să urce în cabinetul de consultații?

– Da. Cred că i-am spus: „Vrei să intri un moment? Soția mea nu se simte bine şi nu va putea să te urmeze azi".

Maigret şi-i imagina pe cei doi bărbați în întunericul străduței. Emile, cu o valiză în mînă şi două bilete de tren în buzunar, tremurînd tot.

– De ce i-ați cerut să urce ?

Doctorul îl privi cu uimire, ca şi cum Maigret n-ar mai fi fost Ia aceeaşi înălțime punînd această întrebare.

– Nu puteam să fac asta în stradă.

– Hotărîserăți deja…

Bellamy clipi.

– Ştiți, e foarte simplu. Şi mult mai uşor decît se crede!

– Nu v-a fost deloc milă ?

– Nu m-am gîndit la asta. Cuvîntul ăsta mă şochează şi acum.

– Totuşi, o iubea.

– Nu.

Şi doctorul, tremurînd uşor, se uită ţintă în ochii comisarului.

– Dacă spuneţi asta, înseamnă că nu ştiţi nimic.

Admit că era îndrăgostit. Dar nu de ea. înţelegeţi? Nici măcar n-o cunoştea! Nu putea s-o iubească! A văzut-o el bolnavă sau urîtă, a văzut-o el slăbită şi gemînd? îi îndrăgea defectele, micile laşităţi ? N-o cunoştea. El iubea femeia. O alta ar fi putut juca acelaşi rol. Ştiţi ce îl seducea cel mai mult? Numele meu, casa mea, un anumit lux, o anumită reputaţie. Rochiile pe care le purta şi misterul din jurul ei. Merg şi mai departe, Maigret...

Era prima dată cînd i se adresa cu familiaritate.

– Sînt sigur că nu mă înşel. Fără mine, fără dragostea mea, n-ar fi iubit-o.

– I-aţi vorbit mult timp ?

– Da. In situaţia în care se afla, nu-i aşa, nu putea refuza să-mi răspundă.

Şi doctorul întoarse capul, puţin ruşinat.

– Trebuia să ştiu, mărturisi el cu glas scăzut.

Toate detaliile... înţelegeţi? Toate micile detalii obscene.

Acolo sus, în cabinetul de consultaţii cu geamuri mate.

– Trebuia să ştiu...

Un fel de pudoare îl facu pe Maigret să-l împiedice să meargă mai departe.

– Cînd aţi auzit zgomot? întrebă el.

Iar doctorul se scutură, alungînd coşmarul care pusese stăpînire pe el.

– Ştiţi şi asta, evident. Mi-am dat seama ieri, cînd aţi vrut să-mi vizitaţi cabinetul şi mai ales cînd aţi deschis fereastra.

– Nu putea fi decît o singură explicaţie. Li li trebuia să fi văzut ceva.

– Contrar afirmaţiei mele din prima zi, cumnata mea mă iubea. Era oare iubire? Mă întreb uneori dacă nu era un fel de fiirie faţă de sora ei.

îşi lăsa gîndurile să rătăcească, încercînd apoi să le exprime.

– Mama mea... Jeanne... Lili... Ai zice că femeile nu puteau să suporte spectacolul unui anumit fel, unei anumite calităţi, unei anumite intensităţi a iubirii. Am fost mult timp celibatar. Nu atrăgeam în mod deosebit atenţia soţiilor prietenilor mei. Cînd am avut-o pe Odette, multe s-au arătat intrigate, apoi iritate, apoi provocatoare.

N-am încurajat-o niciodată pe cumnata mea. M-am prefăcut că nu bag de seamă. Prefer să nu intru în detalii, dar am putut să constat că exista la ea ceva violent sexual.

– Vă supraveghea ?

– Probabil că a fost intrigată cînd a văzut lumină în biroul meu. Să fi crezut că primeam o femeie ? Bănuiesc că s-ar fi simţit uşurată. Asta i-ar fi dat speranţe. Nu ştiu oum să vă spun: asta i-ar fi dat, în mintea ei, nişte drepturi asupra mea. Am deschis uşa, cum am făcut mai adineauri cu Jeanne. Sînt atît de

obişnuit, încă din copilărie, să aud foşnete în spatele uşilor! I-am spus ceva, că eram cu un pacient, că o rugam să se întoarcă în casă.

– L-a văzut pe Emile ?

– Nu ştiu. Poate. N-are importanță.

– Şi ați mai stat mult timp cu el ?

– Cam un sfert de oră. îmi cerea iertare, îmi promitea că nu va mai încerca s-o vadă pe Odette.

A spus că se va sinucide...

– Şi l-ați pus să scrie ?

– Da.

– Sub ce pretext?

O uşoară uimire, care semăna întru cîtva şi cu un reproş, se citi în privirea lui Bellamy, iritat că interlocutorul lui nu era în stare să-l înțeleagă complet.

– Nu era nevoie de nici un pretext. Cred că la început nici măcar nu ştia ce scrie.

– Luaserăți cartea poştală cu dumneavoastră ?

– Da.

– Şi erați tot în smoching?

– Da.

– în ce moment ați...

– Exact cînd a terminat de scris. Am luat cartea poştală şi am pus-o la adăpost.

La adăpost de sînge!

– L-am pus să stea pe locul meu. încă mai ținea tocul în mînă. Stăteam în picioare în spatele lui şi, de cîteva clipe, mă jucam cu cuțitaşul cu mîner de argint. E foarte simplu, domnule Maigret.

Nu putea să trăiască, nu-i aşa? Mai ales după mărturisirile pe care i le smulsesem.

Acum, buzele lui abia dacă fremătau, dar comisarul nu se mai lăsa înşelat.

– A căzut pe parchet. Prevăzusem totul. Aveam timp. Am auzit din nou zgomot în spatele uşii.

Doar am întredeschis-o. Cumnata mea n-a putut vedea decît picioarele. „Ce s-a întîmplat?", a strigat ea. „Ți-am cerut să te întorci în casă. Pacientul meu a leşinat, atîta tot." Nu ştiu dacă m-a crezut.

Probabil că nu m-a crezut întru totul. Totuşi, explicația mea era plauzibilă. Şi vedeți că aveam dreptate, la început, să vă spun că nu aveți nici o dovadă împotriva mea. Găsiți cadavrul, dacă sînteți în stare.

– întotdeauna le găsim pînă la urmă, răspunse Maigret, oftînd.

– Mi-am petrecut o parte din noapte făcîndu-l să dispară şi ştergînd toate urmele. Am ieşit să pun la poştă scrisoarea pe care ştiam că o găsesc în buzunarul lui, scrisoarea către părinți. Am găsit şi una pentru patronii lui.

– Şi ca să trimiteți cartea poştală soacrei dumneavoastră.

– Exact.

– Care a fost reacția soției, a doua zi, cînd s-a trezit din somnul ei artificial?

– Nu i-am spus nimic. N-a îndrăznit să mă întrebe nimic.

– Nici pînă acum n-ați avut vreo discuție ?

– Nu.

– Şi ați fost la ea în fiecare zi ?

– Da.

– Şi nu v-ați trădat?

– Nu. Era foarte obosită, deprimată. I-am cerut să stea în pat.

– V-ați dus la concert cu cumnata ?

– Nu am schimbat nimic din obiceiurile noastre.

– Ce aveați de gînd să faceți ?

Un gest vag.

– Nu ştiu.

– Cînd a descoperit Lili cuțitul ?

– Ea, deci! exclamă Bellamy. M-am întrebat, de la bun început, cine v-a dat firul ăsta. Ştiam că aveți soția la clinica unde a murit Lili.

– S-a întîmplat să vorbească despre asta în timpul delirului.

– Şi a vorbit despre cuțit?

– Despre cuțitul de argint.

– Mă acuza?

Bellamy era surprins, şocat.

– Din contră, vă lua apărarea. Striga călugăriței că nu trebuie să fiți arestat, că soția dumneavoastră era un monstru.

– A!

– A mai rostit şi cuvinte pe care măicuțele au refuzat să mi le reproducă, cuvinte obscene, după cîte se pare.

– Asta confirmă ce v-am spus adineauri.

Apoi întrebă, curios:

– Măicuța Mărie des Anges v-a alertat ?

– Da. Am înțeles că, în maşina cu care vă întorceați de la concert, cumnata dumneavoastră descoperise un indiciu, probabil cuțitul.

– Exact.

Era ciudat să-l vezi cum îşi examina cazul cu luciditate, ca pe o problemă care nu-l privea, şi totuşi Maigret nu se înşela cîtuşi de puțin, îl simțea atent la

cele mai mici zgomote din casă, ai fi zis că număra minutele în care mai avea încă dreptul să se comporte precum ceilalți.

– Vedeți bine ce importanță poate să dobîndească un sentiment ridicol. înlăturasem toate urmele. Nu mai rămăsese nimic, nici cel mai mic indiciu contra mea. Doar acel cuțit, pe care îl curățasem şi îl pusesem la locul lui pe birou. De ce ? Pentru că eram obişnuit cu el, pentru că îmi plăcea forma minerului. Poate şi pentru că îl văzusem întotdeauna acolo şi mă jucam cu el în timpul consultațiilor. A doua zi dimineață, l-am revăzut în acelaşi loc şi m-am încruntat, deoarece îmi amintea un gest prea precis. îmi amintesc că l-am înfăşurat în batistă şi l-am pus în buzunar.

Puțin mai tîrziu, am plecat cu maşina. Cuțitul mă jena şi l-am vîrît în micul compartiment din dreapta tabloului de bord. Nu mă mai gîndeam la el cînd, la întoarcerea din La Roche, Lili a deschis compartimentul ca să ia chibrituri. A luat batista şi a desfăcut-o. O văd şi acum, cu cuțitul în mînă, privindu-mă cu ochi înspăimîntați. Evident, îşi amintea de picioarele zărite cu o zi înainte în biroul meu. Poate că ştia chiar mai mult?

Poate bănuia aventura surorii sale? Am făcut o mişcare ca să-i iau cuțitul din mîini. A crezut altceva ? Nu cred. S-a supus unui impuls nechibzuit. Cînd am apucat cuțitul de lamă, i-a dat drumul şi a deschis portiera. Nici pe asta nu aveam de ce s-o omor! Mă credeți, nu-i aşa?

– Vă cred.

– Apoi, din cauza dumneavoastră, am fost obligat să mă apăr.

Şi Maigret întrebă lent:

– Ce să apărați ?

– Nu capul meu, intuiți asta. Nici măcar libertatea mea. Asta aş vrea să înțelegeți. Cu ceilalți.

nici nu se va pune problema. Adineauri, am renunțat la luptă nu din cauza pericolului, nu pentru că vă simțeam aproape de adevăr, ci pentru că am înțeles că ar fi nevoie de alte victime, prea multe.

Acum, buzele lui abia dacă fremătau, dar comisarul nu se mai lăsa înşelat.

– Inclusiv eu.

– Poate.

– Nu mila v-a oprit.

– Nu. Nu mai am milă.

Imaginea era, desigur, incoerentă, dar, avîndu-l sub ochii lui, comisarul credea că vede un om golit de toată substanța, mutilat interior. Se plimba prin încăpere, bea, vorbea ca un om obişnuit, dar nu mai avea nimic în el, doar inteligența care continua să funcționeze prin forța dobîndită. Astfel, se spune, capetele unor persoane decapitate continuă să-şi mişte buzele cîteva minute după execuție.

– La ce bun ? întrebă el, privind spre uşa pe care o încuiase cu atîta grijă adineauri şi a cărei cheie o avea în buzunar.

Un anumit scrupul îl obliga să se apropie cît mai mult de adevăr.

– Şi totuşi... Să vă spun... în privința tînărului, aproape că era dreptul meu. Era de ajuns să aştept şi să-i surprind împreună, şi oricare juriu francez m-ar fi achitat. Totuşi, mi-am impus josnica sarcină de a face să dispară cadavrul şi de a minți. De ce ? O să vă spun, oricît vi s-ar părea de ridicol: pentru că tot aş fi fost arestat, pentru că aş fi fost închis cîteva săptămîni sau cîteva zile, pentru că în acele săptămîni sau zile n-aş mai fi văzut-o.

De data aceasta, Bellamy avu un zîmbet de o amărăciune înspăimîntătoare şi îşi umplu paharul.

– Asta este explicația. La fel şi în cazul copilei. Ați întîlnit-o aici. Am înțeles că o veți găsi, îi veți pune întrebări şi prin ea veți ajunge la adevăr, la adevărul care, pentru mine, însemna întotdeauna acelaşi lucru: să n-o mai văd...

Glasul i se stingea. Reuşi să mai rostească:

– Asta e tot.

Dar nu putu să bea paharul pe care îl ținea în mînă. Avea gîtul parcă astupat. Stătea nemişcat, perfect nemişcat, iar Maigret păstra şi el tăcerea.

Pe stradă treceau maşini. Dintr-un moment în altul, una dintre ele se va opri în fața casei şi pe coridor se va auzi vocea judecătorului de instrucție.

– Dacă n-aş fi fost în vacanță la Sables..., oftă în cele din urmă Maigret.

Doctorul aprobă dînd din cap. Amîndoi se gîndeau la mica Lucile.

– Recunoaşteți că mai devreme, imediat după telefonul meu...

– Nu!

Doctorul îşi recăpăta treptat stăpînirea de sine.

– Asta a fost înainte. Cînd am telefonat, luasem deja hotărîrea.

– V-ați gîndit să vă omorîți soția şi apoi să vă sinucideți ?

– Romantic, nu-i aşa? Totuşi, şi cel mai inteligent om a avut această tentație măcar o dată în viață.

Vîrî două degete în buzunarul vestei, scoase o bucățică de hîrtie împăturită şi i-o întinse lui Maigret.

– Era pentru mine, spuse el, oftînd. Ați face mai bine s-o distrugeți imediat, să nu se întîmple vreo nenorocire. E cianură. Vedeți, tot romantism ! Recunoaşteți că erați convins că nu mă voi lăsa arestat viu.

– Poate.

– Şi că pînă acum cîteva minute nu m-ați scăpat din ochi.

– Adevărat.

– După cum vedeți, m-am gîndit şi la asta.

Nu vă puteți imagina cum te gîndeşti la toate într-o situație ca a mea.

Se ridică, luă sticla, apoi o puse la loc pe tavă fară să se servească.

– La ce bun? spuse el.

Şi, dînd din umeri:

– Idiotul de Alain va sosi curînd. Nu ne va crede pe nici unul dintre noi. îşi va imagina că îi jucăm o festă.

Mergea cu paşi sacadaţi.

– Voi trăi, veţi vedea! Voi face orice ca să trăiesc. E absurd, dar voi păstra totuşi o speranţă. Cît voi fi în viaţă, ea nu va îndrăzni...

îşi muşcă buzele, apoi întrebă pe alt ton:

– Credeţi că o să fiu îmbrîncit, lovit, ceva de genul ăsta?

Vorbea ca un om de lume căruia îi repugnă contactele vulgare.

– Chiar e murdar în închisori ? Voi fi obligat să împart celula cu alţi deţinuţi?

Maigret abia se abţinu să nu zîmbească. Privirea doctorului mîngîia copertele cărţilor, bibelourile.

– Mă întreb ce face, spuse Bellamy, pierzîndu-şi răbdarea. Nu-ţi trebuie mai mult de o jumătate de oră din La Roche şi pînă aici, fără să mergi cu viteză.

Se îndreptă spre fereastră. Deşi era ora prînzului, încă mai era lume sub umbrelele de soare, iar cîteva persoane se scăldau în valurile strălucitoare ca nişte solzi de peşte.

– Durează, murmură el.

Apoi:

– Va dura teribil de mult!

Se întoarse spre uşă, ezitînd. în sfîrşit, izbucni:

– Dar spuneţi ceva! Vedeţi bine că... că...

în acelaşi moment, se auzi soneria care aducea în sfîrşit destinderea aşteptată.

– Scuze. îmi cer scuze. Asta îmi aduce aminte că n-aţi mîncat de prînz.

– Nu mi-e foame.

Bellamy deschise uşa cu un gest natural.

– Urcă, Alain.

Celălalt bombăni Dumnezeu ştie ce pe scară, apoi pe coridor.

– Ce mai e şi povestea asta ? Trebuia să iau masa cu un prieten. De altfel, îl cunoşti. Castaing, în La Rochelle.

Judecătorul îl salută scurt pe Maigret.

– Ce s-a întîmplat atît de extraordinar?

– I-am ucis pe tînărul Duffieux şi pe sora lui.

– Ce?

– întreabă-l pe comisar.

Judecătorul îi aruncă o privire furioasă lui Maigret.

– O clipă! Nu-mi prea place...

– Ascultă, Alain! Stai liniştit un moment. Sînt obosit. Domnul Maigret îți va furniza detaliile mai tîrziu. Vei găsi cadavrul tînărului Duffieux...

O ezitare. Nu era încă timpul? Odată cu Alain de Folletier, în bibliotecă pătrunsese brusc viața de toate zilele.

Ar fi fost de ajuns să tăgăduiască. Discuția lui cu comisarul nu avusese nici un martor. Nu putea să-şi împiedice soacra să vorbească, cum îi împiedicase şi pe ceilalți s-o facă?

Cîteva cuvinte în plus, şi ar fi fost prea tîrziu.

Rosti aceste cuvinte pe un ton atît de impersonal, încît părea că explică un detaliu de arhitectură.

– Cînd încă nu fusese instalată apa curentă la Sables, aveam un rezervor pe acoperiş. Urcam acolo apa cu ajutorul unei pompe manuale, ca să alimentăm băile. Rezervorul n-a fost dat jos. Acolo se află cadavrul. Cît priveşte cuțitul, mă tem că acesta nu va fi găsit niciodată. L-am aruncat într-o gură de canalizare. Veniți aici. Priviți în stînga, spre pini. Vedeți clipocitul de pe suprafața mării? Pe acolo trece conducta groasă care se deversează dincolo de cap... Nu ți-e sete, Alain?

– Auzi...

– Te rog! Nu ştiu cum se petrec lucrurile astea de obicei. Mărturisesc că mă gîndesc cu oroare la cătuşe. Mă iei cu maşina ta. După ce ajungem în La Roche, mă vei interoga dacă ții neapărat. Aş prefera totuşi în altă zi. Mă vei duce chiar tu la închisoare.

Apoi, i se adresă din nou lui Maigret.

– Pot să-mi iau ceva lucruri cu mine ?

Glumea, dar, în acelaşi timp, era obligat să ho sprijine cu mîna de masă.

– Grăbeşte-te, Alain.

Comisarul îi veni în ajutor.

– Ar fi mai bine să faceți ce vă cere.

Mai rămînea de străbătut coridorul, de trecut prin fața unei uşi albe, iar Maigret rămăsese ultimul.

Bellamy mergea repede şi, în loc să se oprească o clipă, grăbi pasul cînd trecu prin fața uşii soției sale. Nici măcar nu-i aruncă o privire. Merse drept înainte, coborî scara şi se opri, surprins el însuşi, în fața cuierului unde erau mai multe pălării.

Era îmbrăcat în bleumarin şi alese o pălărie gri deschis, ezitînd să-şi ia şi mănuşile.

Francis se grăbise să deschidă uşa.

Era o plecare cît se poate de banală, ca la o promenadă. Un dreptunghi mare de soare se desena în vestibul, facînd să lucească marmura albă.

Casa mirosea a curățenie şi confort.

în prag, Philippe Bellamy se opri, ezitînd. Taxiul judecătorului aştepta lîngă trotuar. Pe drum treceau oameni. Puteai auzi frînturi de conversații.

– Veniți cu noi, domnule Maigret?

Comisarul făcu din cap semn că nu.

Atunci, doctorul vîrî mîna în buzunar. Fără o vorbă, fără să se uite la Maigret, îi întinse ceva şi străbătu iute cei cîțiva metri pînă la maşină.

Se putea ghici că judecătorul de instrucție, după ce scăpase în sfîrşit de polițist, se pregătea, în timp ce se instala pe banchetă, să blesteme această comedie.

Şoferul porni motorul şi maşina alunecă pe asfalt. înainte de prima cotitură, la geam se arătă o clipă un chip şi doi ochi scăpărători îl fixară pe cel ce rămînea.

Francis, văzînd că Maigret se oprise în prag, nu îndrăznea să închidă uşa. Şi, într-adevăr, comisarul reintră în casă, privind o cheie mică ce îi fusese strecurată în mînă, cheia camerei cu perdelele trase, unde abia dacă se auzea răsuflarea regulată a unei femei adormite.

Tucson (Arizona), 20 noiembrie 1947

Sfârșit….

în seria Maigret au apărut:

Prima anchetă a lui Maigret

Inspectorul Cadavre

Maigret şi şcoala crimei

Cazul Louise Laboine

Maigret se teme

Maigret şi mortul

Nebunul din Bergerac

Dansatoarea de la Gai-Moulin
Asta-i Felicie!
Maigret la New York
Maigret se înşală
Maigret la Picratt's
Maigret şi ucigaşul
Domnul Gallet a decedat
Spînzuratul de la Saint-Pholien
Cazul Saint-Fiacre
Cine a ucis-o pe Cecile ?
Maigret şi omul dublu
Maigret şi prietenul din copilărie
Memoriile lui Maigret
Prietena doamnei Maigret
Liberty Bar
Careul de aşi
Răspîntia morții
Maigret în Arizona
Maigret şi gangsterii
Capcana lui Maigret
Picpus
Maigret la Vichy
Maigret intră în ring
o crimă în Olanda
Maigret
Umbra chinezească
Maigret şi flamanzii
Maigret se înfurie
Maigret şi bătrîna doamnă
Revolverul lui Maigret
Maigret la ministru
Maigret şi cadavrul fără cap
Eşecul lui Maigret
Vacanța lui Maigret
în pregătire
Maigret şi cazul Nahour
www.polirom.ro
Redactor: Giuliano Sfichi
Coperta: Radu Răileanu
Foto: Florin Pînzariu

Tehnoredactor: Alexandru Popovici
Bun de tipar: ianuarie 2010. Apărut; 2010
Editura Polirom, B-dul Carol I nr. 4 • P.O. Box 266
700506, Iaşi, Tel. & Fax: (0232) 21.41.00; (0232) 21.41.11 ;
(0232) 21.74.40 (difuzare); E-mail: office@polirom.ro
Bucureşti, B-duI I.C. Brătianu nr. 6, et. 7, ap. 33,
O.P. 37 • P.O. Box l-728, 030174
Tel.: (021) 313.89.78; E-mail: office.bucuresti@polirom.r(i
Str. Bucium nr. 34 laşi
/JMH tel.:0232/211225
fax:0232/211252
ppiJ
ţ office@printtnulticolor.ro
mulUcolot www.printmultlcolor.ro
SERVICII TIPOSKAFICS COMPLETE
Contravaloarea timbrului literar se depune în coiil.iil
Uniunii Scriitorilor din România
Nr. R044RNCB5101000001710001 BCR UNIKKA

o
■ "i-S